

GYERMEKNEVELÉS A HEGYVIDÉKEN

TISZTELT HEGYVIDÉKI POLGÁROK!

Mindig is büszkék voltunk kerületünk közoktatási intézményeire, hasonlóképpen a bennük zajló oktató-nevelő munka kiválóságára. S bár 2013 óta az iskolák működtetése elsődlegesen a kormányzat felelőssége, önkormányzatunk ez ügyben továbbra is érdekelt és érintett félnek tartja magát. Érdekeltek vagyunk az eddigi minőség megőrzésében, s ezt, illetve az ebből fakadó érintettségünket jelzi az Önök által épp kézben tartott könyvecske megjelentetése is.

Kiadványunkat elsősorban azoknak a gyerekes családoknak szántuk, amelyekben a szülőknek dönteniük kell gyermekeik iskoláztatása, óvodai vagy bölcsődei nevelése kapcsán felmerülő kérdésekben. Lapjain sorra vesszük a kerület összes oktatási intézményét, és a felsorolást kiegészítettük az egyes intézmények működésének, oktatási programjainak és általában belső életüknek részletesebb leírásaival is.

Ugyanakkor helyet kaptak itt olyan írások is, amelyek az oktatás és nevelés általánosabb vonatkozásaival foglalkoznak, mint például a korai gyermeknevelés jelentősége, de olvashatunk az iskolai tehetséggondozás, vagy az átalakuló köznevelés kérdéseiről is.

Praktikus tudnivalókban sincs hiány, e kiadványból tájékozódhatunk az iskolai étkezési jogszabályokról, az oktatási intézmények környékén érvényes parkolási programról, a diákhitel részleteiről, az Öveges-programról, a diákmunka szabályairól, a nyári táboroztatások rendjéről, a gyermekrendelőről és még sok minden más egyébről is.

Remélem, hogy gyakran és haszonnal böngészik majd e kiadványt, amelyet ezúton is szeretnék megtisztelő figyelmükbe ajánlani.

Péter Zallán

TARTALOM

A KORAI GYERMEKKORI NEVELÉS JELENTŐSÉGE 6

GYEREKKEL NEM LEHET GOND 6

GYERMEKINTÉZMÉNYEK – BÖLCSŐDÉK 8

ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK 8

NEM ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ BÖLCSŐDÉK, CSALÁDI NAPKÖZIK 10

A LOGOPÉDIAI SZŰRÉS MÁR KÖTELEZŐ 11

VÁLTOZÓ KÖZOKTATÁS 13

FÓKUSZBAN A TÜRELEM 13

KÖTELEZŐ-E MINDENKINEK AZ ÓVODÁZTATÁS HÁROMÉVES KORTÓL? 16

TUDNIVALÓK A 2016. ÉVI ÓVODAI FELVÉTEL SZABÁLYAIRÓL 16

GYERMEKINTÉZMÉNYEK – ÓVODÁK 19

ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ ÓVODÁK 19

NEM ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ ÓVODÁK 32

„ZÖLD ÓVODÁK” 46

FONTOS A PSZICHOEDUKÁCIÓ 48

TEHETSÉGESNEK LENNI SEM KÖNNYŰ 50

A ZENEHALLGATÁST NEM LEHET ELÉG KORÁN KEZDENI 52

GYERMEKÉTKEZTETÉS AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBEN 54

ÜGYELNEK A GYEREKEK BIZTONSÁGÁRA 56

PARKOLÁSI KEDVEZMÉNYEK A HEGYVIDÉKI SZÜLŐKNEK 57

ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁK 58

ÁLLAMI FENNTARTÁSÚ ISKOLÁK 58

NEM ÁLLAMI FENNTARTÁSÚ ISKOLÁK 74

ÖKOISKOLÁK 83

JÓL MŰKÖDIK A DIÁKCSEREPROGRAM 83

SIKERES AZ ÖVEGES LABORATÓRIUM 86

A KAMASZOK KEDVENC BÁZISA 87

KÖZÖSSÉGBEN ÉLÜNK 89

A SZOCIÁLIS MUNKA JELENTŐSÉGE	91
DIÁKMUNKA	94
OTTHONRÓL INTÉZHETŐK A GYEREKEK MENZARENDELÉSEI	95

FELSŐOKTATÁS ||||| **98**

IRÁNY A FELSOROKTATÁS!	98
DIÁKHITEL	99
FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK A HEGYVIDÉKEN	101

GYERMEKOTTHONOK ||||| **102**

INTEGRÁCIÓ – INKLUZÍV NEVELÉS ||||| **103**

EGYÉB OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ||||| **106**

SPECIÁLIS OKTATÁS, FEJLESZTÉS	106
SPECIÁLIS OKTATÁST, FEJLESZTÉST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK, LEHETŐSÉGEK	108

EGYÉB NEVELÉST, OKTATÁST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK, LEHETŐSÉGEK **110**

MERJÜNK SEGÍTSÉGET KÉRNI!	110
PEDAGÓGIAI OKTATÁSI KÖZPONTOK	111
JÁTSZÓHÁZAK, JÁTSZÓTEREK	114
TARTALMAS NYARALÁS A MÁTYÁS-TÁBORBAN	116
KÖNYVTÁR	117
MŰVELŐDÉSI HÁZAK	118
MOM KULTURÁLIS KÖZPONT	120

HEGYVIDÉKI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY ÉS GALÉRIA ||||| **121**

PROGRAMOK GYEREKEKNEK, DIÁKOKNAK	121
----------------------------------	-----

GYERMEKEKET ÉS IFJÚSÁGOT (18 ÉVESEKIG) ELLÁTÓ EGÉSZSÉGÜGYI ALPELLÁTÁSOK RENDJE ||||| **123**

ISKOLA- ÉS OKTATÁSTÖRTÉNET ||||| **126**

HÍRES HEGYVIDÉKI PEDAGÓGUSOK	126
------------------------------	-----

A KORAI GYERMEKKORI NEVELÉS JELENTŐSÉGE

GYEREKKEL NEM LEHET GOND

Szinte valamennyi nevelési kérdésre választ, megoldást adhatnak a szülőknek a pedagógiai szakszolgálatok. Ezek megszervezése 2013 őszétől kezdődött úgy, hogy az addigi nevelési tanácsadókhoz csatolták a logopédiai és a gyógytestnevelő hálózatot. Utána jött a korai fejlesztés – addig csak hároméves kortól foglalkoztak a gyerekekkel. Dr. Vári Zsuzsával, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézménye vezetőjével arról beszélgettünk, melyek azok a nevelési nehézségek, amik a szülőknek már gondot okoznak, ám a szakemberek tudják a megoldást.

Miért volt fontos a nevelési tanácsadók bővítése?

Azért, hogy az első naptól követhessük és segíthessük a gyerekek fejlődését, fejlesztését, nagyobb rátekintésünk legyen a problémásokra, segíteni tudjunk az óvoda- és iskolaválasztásban. Új dolog az idegrendszerileg sérültek fejlesztése is, hogy vagy beiskolázhatók legyenek, vagy nagyon súlyos esetben intézeti nevelést kapjanak. A konduktív nevelés szintén új feladatunk, akárcsak a tehetséggondozás óvodáskortól egészen érettségiig.

Ez utóbbi nem az iskolák feladata?

De! Az intézményekkel együttműködik a szakszolgálat koordinátora. Az iskolapszichológus koordinátor az ő munkájukat fogja össze és segíti. És itt vannak a pályaválasztási tanácsadók is.

Ebben is van új elem?

Budapesten található ennek központi intézménye, a Pályaválasztási Intézet, de kerületekre lebontva a szakszolgálatoknál is hozzáférhető. Akik nagyon elbizonytalanodnak az érettségi előtt, vagy nyolcadik-

ban, és helyben nem tudnak velük boldogulni, azokat küldjük tovább az intézethez. De ez szinte alig fordul elő. Egyéb esetekben azonban nagy az igény a segítségre.

Mi ennek az oka? Jobbak a szűrések, vagy nagyobbak az ártalmak?

Is-is. Nagyobb a rálátás, de az élet is nehezebb, mint akár tíz éve. Sok összetevője van a problémás gyerekek magasabb számának.

Mi a véleménye az integrálásról?

Az a fajta integrálás, mint például a romáké, nálunk nincs. Vannak viszont súlyos magatartási gondokkal küzdő gyerekek.

Nem lenne jobb külön foglalkozni velük?

Amíg lehet, jobb együtt nevelni mindenkit. Ha tartós a gond, akkor új iskolát szoktunk keresni. A Nyitott Világ fővárosi fenntartású intézmény magatartási vagy tanulási nehézségekkel küzdő gyerekeknek, de sajnos véges a befogadóképessége.

A többiekre nem hatnak visszahúzó erőként ezek a fiatalok?

Nem. Ráadásul jobb gyermekkorban felkészíteni őket arra, hogy a társadalomban is együtt éljenek. Aki pedig tehetséges, úgyis külön feladatokat kap, olyanokat, amik az igényeinek megfelelően külön fejlesztik őt.

Egyre többször találkozunk az autizmus fogalmával. Miért gyakoribb mostanában ez a betegség?

Valóban egyre több az autista gyerek. Tudományos kutatások keresik a választ erre az összetett kérdésre.

Mik az első jelek?

A nevelési irányíthatóságban jelentkeznek az első tünetek. Vagyis ha nagyon nem boldogulunk, az nem biztos, hogy a mi hibánk, a sok kudarc talán autizmusra utal. Például ha nem sikerül a szobatisztaságra szoktatás, vagy nem működnek a bizonyos életkorban megoldandó feladatok. Ha óvodába kerül a gyerek, és az óvónőnek már feltűnnek ezek a jelek, akkor a szakszolgálat kivizsgálja, s így eldönthető, milyen kezelés, fejlesztés szükséges, hogy a kicsi beilleszkedhessen a közösségbe. Ilyenkor feltétlenül szükség van a szülők támogatására is. A nem fejleszthető gyerekek esetében – ritkán – gyógyszer is adhatnak, bár ez Magyarországon nem jellemző. Ennél a betegségnél is nagy jelentősége van a differenciálásnak, mert egy enyhébb autizmussal küzdő gyermek be tud illeszkedni az iskolai közösségbe.

A szülők milyen kérdésekkel fordulhatnak a pedagógiai szolgálatokhoz?

Életvezetési gondokkal, a gyerek magatartási, tanulási problémáival, és még sorolhatnám. Bármivel hozzánk fordulhatnak, szakértői munkacsoportjaink igyekeznek segítséget nyújtani mindenkinek.

A LEGGYAKORIBB GONDOK KOROSZTÁLYONKÉNT

Korai szakaszban: evés, ivás, mozgásproblémák.

Óvodáskorban: szobatisztaság (ez feltétele az óvodába járásnak), magatartási, beilleszkedési nehézségek.

Iskoláskorban: teljesítményben jelentkező magatartási és tanulási nehézségek.

GYERMEKINTÉZMÉNYEK – BÖLCSŐDÉK

ÖNKORMÁNYZATI BÖLCSŐDÉK

KRISZTINAVÁROSI BÖLCSŐDE

A bölcsőde a Déli pályaudvar forgatagától öt percre található. Központi helyen van, mégis távol a forgalom zajától, árnyas fákkal övezett, védett területen. 1967-ben nyitotta meg kapuit. Kilencvenhat férőhelyen 3 gyermekcsoport működik, 8 csoportszobával. A csoportszobák tágasak, világosak, valamennyi szoba közvetlen kapcsolatban van a terasszal és a kerttel. A gyermekek az időjárástól függően a lehető legtöbb időt aktív játékkal és mozgással, a szabad levegőn töltik. Jól felszerelt főzőkonyhával rendelkezik, amely biztosítja a speciális étrendet igénylő gyermekek étkezését is. A gondozónők szakképesítéssel rendelkeznek. Minden gyermek külön egyéniség, más-más környezetből kerül a bölcsődébe. A bölcsőde számára fontos, hogy gyermekeket szerető szakemberek végezzék itt munkájukat, ezáltal biztosítva a megfelelő nevelési környezetet.

Intézményvezető neve: Molnár Magdolna

Cím: 1122 Budapest, **Ráth György utca 18–20.** • *Telefon:* 06 1 355 0019

Intézményvezető e-mail címe: molnar.magdolna@4bolcsode.bp12ker.hu

SVÁBHEGYI BÖLCSŐDE

A 72 férőhelyes, 3 gyermekcsoporttal működő intézmény 1981 őszen nyitotta meg kapuit. A bölcsődében a magas színvonalú gondozói-nevelői munkát jól képzett gondozónők, szakgondozónők látják el. A csoportszobák felszereltsége jó, a gazdag, színes játékkörnyezettel a gyerekek életkorának és érdeklődésének megfelelő, aktív, kreatív tevékenység kibontakozását biztosítják. A gondozónők kreativitása még barátságosabbá, otthonosabbá teszi a gyerekek játszókönyezetét.

A gondozási-nevelési program a bölcsődés korra jellemző testi és szellemi fejlődést segítő, biztonságos környezet kialakítására, a szükségletek egyéni igények szerinti kielégítésére épül. A gondozónők folyamatosan tájékoztatják a szülőket gyermekük fejlődéséről és az intézmény életét érintő fontos kérdésekről.

Intézményvezető neve: Szick Zsuzsanna

Cím: 1121 Budapest, **Mártonhegyi út 4.** • *Telefon:* 06 1 **395 8975** • *Honlap:* www.svabhegyibolcsode.hu

Intézményvezető e-mail címe: svabhegyibolcsode@gmail.com

ZUGLIGETI BÖLCSŐDE

A bölcsőde 35 éve működik egy gyermekkomplexum (bölcsőde, óvoda, iskola) részeként a Zugliget szép zöldövezetében. Szeretetteljes, biztonságot adó, érzelemben gazdag bölcsődei élet megteremtésére törekednek, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy fejlődési lehetőséget, önállóságot ad a kicsinek. Egy-egy csoport kis létszámmal, legfeljebb 24, szobánként 12 fővel működik. A gyermek fejlődéséhez szükséges változatos tevékenységek mellett a kicsik szinte észrevétlenül sajátítják el a kultúrhygiéniai szokásokat, válnak egyre önállóbbá. Kiemelten fontosnak tartják az egészséges táplálkozásra és életmódra való nevelést, a színvonalas, a gyerekek testi és szellemi fejlődését segítő eszközök, játékok, foglalkozások biztosítását, emellett igyekeznek igényes, színes, harmonikus környezetet biztosítani.

A bölcsőde vezetése évek óta azon fáradozik, hogy minél több a gyerekek és szülei igényeihez igazodó szolgáltatást, újítást vezessen be. E törekvés eredményeként az alapellátáson túl – pályázatok, a kerületi önkormányzat és a szülők támogatásával – számos új, korszerű szolgáltatás indult el: mozgásszoba, más néven „Ugri-Bugri”, sószoba, időszakos gyermekfelügyelet.

Intézményvezető neve: Kissné Farkas Éva

Cím: 1125 Budapest, **Zalai út 2.** • *Telefon:* 06 1 **392 0325** • *Honlap:* www.zugligetibolcsode.hu

Intézményvezető e-mail címe: farkas.eva@3bolcsode.bp12ker.hu

||||||| NEM ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ BÖLCSŐDÉK, CSALÁDI NAPKÖZIK

A-Z-IG NEMZETKÖZI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Vezető: Megyeri Zsuzsa

Cím: 1125 Budapest, **Zsolna utca 2.** • Telefon: 06 1 **212 0133**

E-mail: info@atoz.hu • Honlap: www.atoz.hu

BABOLYGÓ MAGÁNÓVODA ÉS CSALÁDI NAPKÖZI

Vezető: Anga Györgyi

Cím: 1124 Budapest, **Tamási Áron utca 41.** • Telefon: 06 **20 527 1980**

E-mail: babolygo@babolygo.hu • Honlap: babolygo.com

BÍRÓ UTCAI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Óvodavezető: Kissné Mórocz Gabriella

Cím: 1122 Budapest, **Bíró utca 3.** • Telefon: 06 1 **355 2019**

E-mail: postmaster@biroovibolcsi.t-online.hu • Honlap: www.biro-ovibolcsi.omszi.hu

HAPPY GARDEN DAYCARE MAGYAR-ANGOL CSALÁDI NAPKÖZI

Vezető: Gombos Edit

Cím: 1121 Budapest, **Irhás árok 65.** • Telefon: 06 30 **418 5102**

E-mail: happygarden.hu@gmail.com • Honlap: www.happygarden.hu

HUMÁN-MINI MŰVÉSZ ÚTI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Vezető: Nagy Miklósné

Cím: 1121 Budapest, **Művész út 5-7.** • Telefon: 06 1 **391 7127**

E-mail: muvesz.igazgato@omszinonprofitkft.hu • Honlap: muveszovi.omszi.hu

MÓKI HÁZ CSALÁDI NAPKÖZI ÉS JÁTSZÓCSOPORT

Vezető: Lassányi Zsófia

Cím: 1125 Budapest, **Diana utca 10/a** • Telefon: 06 **30 364 8338**

E-mail: 1mokihaz@gmail.com • Honlap: mokihaz.iwk.hu

PANDA BÖLCSŐDE

Vezető: Honti Magdolna

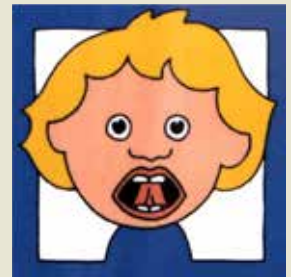
Cím: 1124 Budapest, **Fodor utca 42.** • Telefon: 06 1 **375 3698**

E-mail: pandabolcsode@freemail.hu • Honlap: www.pandabolcsode.hu

Kiterjedt a logopédusok feladat- és hatásköre az új törvényi szabályozás alapján: minden ötödik életévét betöltött kisgyerekeknek kötelező szűrésen részt vennie. A kibővült feladatokról Simai Edit logopédiai vezetővel, a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. kerületi Tagintézménye helyettes vezetőjével beszélgettünk.

Fontos, hogy a szülők tisztában legyenek a saját beszédhibájukkal, ha van?

Általában a szülők tudják ezt magukról. Tavaly volt egy felnőtt tanítványom. Kismamaként azért keresett meg, mert tudta, hogy hangképzési problémája van, s félt, hogy gyermeke rossz mintát kap. Jogos volt a félelem, de mire megszületett a baba, a hibát ki tudtuk javítani.

Mikor érdemes szakemberhez fordulni?

Többnyire elég megvárni a szűrést. A törvény ugyanis azt írja elő, hogy minden ötödik életévét betöltött gyereknél az óvodában a logopédus végezze el a nyelvi fejlettség és az artikuláció vizsgálatát. A nyelvi fejlettség része a helyes hangképzés, a szókincs, a grammatikai készség, a beszédértés és -észlelés. Vizsgáljuk, hogy a kicsi meg tudja-e különböztetni egymástól a hangokat. Mindez együtt sokkal több, mint a beszédhibák megállapítása. Ezt még ki szoktuk egészíteni azoknak a részképességeknek a vizsgálatával, amikre az olvasás, írás, számolás tanítása épít. Ilyen a gyerek grafomotoros képessége, az, hogyan tud vonal közben haladni, milyen a térbeli, időbeli tájékozódása, hogyan használja ezeket a viszonyokat. Akik fennmaradnak a rostán, azokkal foglalkozik a logopédus, és ha szükséges, tovább irányítja részletesebb vizsgálatra.

S ha valakinél mégis korábban tűnik fel, hogy baj van?

Több probléma adódhat már öt éves kor előtt, például az, ha két-három éves korában még nem beszél a gyermek. Ez lehet megkésett beszédfejlődés. Van, amikor nem is érti a beszédet, vagy elkezd beszélni, de hibásan, szótagokat, hangokat felcserélve. Ez az akadályozott beszédfejlődés, itt a közbelépéssel nem lehet várni öt éves korig. Ezért fontos a védőnők és az óvónők szerepe. Ha a szülőnek kétsége van, bármilyen életkorban nyugodtan forduljon logopédushoz. Inkább kétszer kopogjon be feleslegesen, mint hogy ne jöjjön, ha kellene.

Kiválaszthatja a szülő, hová vigye a gyermekét?

A szűrés és utána a fejlesztés is kötelező, erről a szülő sem mondhat le. Elviheti bármelyik logopédushoz a gyermekét, ettől függetlenül kötelező az óvodai szűrés és ellátás. Olyan ez, mint az iskola. Részt kell venni az ottani matematikaórán, de ettől még a diák járhat külön matekra is.

Többféle beszédhiba tartós is lehet. A hadarás és a gyors beszéd között például mi a különbség? Beszédhibák ezek egyáltalán?

Mindkettőt ki kell küszöbölni! A hadarásnál kimaradnak hangok, a gyors beszéd felpörgetett, de minden hangot kimond az ember. A hadarásnál torlódnak a hangok.

Kicsit a dadogáshoz hasonlóan...

Igen, van is egy kis átmenet a kettő között. A hadarás mindig a személyiséggel függ össze, a gondolat gyorsaságával, s többnyire nem zavarja a hadarót.

És a dadogás?

Az sokkal összetettebb probléma, ennek megfelelően a terápiája is. A lelki tényezők mellett számos oka lehet.

Mi a legsúlyosabb beszédhiba?

Az ajak- és szájpadhasadék okozta orrhangzós beszéd, de a szimpla raccsolás is torzíthatja úgy a beszédet, hogy azt mondják, rossz hallgatni. Ezt így nehéz súlyozni, de tényleg a dadogás az, ami leginkább zavarja a gyermekeket és olykor a környezetét is.

Jól érzékeljük-e, hogy sokkal több manapság a beszédhiba?

Igen, ezt a statisztika is alátámasztja, évről évre több gyereket kell ellátnunk. Sok oka lehet, nagyon gyors világban élünk. Sok az egyidejű információ, az azonnali reagálás követelménye. Nagyon rossz hatással van a televízió, és az is, hogy a családoknak nincs ideje együtt lenni, nincsenek ráérős, többgenerációs, nagy beszélgetések.

Az esti meseolvasásnak mekkora szerepe lehet?

Óriási, hiszen a lelki, érzelmi hatásán túl az egy lassú közlés, azt nem hadarja el a szülő.

Hogyan változik és hogyan befolyásolható az óvodák, iskolák világa? Véletlen-e, ha egy a közvéleményben zajló vita, egy-egy nemzetközi mérés eredménye, egy szakmai fejlesztés ismertté válása jelentősebb és gyorsabb hatást vált ki, mint egy jogszabály? Meddig terjed egy törvény valóságalkító ereje, és hol húzódnak egy önkormányzat lehetőségeinek határai a mai szabályozási környezetben?

Az oktatás komplex világában a beavatkozások hatása nehezen modellezhető. Nem mindegy tehát, hogy a döntéshozók – közöttük az oktatási intézményeket fenntartó és/vagy működtető önkormányzatok – miként választják ki a céljaik megvalósításához szükséges intézkedések eszközeit. Az elmúlt évek számos oktatás-irányítási és oktatáspolitikai döntése mutatja, hogy a legjobb szándék és a legerősebb akarat is megtörhet a valósággal való ütközéskor. Hiába igyekeznek valóban létező problémára megoldást kínálni, ha a szabályozási logika (a probléma azonosítása, a célok kitűzése, majd az elérésükhöz adekvát eszköz választása) sérül, és/vagy a mindenkire kötelező érvényű jogi szabályozás az oktatás komplexitásból fakadó veszélyeket hagyja figyelmen kívül. Ahogy Pokorni Zoltán egy korábbi esszéjében (HVG, 2015. február 12.) fogalmazott:

„Minden orvosság gyógyíthat valamilyen kórt, de éppen úgy árthat is, ha nem pontosan diagnosztizált a betegség, s nem arra szedik a szert, amire kifejlesztették. Az emberi test sokszorosan összetett rendszer, amely esetében gyakran a más betegnél bevált gyógymód sem vezet eredményre, máskor pedig az bizonyosodik be, hogy többféle úton, vagy többféle eszköz sajátos kombinálásával lehet elérni a kívánt célt. Nincs ez másként az oktatás területén sem.”

KÖTELEZŐ ÓVODÁZTATÁS

2015 szeptemberétől minden harmadik életévét betöltött gyermeknek óvodába kell járnia. A törekvés jó, a megoldás vitatható. Részben a férőhelyek száma és egyenlőtlen elérhetősége miatt, másrészt, ha jól szemügyre vesszük a szabályt, látható, hogy csak az önkormányzatokra nézve kötelező az ellátás biztosítása: a középosztály megfelelő feltételek esetén kikérheti a gyerekeit az óvodából.

A férőhelyproblémát csak részben orvosolja, hogy az önkormányzatok számára lehetőség van vizsgálni, valóban az adott településen élnek-e azok a családok, illetve gyerekek, amelyek, illetve akik a szolgáltatást igénybe kívánják venni. Ennek oka, hogy megőrzendő érték a rugalmas iskolába lépés lehetőségének fenntartása, vagyis az, hogy a kötelező szabályozás miatt megjelenő hároméves kisgyermek ne szorítsák ki azokat a hatéveseket, akik még nem érték el az eredményes iskolai tanuláshoz szükséges érettséget. Az alapozó képzés (főként, ha megvalósul egy 6 + 3 éves tagolású, kilenc évfolyamos iskola) erre tud építeni, s differenciált fejlesztéssel kezelni az iskolába lépéskor még esetlegesen meglévő (döntően életkori és szociális okok miatti) fejlettségi különbségeket.

A FENNTARTÁSI RENDSZER ÁTALAKÍTÁSA

Akinek két lakása van, annak nincs otthona – tartja a mondás. Bármennyire igaz, hogy a közoktatásunk bajainak egyik forrása a nem megfelelő iskolaméret, az elaprózott iskolaszervezet és a nagyon eltérő feltételek, a problémára adott kormányzati válasz legalábbis felemásra sikeredett. A központi intézmény-

fenntartási rendszer bevezetésének első három éve több új problémához vezetett. Egy nagy struktúra átalakítása ennyi idő alatt ritkán hoz látványos eredményt, ám a javulás jeleit már látni kellene, helyettük azonban inkább az új struktúra okozta problémák érzékelhetők. A kistélepülések iskoláinak finanszírozása stabilabb lett, ugyanakkor az állam azon települések iskoláinak fenntartását is átvette, amelyek képesek voltak ennek a feladatnak a hatékony ellátására. Az új rendszerben – hiába született jogszabály a fenntartói és működtetési feladatok szétválasztásáról – egy diák, szülő, de sokszor egy pedagógus számára sem egyértelmű, hogy ki a felelős a felújítás, vagy egy javítás elmaradásáért, a különböző eszközök pótlásáért, amely vitának inkább az önkormányzatok látják (méltánytalanul) a kárát. Ráadásul a KLIK jóval túl van azon az optimális szervezeti méreten, ami közigazgatási felkészültségét, a finanszírozás lehetőségeit stb. tekintve lehetővé tenné a hatékony működést. Ez pedig tartóssá teheti a problémák fennmaradását, ami viszont a KLIK létrehozásának eredeti céljai megvalósításától vonja el az energiát.

MIRE JÓ AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLA, ÉS KÖTELEZŐ-E? _____

Az egész napos iskolák előnyei, hogy a tanítási órák egész napra történő széthúzásával humánusabb, a terhelést egyenletesebben biztosító keretek között zajlik a tanulás, több idő jut a nevelési feladatokra, a közösségformálásra, elegendő idő biztosítható a személyre szabott fejlesztésre, és minden tanuló hozzáférhet olyan szolgáltatásokhoz (például a művészeti, vagy sporttevékenység, egészségfejlesztés stb.), amelyeket esetleg csak az oktatási piacon tudna megvásárolni. Az egész napos iskolaszervezési forma hátránykompenzáló hatása is igazolt.

Félreértésre ad okot ugyanakkor, hogy az egész napos iskoláról szóló szabályozás szorosan kapcsolódik az általános iskolák számára a törvényben előírt foglalkozásszervezési szabályhoz, mely szerint a foglalkozásokat 8 órától 16 óráig kötelező biztosítani. A kapcsolat a szülők, de gyakran az oktatási szereplők számára is olyan szoros, hogy nem is tudnak különbséget tenni közöttük. Olyan általános kép alakult ki, mintha a törvény kötelezővé tette volna az egész napos iskolát mindenki számára, s ez hátrányosan érintené a tanulókat

A köznevelési törvény fő szabályként az iskolák számára fogalmazza meg a foglalkozások megszervezésének időkereteit, a diákok számára ugyanakkor választási lehetőséget ad: részt vesznek-e az „egyéb foglalkozásokon”, vagy felmentést kérnek, amit nem is kell különösebben indokolni. Ezzel tulajdonképpen a korábbi gyakorlat fordult meg: régen a szülő igényelte a napközit vagy a tanulószobát, és az iskola biztosította azt, most az iskolának kell biztosítania a feltételeket, és a szülő dönt, kér-e felmentést.

Nem kötelező tehát egész nap az iskolában lenni. Ugyanakkor létrehozhatók egész napos iskolaként működő intézmények is, amelyek választása esetén a szülő tudomásul veszi, hogy ebben az esetben nem kérhető és nem adható felmentés „az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól”.

KELL-E FÉLNI A 9 ÉVFOLYAMOS ÁLTALÁNOS ISKOLÁTÓL? _____

Közoktatási rendszerünk kevés közpénzből finanszírozott tanulási időt biztosít gyermekeinknek. A német diákok a szakképzés megkezdése előtt 9 vagy 10 évig vesznek részt – legalább 7063 óra kötelező – általános képzésben, a lengyel tanulók 9 év alatt 6778 órát biztosítanak számukra, és még a humánúmról és eredményességéről egyaránt ismert Finnországban is 6663 óra jut 9 évre. Nálunk ugyanez a szám 8 év alatt 5304 óra (Education at a Glance, 2014). Ennek is következménye, hogy a középiskolai tanulmányok megkezdéséhez és a szakmatanuláshoz nem kellően megalapozottak a készségek és a közismereti tudás, egyes csoportok, iskolatípusok esetében jelentős a lemorzsolódás, a végzettség nélküli iskolaelhagyás. Másként fogalmazva, az oktatási rendszer méltánytalan a kimagaslóan tehetségesekkel, a leszakadókkal

és az „átlagos” gyerekekkel egyaránt, mert nem biztosítja annak feltételeit, hogy teljesítményük és eredményeik tehetségük, erőfeszítéseik és szorgalmuk függvényében alakuljon, jelentős részben hiányzik az ehhez szükséges differenciált, egyénre szabott, támogató eszköz- és feltételrendszer.

Ezért valóban érdemes vizsgálni azokat az eszközöket, amelyek az iskolai oktatás időtartamának megnyújtását, bővítését, átrendezését tehetik lehetővé. Ugyanakkor látni kell: ezek az eszközök éppen olyan eséllyel vezethetnek sikerre, mint kudarchoz, ezért elengedhetetlen a körültekintés, a türelem. Finnországban az iskolaszervezeti reformról szóló döntés megszületése és az átalakítás befejezése között több mint másfél évtized telt el. Lengyelországban gyorsabb volt az átalakítás, de ott is törekedtek a fokozatosságra, kismintás kipróbálások tapasztalatainak felhasználására (így az esetleges hibák kisebb kört érintettek, és könnyebb volt a korrekció is).

Hangsúlyozni kell, hogy az iskolaszervezeti váltás lényege nem egyszerűen a tanítási idő növelése. Az említett országokban hangsúlyosan jelenik meg a differenciált, egyénre szabott fejlesztés, az egyéni haladási ütem biztosításának kérdése, valamint a pályaorientáció, a képességekhez, érdeklődéshez illeszkedő továbbtanulási döntések megalapozása.

A komplex rendszerek – mint amilyen az oktatás is – működtetésekor kiemelt jelentősége van a kipróbálásnak, a tapasztalatok visszacsatolásának, a partnerek bevonásának és szempontjaik megértésének, a korrekcióra való képességnek. A gyerekeiket féltő szülők meggyőzésére ezek a megfelelő eszközök, szemben a teoretikus alapú tiltással, vagy a jogszabályi kötelezéssel.

Sió László

KÖTELEZŐ-E MINDENKINEK AZ ÓVODÁZTATÁS HÁROMÉVES KORTÓL?

TUDNIVALÓK A 2016. ÉVI ÓVODAI FELVÉTEL SZABÁLYAIRÓL

A közhiedelemmel ellentétben nem kötelező beíratni óvodába a 3 éves kort elérő gyerekeket. Amennyiben a szülők kéri, gyermekük 5. életévének betöltéséig felmentést kaphatnak.

A köznevelési törvény megfogalmazása szerint az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, ugyanakkor felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti. Ennek feltétele, hogy az érintett településen, jelen esetben a XII. kerületben mindegyik itt lakó – lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező –, hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A JEGYZŐ FELMENTÉST ADHAT

A 2015–2016-os nevelési év az első, amikor kötelező volt felvenni az óvodákba az augusztus 31-ig a 3. életévüket betöltő gyerekeket. A jogszabály kimondja, hogy a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt.

Ugyanakkor a jegyző – egyházi és magánfenntartású intézmények esetében a fenntartó – a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, az 5. életév betöltéséig felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha ezt a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolják. A felmentésre irányuló kérelmet a szülő az óvodai beiratkozás időtartamának kezdő időpontjáig, vagy – ha a gyermek óvodai felvétele és beiratkozása korábban már megtörtént – a nevelési év során terjesztheti elő.

A gyermek hároméves korától annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amikor az ötödik életévét betölti, családi napköziben is teljesítheti az óvodába járási kötelezettségét. Erre vonatkozó feltétel, hogy a szolgáltatást nyújtó személy rendelkezzen az óvodapedagógus munkakör betöltéséhez előírt szakképzettséggel, és munkája során vegye figyelembe az óvodai nevelés országos alapprogramjában foglalt követelményeket. A szülő az önkormányzat által közzétett közleményben vagy hirdetményben meghatározott időpontban köteles beíratni az óvodai nevelésben történő részvételre jogszabály alapján kötelezett gyermekét. A jelenleg bölcsődében elhelyezett gyermekekre vonatkozó felvételi igényt szintén be kell jelenteni.

SZABADON LEHET ÓVODÁT VÁLASZTANI

A szülő gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzeti hovatartozására tekintettel szabadon választhat óvodát. Nemzetiségi – német nyelvű – csoport az önkormányzat fenntartásában jelenleg a Normafa Óvodában működik.

A külön élő szülők a gyermek sorsát érintő lényeges kérdésekben közösen gyakorolják jogaikat akkor is, ha a szülői felügyeletet a szülők megállapodása vagy a bíróság döntése alapján az egyik szülő gyakorolja. Kivételt jelent, ha a gyermekétől külön élő szülő felügyeleti jogát a bíróság e tekintetben korlátozta, vagy megvonta. Amennyiben a gyermek külföldön teljesíti az óvodakötelezettségét, erről a szülőnek írásban értesítenie kell a gyermek lakóhelye, annak hiányában a tartózkodási helye szerint illetékes jegyzőt a beírat-

kozás idejének utolsó határnapját követő tizenöt napon belül. Ha a gyermeket nem írták be óvodába, a kötelező felvételt biztosító óvoda vezetője értesíti az önkormányzat jegyzőjét. Az a szülő vagy törvényes képviselő, aki a szülői felügyelete vagy gyámsága alatt álló gyermeket nem írhatja be kellő időben az óvodába, szabálysértést követ el.

A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodába való felvételéhez a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata szükséges. A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése az e célra létrehozott gyógy-pedagógiai intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, vagy a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt, azonos óvodai csoportban történhet.

Az óvodai felvételtől, átvételtől, valamint a felvett gyermekek csoportba való beosztásáról az óvoda vezetője dönt. Ha a jelentkezők száma meghaladja a felvehető gyermekek számát, a fenntartó önkormányzat bizottságot szervez, amely javaslatot tesz a felvételre.

ÉLETVITELSZERŰEN LAKIK ITT A GYERMEK?

A jelentkezés során a gyermek lakcímeként vagy tartózkodási helyeként csak olyan cím jelölhető meg, ahol életvitelszerűen tartózkodik, és az óvodai beiratkozás első határnapját megelőző három hónapnál régebb óta szerepel a lakcímnnyilvántartásban. Amennyiben ez nem teljesül, vagy bármely körülmény alapján arra lehet következtetni, hogy a gyermek a nyilvántartásban szereplő lakóhelyen nem életvitelszerűen lakik, úgy az óvodavezető vagy a fenntartó által szervezett bizottság jogosult felszólítani az óvodába jelentkező gyermek szülőjét, hogy az életvitelszerű körzetben lakás tényét 15 napon belül igazolja a területileg illetékes védőnői ellátás igénybevételét igazoló nyilatkozat bemutatásával. Ha a védőnői nyilatkozat benyújtásának elmulasztása miatt kezdeményezett családlátogatást sem teszük lehetővé, akkor vélelmezni kell, hogy a gyermek nem életvitelszerűen lakik a kötelező felvételt biztosító óvoda körzetében. Ennek alapján az óvodai felvétel megtagadható.

A JELENTKEZÉS RENDJE ÉS IDEJE

2016. január 1-jétől a szülőnek minden esetben a „Hegyvidéki Óvodai Jelentkezési lap” kitöltésével, írásban kell jeleznie szándékát a gyermek óvodai felvételével kapcsolatban. A harmadik életévüket 2016. augusztus 31. után betöltő gyermekek esetében a „Hegyvidéki Óvodai Regisztrációs lap” kitöltésére van lehetőség. A regisztrálás nem kötelező, sem óvodai felvételt, sem a későbbi felvételi eljárásban előnyt nem jelent. A feltüntetett adatok tájékoztatásul szolgálnak az önkormányzat számára.

A beiratkozás minden óvodában központilag szabályozott és meghirdetett időpontban, a 2016–2017-es nevelési évre 2016. május 2–6-ig (hétfőn, szerdán és pénteken 8–12, kedden és csütörtökön 14–17 óráig) történik. A nevelési év első napja: 2016. szeptember 1.

A beiratkozási igény a jelentkezéssel válik hivatalossá. Az újonnan érkező gyerekek fogadása – szabad férőhely esetén – az óvodai nevelési évben 2017. február végéig történik az üres férőhelyek figyelembevételével. Év közben az önkormányzat oktatási és közművelődési irodáján kell jelentkezni, amint a gyermek betöltötte a 3. életévét.

A XII. kerületben az óvodai jelentkezéshez a következő dokumentumokra van szükség:

1. Hegyvidéki Óvodai Jelentkezési lap.
2. Gyermek és szülője személyi azonosítója, valamint a gyermek és a szülő lakcímkártyáival igazolt XII. kerületi lakcíme (lakóhelye vagy tartózkodási helye).
3. A gyermek születési anyakönyvi kivonata.
4. A szülő érvényes személyazonosító okmányának típusa, száma (személyi igazolvány, útlevél, kártya formájú jogosítvány).
5. Gyermek taj-kártyája.
6. A gyermek esetleges betegségeit igazoló dokumentum.

A kitöltött jelentkezési lap benyújtása nem jelenti egyben az óvodába történő felvételt is. A köznevelési törvény kimondja, hogy a gyermekeket elsősorban abba az óvodába kell felvenni, amelyiknek a körzetében lakik, illetőleg ahol a szülője dolgozik. Ez utóbbi – másodlagos – jogosultságot igazoló nyilatkozat kitöltése minden esetben kötelező.

A várható túljelentkezések miatt az önkormányzat nem tud garanciát vállalni arra, hogy minden esetben a szülők által megjelölt intézményben képes elhelyezést biztosítani. Így tehát a gyermek felvételt nyerhet a körzetes óvodába, a szülő által választott óvodába, valamint valamelyik szabad férőhellyel rendelkező, önkormányzati fenntartású, kerületi óvodába.

A jelentkezést követően a gyermekek felvételéről az adott intézmény vezetője hoz döntést, aki a felvételi, átvételi kérelemnek helyt adó döntését írásban, a kérelem elutasítására vonatkozó döntését határozati formában közli a szülővel legkésőbb 2016. június 10-ig. A felvételi kérelem elutasítása esetén a szülő az értesítés kézhezvételét követő 15 napos határidőn belül fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést a kerület jegyzőjének címezve, az elutasító határozatot kiadó intézmény vezetője részére kell átadni.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Az integráltan nevelhető, sajátos nevelési igényű gyermekekkel foglalkozó óvodákról és a nemzetiségi nevelést folytató Normafa Óvodáról az „Óvodások leszünk” című önkormányzati kiadványban, az óvodákban kifüggesztett hivatalos hirdetőmenyen és az önkormányzat honlapján (www.hegyvidek.hu) is tájékozódhatnak a szülők. A fentiekén túl az önkormányzat oktatási és közművelődési irodájának munkatársai (telefon: 06 1 224 5940), valamint az egyes óvodák vezetői adnak tájékoztatást telefonon vagy előre egyeztetett időpontban személyesen.

HEGYVIDÉKI MESEVÁR ÓVODA

A Hegyvidéki Mesevár Óvoda gyönyörű, korszerűen felszerelt környezetben várja a gyermekeket. Az óvodában jelenleg tíz csoport működik, október 1-jétől indult még egy óvodai csoport.

A tornateremben rendszeres testedzésre nyílik lehetőség. A tágas kiszolgálóhelyiségek kényelmesek, a fejlesztő- és logopédiai szoba nyugodt lehetőséget nyújt a különfoglalkozásokra. Udvara tágas, új, korszerű játékeszközökkel felszerelt, ahol egész éven át jó levegőn mozoghatnak, játszhatnak a gyermekek. A fertőzőes megbetegedések megelőzésére sószoza áll rendelkezésre. Úgy alakítják a napirendet, hogy minden gyermek heti két alkalommal részt vehessen az ott folyó foglalkozásokon.

Valamennyi csoportban 2 szakképzett óvodapedagógus, 1 dajka biztosítja a nyugodt, szeretetteljes körülményeket a kicsiknek. A pedagógiai munkát 3 pedagógiai asszisztens segíti.

Az óvodában óvodatitkár és segítő munkatársak látják el az egyéb feladatokat. A gyógypedagógus végzettségű fejlesztőpedagógus külön foglalkozás keretében fejleszti azokat a gyerekeket, akik segítséget igényelnek.

A gyermekek egészséges étkeztetését a FH Gasztró Kft. konyhája biztosítja, a táplálékallergiás gyermekek ellátását dietetikus felügyeli. Az óvoda hétköznap 6.30–17.30-ig fogadja a gyerekeket.

Az óvoda nevelési programjának lényege:

- játék,
- a minket körülvevő világ tevékeny megismerése,
- az egészséges életmódra nevelés,
- a gyermeki személyiség egyéni fejlesztése a komplex nevelési folyamatban.

Ünnepkörökre tervezik foglalkozásaikat és kiegészítő tevékenységeiket is. Élményszerző kirándulásokat szerveznek, aminek során a gyerekek közvetlenül tapasztalhatják meg a körülöttünk lévő világot. Lehetővé teszik, hogy a szülők részt vegyenek a csoport munkájában ötleteikkel, gyakorlati munkájukkal. Velük együtt alakították ki hagyományait.

Az óvodában a délutáni időszakban lehetőséget adnak különfoglalkozásokra, szülői igények alapján, aktív nevelési időn túl. Ezeket külsős szakemberek tartják, a szülőkkel való megállapodás alapján. Szem előtt tartják azt, hogy a gyermek kiegyensúlyozott fejlődéséhez szükséges nyugodt óvodai légkör, az óvodai nevelés alapfeladata ne sérüljön.

Óvodavezető: Bányai Éva

Cím: 1125 Budapest, **Diós árok 1-3.** • *Telefon:* 06 1 **393 5190**

E-mail: postmaster@hegyvidekimesevar.t-online.hu • *Honlap:* mesevarhegyvidek.hu

A KIMBI Óvoda, a budai hegyvidék egyik legszebb, Csiha Katalin által tervezett óvodája 1983-ban épült, és Építészeti Nívódíjat kapott. 2013-ban uniós pályázati forrásból és a fenntartó támogatásával három új csoporttal bővült, és a régi épületrész felújítása is megtörtént. Így az uniós előírásoknak megfelelő, korszerű, biztonságos környezettel várja a gyermekeket.

Sikeres pályázatok útján az óvoda elnyerte a „Zöld Óvoda” és a „Madarbarát Óvoda” címet.

Homogén életkorú csoportjaiban két szakképzett, főiskolai diplomával rendelkező óvodapedagógus várja a gyermekeket. Munkájukat fejlesztőpedagógus, logopédus, pedagógiai asszisztensek, valamint szak-képzett dajkák segítik.

Az óvoda saját helyi pedagógiai programmal rendelkezik, ez a KIMBI Pedagógiai Program. Nevelésük középpontjában a gyermeki kíváncsiságból eredő tapasztalatszerzés, valamint a gyermekek szeretetteljes gondoskodásán és különleges védelmén alapuló, a gyermek mint fejlődő személyiség elsődleges szempontként meghatározott tervezett pedagógiai munka áll.

A fejlesztő munka alapelemei a harmónia, a dinamika, a tökéletesség, az egyensúly, a tehetséggondozás és a felzárkóztatás. A fentiek lépésről lépésre, a sajátos fejlődési ütem támogatásával, az egyéni árnyalatok és specialitások figyelembevételével valósulnak meg.

A szeretetteljes, a gyermekek érdekein, jogain alapuló, a családdal együttműködő óvodai nevelés és a Pedagógiai Program legfőbb célkitűzései közé tartozik az egészséges életvitel, prevenció, mozgás lehetőségének biztosítása; az óvoda hagyományaira épülő viselkedési kultúra átadása; a gyermek egyéni üteméhez igazodó fejlesztés; a tehetségek kibontakoztatása. Mindehhez járul az élmény nyújtásával tevékenységre épülő tanulás; a környezettudatos magatartás megalapozása; a fejlettségi szint szerinti iskolakezdés biztosítása.

Az értelmi képességek fejlesztésére az életkori sajátosságok szem előtt tartásával szervez tevékenységeket az óvoda a következő területeken: ének, zene, énekes játék, gyermektánc; mesélés, verselés; rajzolás, mintázás, kézimunka; mozgás, testnevelés, görkorcsolya és a külső világ tevékeny megismerése, környezet megismerése és matematikai ismeretek.

Tehetséges gyermekek számára művészeti csoportokban nyílik lehetőség képességeik fejlesztésére, tehetségük kibontakoztatására hetente egy alkalommal.

A gyerekek és szülők egyéni igényei alapján speciális foglalkozások is választhatók, ezek a következők: gyermekangol; játékos gyermektorna és speciális prevenció, tartásjavító és lábboltozat-erősítő torna; intenzív iskolai életre való felkészítés, valamint szántódi táborozás évente két alkalommal.

Óvodavezető: Gallina Ilona

Cím: 1121 Budapest, **Tállya utca 22.** • *Telefon:* 06 1 **375 2521**

E-mail: kimbiovi22@gmail.com • *Honlap:* www.kimbiovi.hu

MACKÓS ÓVODA

A Mackós Óvoda 1931-ben épült, az általános iskolával egy épületben található. A földszinten 4, az emeleten 2 csoport kapott helyet. 1989 óta tornaterem segíti a mozgásigény kielégítését, a testnevelés magas szintű szervezését. Az óvoda udvara az urbanizációs ártalmaktól teljesen elzárt terület, amely minden évszakban biztosítja a gyerekek számára a játékot, a levegőzést és az egészséges testedzést, amihez a felosztása is (füves, műfüves, kavicsos, gumitéglás és két homokozó) hozzájárul. „Tankertje” a környezet közvetlen megfigyelését és változatos foglalkozási lehetőségeket biztosít. Már több mint tizenöt éve saját programjuk alapján nevelik az intézménybe járó gyerekeket.

Az óvoda segíti az egészséges életmód, a környezettel való pozitív kapcsolat és egyes hagyományok belső erejének felhasználását az általános emberi érettség kezdő szakaszának megalapozásában. Az egészséges életmódra nevelést sokoldalú megközelítésben váltják valóra. Odafigyelnek a napirend rugalmasságára, a helyes életritmus kialakítására, a mozgás és pihenés életkornak megfelelő váltakozására, a helyes táplálkozásra, testápolásra, az edzés és a betegségmegelőzés lehetőségeinek megteremtésére. A környezeti nevelés elősegíti a természethez való helyes viszonyulást, a pozitív érzelmi beállítódást.

Az óvoda megtanítja a gyerekeknek az élőlények és a természet tiszteletét, szeretetét, az ember munkája révén létrehozott értékek megbecsülését és a közvetlen környezet rendjének megóvását. Lehetőséget teremt arra, hogy a gyerekek minél több élményt gyűjtsenek saját természeti és társadalmi környezetükben. A hagyományőrzés lehetőségeinek kihasználásával közvetíti a gyermekeknek a magyar népi kultúrát. A nevelőmunkában érvényre juttatja a népi és dramatikus játékok, népdalok, népmesék, népi mondókák, kézművesség személyiséggazdagító hatását. Az óvoda családi műhelyei (Maci Konyha, Fondóka Műhely) a program megvalósítását segítik elő, amelyekben délután a gyermekek a szülőkkel együtt vesznek részt. A családi műhelyek működtetését, a változatos programokat, kirándulásokat a szülők által 1992-ben létrehozott „Jövők Alapjaiért” Alapítvány támogatja. A szülői igényeket figyelembe véve játékos gyermek-torna, foci és úszásoktatás szervezésére van lehetőség.

Óvodavezető: Pósch Mária

Cím: 1126 Budapest, **Németvölgyi út 46.** • *Telefon:* 06 1 **356 0528**

E-mail: mackosovoda@gmail.com, postamester@mackosovoda.axelero.hu

Honlap: www.mackosovoda.hu

NORMAFA ÓVODA

A 10 csoporttal működő óvoda földrajzi adottságai kimagaslóan kedvezőek. Emellett sajátos adottságai is vonzóvá teszik, köztük a rendkívül tiszta, friss levegő a fő közlekedési utaktól való ideális távolságból és a tengerszint feletti magasságból adódóan, a környezet esztétikai értékei, a természetközeli növény- és állatvilág, a panoráma a városra, a csend. Az intézményt körülvevő nagy parkban külön udvarrészek vannak a csoportok.

Az óvoda komplex környezeti nevelési programja gyermekközpontú, a kicsik releváns szükségleteit hivatott szolgálni. Cél a szeretetteljes, érzelmi biztonságot nyújtó, a gyermekek egyéni érdekeit szem előtt tartó, élményekben gazdag óvodai nevelés.

2003 szeptemberétől a Normafa úton német nemzetiségi csoport is működik.

Helyi programjuk főbb hangsúlyait az egészséges, civilizációs ártalmakat megelőző életmódra nevelés, valamint a környezetkultúra megalapozása (ami életmódot, gondolkodást, viselkedésmódot foglal magában) jelenti.

Kiemelten jelenik meg nevelési programjukban a környezeti nevelés, ami áthatja az egész óvodai életet. Az őshonos fafajok közül a csoportok évente választanak egy fát (hárs, bükk, tölgy, juhar stb.), amelyet alaposabban megfigyelnek, megismernek.

Az óvodai évek során a gyerekek felfedezik az élő, élettelen környezeti tényezők összefüggéseit; az erdőt mint élőhelyet ismerik meg; az évszakokhoz kapcsolódó kerti munkában vesznek részt; a nagyok saját termésüket fogyasztják, savanyítják. Emellett védett növényeket, állatokat (mókus, szarvasbogár stb.) láthatnak, 10–14-féle madarat figyelnek meg. A madáretetés számukra már természetes.

2005-től működik a külső szakember (ornitológus) vezette Természetbúvár-ovi az 5–6 évesek csoportjában. A programban részt vevő gyermekek a Visegrádi Természetvédelmi Területet is felkeresik, például madárfigyelés, madárgyűűzés céljából.

Havi rendszerességgel mennek a gyermekcsoportok a Hegyvidék szépségeinek felfedezésére kirándulni. A hagyományos óvodai ünnepek mellett nagy jelentőségük van programjukban a „zöld ünnepeknek” (állatvédelmi nap, természetvédelmi hónap, víz napja, Föld napja, madarak és fák napja, környezetvédelmi világnap). A Partner-napok során a szülők bepillanthatnak az óvoda hétköznapijaiba. A működő hagyományok mellett a népi játékok és népi szokások is kiegészítik a Magonc Nevelési Programot.

Óvodavezető: Doba Csilla

Cím: 1121 Budapest, **Normafa út 30–32.** • *Telefon:* 06 1 **395 8884**

Tagóvoda címe: 1121 Budapest, **Ózike út 32.** • *Telefon:* 06 1 **395 7531**

E-mail: normafaovoda@normafaovi.bp12ker.hu

Az óvodák mottója: *„Bizalom, szeretet, családi légkör”.*

Minden gyermek egyedülálló csoda, a pedagógusnak segítenie kell abban, hogy pozitív tulajdonságainak erősítésével folyamatosan visszatérő sikerélményhez jusson. Ezért az óvodák elsődleges szempontja, hogy a gyerekek jól érezzék magukat.

Testi, lelki, szellemi szükségletét elégítse ki a megismerési folyamat, s elmélyülhessen a cselekvésben. Ezért fontos a játékoság, a cselekedtetés, a felfedezés és a motiváció. Önként vegyen részt a tevékenységben, azonosuljon a feladattal, akkor tekinti könnyen a magáénak.

Az óvodai szokások gyakoroltatásával kívánják kialakítani, megalapozni, hogy a gyermekben, felnőve, alapvető igénnyé váljék az egészséges életmód és a környezet megismerése, megszerettetése, megóvása. A nagycsoportosok a konyhakertben élő növényeken kívül virágokat, zöldségeket vetnek és palántáznak, amiket egész éven át ápolnak, a termést a kisebbekkel közösen fogyasztják. Ezek a tevékenységek nemcsak ismereteket nyújtanak, hanem érzelmi életüket is gazdagítják, mert naponta örömforrást jelentenek.

A sajátos arculat főleg a hagyományok kialakításából és a különböző ismétlődő programok megszervezéséből, megtartásából formálódik a 2015. szeptember 1-jétől tagóvodai intézménnyel bővülő óvodákban. A mindennapokról videofelvételek, fotók készülnek. Ezeket a szülők a tájékoztató szülői értekezleten láthatják, hogy még jobban megismerhessék az óvodai életet.

A tanévkezdést követően a hagyományos tábortűzgyújtás nagyon jó alkalom arra, hogy a gyerekek szülei kötetlen énekléssel, beszélgetéssel jobban megismerhessék egymást. Erre a programra a már iskolába járó korábbi óvodások is meghívást kapnak, hogy elmesélhessék első élményeiket.

A nagy- és a középső csoportosok minden évben almáskerti szüreten vesznek részt. A leszüretelt almával a kicsiket is megkínálják, a többit pedig elteszik télire. Ha lehetőség adódik, szőlőszüretre is elmennek a nagyok. A gyümölcsöt az egész óvoda apraja-nagyja közösen dolgozza fel az udvaron.

A Mihály-napi vásározás is hagyománnyá vált az óvodák életében. Egy-egy őszi és tavaszi délutánon a gyerekek – a szülők és a dolgozók közreműködésével – részt vesznek az éppen adódó kerti munkákban és javításokban. Alkalmanként bábszínház látogat az óvodába, a gyerekek nagy örömeire. Közkedvelt a mára már hagyománnyá vált családi sportnap. Minden év decemberében ellátogat az óvodákba a Mikulás. Csoportról csoportra járva megajándékozza a gyerekeket. Karácsonyhoz közeledve az adventi barkácsdélutánon alkothatnak a szülők közösen a gyerekekkel. Közel a tényleges ünnephez, csoportonként, késő délután karácsonyi ünnepséget tartanak népi hagyományok felelevenítésével. A februári farsangra mindenki egyéni jelmezzel készül. Az óvo nénik egy-egy kedvenc mese dramatizálásával teszik vidámabbá az ünnepet, majd közösen elégetik az udvaron a télbúcsúztató kiszebábot. Húsvétra a szülőkkel együtt különböző technikákkal tojásokat festenek a gyerekek. Bensőséges ünnepen köszöntik az édesanyákat, és búcsúztatják el az iskolába távozókat. Évente a Föld napja és a gyermeknap alkalmából vidékre kirándulnak az óvodások.

A minél több vitamin fogyasztása érdekében a szülők zöldséget hoznak a gyerekeknek, amit a nagyobbak már maguk hámoznak, darabolnak, illetve nyersen salátát készítenek belőle, és úgy eszik, ezzel is segítve az egészséges életmód kialakulását.

A középsős és a nagycsoportos gyerekek egész tanévben kétféle tartásjavító tornán, ősszel és tavasszal úzásoktatáson vehetnek részt.

„Tündérezene” elnevezéssel egy óvo néni a nagycsoportosoknak zenei foglalkozásokat szervez, ami hangversennyel zárul a tanév végén.

Hetente többször szakképzett logopédus foglalkozik a rászoruló gyerekekkel. Az óvodai fejlesztőpedagógus komplex foglalkozásokkal fejleszti a tanköteles korú gyermekeket.

Óvodavezető: Imrikné Krébecz Anita

*Cím: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 3/a** • Telefon: 06 1 **214 8245***

*Tagóvoda címe: 1126 Budapest, **Kiss János altábornagy utca 31–33/a** • Telefon: 06 **70 337 2915***

E-mail: postmaster@urbanovi.t-online.hu • Honlap: www.orbanhegyiovoda.hu

A Németvölgyi út 29. szám alatt lévő központi óvodának 4 csoportja, a tagóvodának 3 csoportja van. A két intézmény egymáshoz közeli telephelyei biztosítják a mindennapi, rendszeres, személyes kapcsolat-tartást. Az óvoda családi jellegéhez az épület sajátosságai (villaházak) és a kis létszámú közösség is hozzájárulnak. Mindkét óvodának kertje, udvara van, ahol a játék során a gyerekek testi és lelki fejlődése egyaránt biztosítható. A Németvölgyi úti épület alagsorában két, az Orbánhegyi úton egy tornaterem áll a gyerekek rendelkezésére.

A Süni Óvodák pedagógiai programjában is figyelembe vették Maria Montessori nevelési elveit, és a mai kor igényeihez igazítva alkalmazzák. Az egyik alapelv, hogy minden gyermekben megvan a cselekvési vágy, a világ megismerésének igénye, és ennek kibontakoztatását kell elősegíteni.

Nevelésük mottója: „Segíts nekem, hogy magam csinálhassam!”

Az óvoda nevelési célja is a fejlesztést támogatja. A gyermeki személyiség tiszteletben tartásával a játék során az egyéni és életkori sajátosságok figyelembevételével úgy alakítják, fejlesztik óvodásaik képességeit, készségeit, hogy a világ felé nyitottak, az ismeretek befogadására és az iskolai életre alkalmasak legyenek. Montessori pedagógiáját követve erkölcsre, szabadságra, önfejlődésre, önállóságra, önfelelőre és mély érzelmekre nevelnek. Kiemelt feladatuk a játékon belüli fejlesztés, a csoporton belüli differenciált foglalkoztatás. A gyerekek saját tapasztalatok alapján tesznek szert az alapvető ismeretekre, problémamegoldó gondolkodásra. A nevelés folyamatában logopédiai, egyéni fejlesztések, mozgásfejlesztés és diszlexiamegelőző foglalkozások is szerepelnek.

Tudatosan beépítik a nevelési feladatok közé az anyanyelvi nevelés során a kommunikáció és meta-kommunikáció fejlesztését, a zenei nevelés során a ritmus- és hallásfejlesztést, valamint a kottairás előkészítést, a testnevelési foglalkozásokon a tartásjavítást, gerinctornát, lábtornát és a vizuális nevelés során a különböző ábrázoló technikák és eszközök megismertetését.

A gyengén látó, nagyothalló, beszéd fogyatékos, akadályozott beszédfejlődésű gyerekek fejlesztését logopédus, fejlesztőpedagógus, mozgásterapeuta segítségével látják el. Játékaik és Montessori-eszközök hatékonyan segítik az írás, olvasás előkészítést, az értelmi nevelés területén főként a gondolkodást, a matematikai műveletek végzését. Szem előtt tartják az óvoda és a család szoros kapcsolatát. Egyeztetést követően a szülők bepillanthatnak gyermekük óvodai életébe.

Szolgáltatásai: úszás, judo, művészi torna, néptánc, foci.

A hagyományok fontos szerepet kapnak a nevelésben. A közös élmények elősegítik a csoportlégkör pozitív irányú alakulását, a személyes kötődést, a család-óvoda közötti kapcsolat elmélyítését. Ilyen hagyományteremtő/-őrző programok a „Süni műhely”, ami fejlesztő foglalkozásokat, alkotónapokat (Tátika: zenei-irodalmi műhely, Töprengő: külső világ tevékeny megismerése műhely, Mozgolódó: mozgásműhely, Ecsetelő: vizuális műhely) jelent, az őszi családi játszódélután, a „Süni ébresztő” együtt a családdal, a gyermeknap, a kirándulások, a rendszeres állatkerti látogatások, a színház- és múzeum-látogatás, a „Madárovi”, a Mikulás, a gyermekkarácsony, a farsang, a húsvét, az anyák napja, a majális és a nagycsoportosok ballagása.

Óvodavezető: Kovács Zsuzsa

Cím: 1126 Budapest, **Németvölgyi út 29.** • Telefon: 06 1 **355 4994**

Tagóvoda címe: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 18.** • Telefon: 06 1 **355 3965**

E-mail: suniovodak@gmail.com • Honlap: www.suniovodak.hu

TÁLTOS ÓVODA

A Táltos Óvoda 1980 óta működik. A forgalomtól távol, de jól megközelíthető helyen fekszik, a főváros szennyezett levegőjéből kiemelkedő helyen. 2004-ben felújították, kibővítették. A kétszintes, 6 csoportos épület lépcsőházában csúszdán is közlekedhetnek a gyerekek. Gyönyörű kertjében számtalan sporteszköz, tornaszer biztosítja a sokoldalú mozgást, testedzést. Gyümölcsfáikról közösen szüretelik a termést, ezzel kiegészítve az óvodai étkezést. A terepviszonyok lehetővé teszik a nagy mozgásigény kielégítését és a nyugodt, elmélyült játékok egyaránt (lejtős, sík, füves, gumitéglás, csoportonként tágas homokozó). Nyáron hatalmas napernyőkkel védik a gyerekeket a nap káros sugaraitól.

A Táltos Óvoda pedagógiai programja nevelés- és gyermekközpontú, a tevékenységeken keresztüli nevelést tekinti alapvető feladatának. A tevékenység-központú óvodai nevelés célja a 3–7 éves korú gyerekek társadalmi gyakorlatra való felkészítése. A Táltos-programban e célkitűzések mellett hangsúlyosan jelenik meg az egészséges életmódra nevelés, mert az egészséges életvitel erőteljes hatással van a szellemi fejlődésre is. Ehhez kapcsolódóan a „Szív Egészségvédő Országos Program” bázisóvodájaként a nagycsoportosok külön ismerkednek a táplálkozás–szív–egészség–mozgás összefüggéseivel. A gyerekek mindennap játékos testnevelés-foglalkozáson vesznek részt, amelynek szerves részei a tartásjavító gyakorlatok. Minden óvodai csoportban speciális képzettséggel rendelkező óvodapedagógus végzi a tartásjavító prevenciót.

A szülők kéréseit figyelembe véve önköltséges különfoglalkozásokon (angol, torna, úszás, foci) is részt vehetnek a gyerekek.

Fontos hagyomány az óvodában a családi sportnap. Ősszel és tavasszal egy-egy szombat délelőtt az óvoda kertjében játékos testnevelési feladatokat szerveznek családoknak. Belépődíj: palacsinta.

A gyermeknapon nemcsak közös játék van a gyerekekkel az óvoda kertjében, de minden gyermek ajándékot is kap.

A karácsonyi vásáron a gyermekek, a szülők és az óvodapedagógusok közösen karácsonyi ötletekkel készülnek az óvodai „vásárra”, amelyen minden csoportban bárki hozzájuthat a közösen készített meglepetésekhez, karácsonyi ötletekhez.

A karácsonyt és az anyák napját minden csoportban együtt ünneplik a gyerekek és a szülők.

Az egészséges életmód programjai közé tartoznak a kihívás napja, a közös kirándulások csoportonként a mozgás, a sport jegyében.

A tanévzáró kerti parti keretében zajlik, ezen a nagycsoportosokat búcsúztatják, és a gyerekek búcsúznak óvodájuktól. Záró program a gyerekek megvendéglése csoportonként, a szülők bevonásával.

Fontos az óvodában a nyílt nap. A tavaszi szülői értekezletek előtt a csoportokban a szülők megfigyelhetik gyermekeik mindennapi életét.

Óvodavezető: Szabó Mónika

Cím: 1124 Budapest, **Lejtő út 41.** • Telefon: 06 1 **319 3416**

Táltos Csikó tagóvoda címe: 1124 Budapest, **Meredek utca 1.** • Telefon: 06 1 **319 3196**

E-mail: ovodavezeto@taltosovi.bp12ker.hu • Honlap: www.taltosovi.hu

VÁROSMAJORI ÓVODÁK

A Városmajor utcai épület 1912-ben eleve óvodának épült (az általános iskolával együtt), Kós Károly és Györgyi Dénes tervei alapján. Tágas, hangulatos csoportsobákkal, tornateremmel rendelkezik. Udvarát gesztenyefák díszítik, a hátsó udvar belenyúlik a városmajori parkba.

Az óvoda és tagóvodája kiemelt feladata az egészséges életmódra nevelés: középső és nagycsoportosait évek óta úszni viszik a Csaba utcai uszodába, amely gyalog is megközelíthető.

A Csermely utcai tagóvoda a Harangvölgy közelében, erdőre és a Tündér-sziklára tekintő helyen található, a régi villaépületben több mint ötven éve óvoda működik. A nagy kert sok gyümölcsfával, virágokkal, bokrokkal, füves, dombos, kavicsos résszel és tornaudvarral ad lehetőséget a változatos udvari életre. A természet közelsége meghatározza az óvoda arculatát, szemléletét.

Az óvodák vezetői 1988-ban saját programot dolgoztak ki, amelynek a Magvető címet adták. A program mottója:

„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj, mely lehetővé teszi, hogy a kis mag olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné belső lehetőségei csak engedik. A talaj kioldja a mag fejlődési képességét, de ez a képesség maga benne rejlik a magban. Csakúgy, mint a magban, a gyermekben is tökéletesen benne rejlik a fejlődés képessége.”

Thomas Gordon

Cél, hogy a családdal együttműködve, gyermekszerető légkörben, harmonikus személyiséggé fejlesszék a gyerekeket, sok játékkal (érzelmi, értelmi, testi és közösségi nevelés). A gyerekek életkoronként és egyénenként változó testi-lelki szükségleteit biztosítják, hangsúlyozva az egyéni bánásmódot, a differenciált fejlesztést. A Nevelési Tanácsadó szakemberei, pszichológus és logopédus segítik az egyéni eltéréseket toleráló, arra építő képességfejlesztést. Programjuk a játékot helyezi a középpontba, aminek során a leginkább fejlődik a gyerekek személyisége, értelmi képessége, mozgása. Mindennapi mesével fejlesztik belső képvilágukat, módot adnak a spontán utánzásos tanulásra. Mindkét óvodában nagy hangsúlyt helyeznek a hagyományok őrzésére és a népszokások ápolására. A gyerekek évről évre örömmel vesznek részt a jeles napokat megelőző készülődésekben, átélnek az ünnep hangulatát, a bensőséges összetartozás élményét. Megismerkednek az adott ünnephez kapcsolódó mondókákkal, dalos játékokkal és az ünnephez kapcsolódó kézműves-foglalkozásokkal.

Néphagyomány-éltető ünnepek: szüret, Mihály-napi őszi vásár, Márton napja, Mikulás-várás, adventi karácsonyi készülődés (Luca-napi búzaültetés, koszorúkészítés, mézeskalácssütés), lucázás, pásztorjáték, farsang, húsvét (tojásfestés, locsolás), pünkösd (népi játékok), változatos gyermeknap programok, nemzeti ünnepek (március 15., október 23.).

A természet mélyebb megismerésével és védelmével kapcsolatos ünnepek is kiemelt szerepet kapnak a nevelésben, így az állatok világnapja, víz napja, madarak és fák napja, Föld napja. Az óvoda elnyerte a „Zöld Óvoda” és a „Madárbarát kert” címet.

Egyéb, napirendre épülő szolgáltatásaik közé a logopédiai foglalkozás, az angol, az alapozó torna, a néptánc, a zenei előkészítő (furulya) és a sportoktatás, úszás, futball, kosárolás tartozik.

Óvodavezető: Bálint Beáta

Cím: 1122 Budapest, **Városmajor utca 59/b** • *Telefon:* 06 1 **202 2566**

Tagóvoda címe: 1121 Budapest, **Csermely utca 8.** • *Telefon:* 06 1 **200 8724**

E-mail: ovodavezeto@varosmajorovi.bp12ker.hu

ZUGLIGET ÓVODA

Zugliget és Virányos találkozásánál, szép zöldövezeti környezetben épült az óvoda. 1980 őszétől fogadja a környék óvodáskorú gyermekeit. Nagy kert, tornaterem, hangulatos, jól felszerelt, esztétikus csoportszobák várják az óvodásokat.

Az óvoda pedagógiai programját 1999 szeptemberétől Freinet francia reformpedagógus pedagógiai irányzatának figyelembevételével határozták meg. Programjukat „Hétköznapi varázslatok” címmel foglalták egységes pedagógiai rendszerbe. Az óvoda által kidolgozott nevelési program felkerült a választható nevelési programok közé.

Freinet pedagógiája egy tevékenységközpontú, öröm- és sikerorientált, a gyakorlatból építkező és általa fejlődő szintézispedagógia, ami leginkább az avantgárdhoz hasonlítható. Jellemző rá, hogy többféle irányzatból építkező, mobil, nyitott rendszer, újabb és újabb ötletekkel, módszertani megoldásokkal bővíthető. Az egyszeri és megismételhetetlen gyermeki személyiség szabad kibontakoztatását állítja a középpontba, aminek feltétele a demokratikus, bizalmat, biztonságot és segítségnyújtó megértést sugárzó légkör, amiben tudatosan építenek a gyermek önállóságára. Elősegíti a benne szunnyadó képességek maximális kibontakozását. Segíti a gyermeket, hogy választ kapjon kérdéseire, és feloldja a szorongásait. Olyan közösség tagja lehet, amelyben joga van a kezdeményezésre, az érdeklődéséről

függő szabad tevékenység választására, és lehetősége nyílik kutatásra, kísérletezésre, egyéni felfedezésre. A program figyelembe veszi az egyéni fejlődési ütem eltolódását, tiszteli a gyermek sajátosságait. Humanista, természetes harmóniát és egyensúlyt sugárzó rendszer, központi kategóriája maga az élet. Freinet jelmondata: „Az élet által életre nevelni”.

Az óvoda nevelési feladatának kiemelt területe az egészséges életmód szokásainak megalapozása, a helyes életritmus, a megfelelő táplálkozás és a mozgás biztosítása.

A megvalósítást, az óvodai élet szervezeti keretét műhelyek biztosítják:

- életfa (külső világ megismerése, környezeti és matematikai ismeretek, megfigyelések, séták, kirándulások, kísérletek, kiselőadások, sütés, főzés, kerti munkák, állat- és növénygondozás, természeti–emberi–tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyai stb.),
- mozdulat (mozgás, mozgásfejlesztés és testnevelés),
- mese-mese mátká, teátrum, én + te + ő = mi (irodalmi alkotások, szabad szövegek, kommunikációs technikák, anyanyelvi játékok, dramatikus játékok, bábozás, improvizálás, színházlátogatás, ön-, társ- és társadalomismeret, magatartást fejlesztő játékok stb.),
- zene-bona (ének-zene, énekes játékok, körjátékok, hangszeres játékok, ismerkedés klasszikus és kortárs művészeti alkotásokkal, hangszerekkel, hangszerkészítés, improvizáció, zenehallgatás, képességfejlesztő játékok, koncertlátogatás stb.),
- szín-kép-forma (ábrázolás, kézművesség, rajzolás, festés, mintázás, kézimunka, ismerkedés népi kismesterségekkel, művészeti alkotásokkal stb.).

Hagyományaik: színházi előadások, nyílt napok, munkadélutánok, játszóház, karácsonyi vásár, egész napos kirándulások, természetbúvár-ovi, „ovizáró” kerti ünnep.

Ünnepeik: Mikulás, karácsony, farsang, húsvét, anyák napja.

„Zöld” jeles napok: állatok világnapja, a víz világnapja, a Föld napja, madarak és fák napja.

A szülők által igényelt egyéb szolgáltatások: futball, torna, néptánc, úszás.

Óvodavezető: Horváth Dori Márta

Cím: 1125 Budapest, **Zalai út 2.** • Telefon: 06 1 **275 0554**

E-mail: zugligetovoda@zugligetovi.bp12ker.hu • Honlap: www.zugligetovoda.hu

A-Z-IG NEMZETKÖZI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Az óvodát szülői igények alapján hozta létre Andrew Leckonby ausztrál kisgyermekgondozó, Megyeri Zsuzsanna óvodapedagógus és Köles Katalin közgazdász, két gyermek édesanyja. A Zsolna utcai ingatlan ideális helyszínnek bizonyult, az alapítók alakították ki megfelelő környezetté a gyermekek számára. Az intézmény 2002 őszén nyitotta meg kapuit: az akkori 38-as gyermeklétszám egy év múlva megkétszereződött. Az intézmény ma már bölcsődei engedéllyel is rendelkezik, 4 óvodás csoportot, 2 bölcsődés és egy játszócsoportot működtet. Jelenleg 95 kettő és hat év közötti gyermek jár egy igazán nemzetközi közösségbe, amelyben a gyermekek közel 20 százaléka magyar, 20 százaléka angol anyanyelvű, a többiek mintegy húszféle nemzet képviselői.

Az A-Z-ig Nemzetközi Óvoda és Bölcsőde célja, hogy a lehető legmagasabb színvonalú, angol nyelvű ellátást biztosítsa gyermekeinek, a „Boldog óvodás évek” című helyi nevelési program alapján. Hitvallása szerint a kisgyermek számára a legfontosabb, hogy boldogságban teljenek napjai, társaival és az őt gondozó felnőttekkel harmonikus, örömteli kapcsolata legyen. Az intézmény alapvető célja, hogy minden gyermek számára biztonságos, fejlődését elősegítő, támogató s legfőképpen örömteli, boldog környezetet teremtsen.

Óvodavezető: Megyeri Zsuzsanna

Cím: 1125 Budapest, **Zsolna utca 2.** • *Telefon:* 06 1 **212 0133**

E-mail: info@atoz.hu • *Honlap:* www.atoz.hu

Fenntartó: A-Z Angol Nyelvű Oktatási Alapítvány

BÍRÓ UTCAI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

Az intézmény, amiben évtizedek óta óvoda és bölcsőde működik, szép környezetben, a Sváb-hegy oldalában található. Sokan járnak ide a kerületből, a főváros bármely pontjáról és Budapest környéki településekről is. A 2008–2009-es nevelési évben, a kerülettel megkötött együttműködési szerződés keretében, az óvoda 6 csoportra, a bölcsőde 3 csoportra bővült. A férőhelyek száma 145, illetve 36 fő. Így még több helyi gyermek veheti igénybe a szolgáltatásokat; a XII. kerületi lakosoknak az önkormányzat kedvezményt biztosít a térítési díjből havi 15 000 forintos átvállalással.

A napi tevékenységek során a pedagógusok igyekeznek egyensúlyban tartani az életkori sajátosságoknak megfelelő, önfelelt, szabad játékot és a készségfejlesztést. Nagy hangsúlyt helyeznek a tapasztalás során szerzhető ismeretek gyakoroltatására. Arra törekuszenek, hogy egészséges, nyitott, jól kommunikáló gyermekek kerüljenek ki az intézményből. Az egészséges életmód kialakítása érdekében lehetőséget adnak különféle és megfelelő mennyiségű testmozgásra a tágas udvaron és a tornaszobában. Saját konyhájukban változatos, egészséges étrendről gondoskodnak.

Óvodavezető: Kissné Mórocz Gabriella

Cím: 1122 Budapest, **Bíró utca 3.** • *Telefon:* 06 1 **355 2019**

E-mail: postmaster@biroovibolcsi.t-online.hu • *Honlap:* www.biro-ovibolcsi.omszi.hu

Fenntartó: OMSZI Intézményfenntartó Nonprofit Kft.

BABOLYGÓ ÓVODA

A Babolygó Óvodában, a XII. kerület zöldövezetében, tágas, világos, korszerű épületben az óvodások játszanak. Mégpedig nagyon sokat játszanak. Játékuk során a pedagógusok értő figyelemmel kísérik fejlődésüket. Szeretetük megalapozza a gyerekek biztonságérzetét, kezdeményezéseik táptalaján kibontakozhat a kreativitás, az önállóság és a tehetség. A vegyes életkorú közösség támogatása bátorít és elfogadásra tanít.

Pedagógiai programjuk központi eleme az önállóság és a kreativitás. Meggyőződésük, hogy ezek kulcsfontossággal bírnak a nevelési folyamatban, hogy a gyerekeket körülvevő számtalan információ, eszköz és választási lehetőség erőforrássá válik-e az életükben, amelyekkel változatosan tudnak egy probléma megoldásához közelíteni, megvalósítani egyéni és közösségi céljaikat. E folyamatot a szabad játék támogatja leghatékonyabban, mint a gyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, minden gyermek elemi pszichikus szükséglete.

Ennek megfelelően játékos formában valósulnak meg az óvodai élet mindennapos tevékenységei: manuális, alkotó tevékenységek; mese, drámajáték, bábjáték, vers, mondókázás, énekes játék, a környező világ tevékeny megismerése és sok mozgás a tornateremben és a szabadban. Mindezeket túl a gyerekeknek lehetőségük van részt venni a táncpedagógus által vezetett kreatív mozgásos foglalkozásokon, profi edző karateóráin és úszásoktatáson a MOM Sport uszodájában.

A szülői fórumokon gyermekpszichológus segíti a szülőket az aktuális kérdésekre választ, az esetlegesen felmerülő problémákra megoldást találni.

A gyermek eredendően érdeklődő, nyitott, vágyik az önkifejezésre és környezetének felfedezésére, megértésére. Az óvoda alapelve, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés öveze. A Babolygóban a nevelés gyermekközpontú, teret ad annak, hogy a gyermeki személyiség kibontakozhasson, és megteremt az ehhez megfelelő környezetet. A óvoda otthonosságot, biztonságot és egészséges környezetet biztosít a gyerekeknek.

Óvodavezető: Anga Györgyi

*Cím: 1124 Budapest, **Tamási Áron utca 41.** • Telefon: 06 **20 527 1980***

E-mail: babolygo@babolygo.com • Honlap: www.babolygo.com

Fenntartó: Babolygó Nevelési Központ

Az óvoda pedagógiai karának hitvallása szerint a nevelés teljesen leegyszerűsítve nem más, mint egy már kialakult személyiség hatása egy még fejlődésben levő gyermeki személyiségre. Fontosnak tartják ezért, hogy a különböző pedagógus egyéniségek törekvéseit közös alapelvek megalkotásával hangolják össze. Ezek alapján derűs, kiegyensúlyozott, elfogadó légkör várja a gyerekeket, hogy örömmel érkezzenek az óvodába. Az óvoda felnőttei éreztetik a gyerekekkel, hogy fontosak számukra, itt biztonságban vannak, rájuk számíthatnak.

Számtalan program, tevékenységi lehetőség biztosítja, hogy a gyerekek gazdag élményeket szerezzenek. A gyermekkor fő tevékenységi formáját, a játékot az óvoda pedagógusai minden körülmények között tiszteletben tartják, ezen keresztül valósítják meg a fejlesztési feladatokat. Mivel fontos az iskolai életmódra való felkészítés, a pedagógusok állandó önképzéssel, új módszerek elsajátításával folyamatosan fokozzák saját felkészültségüket is.

Az óvoda megkíméli a gyerekeket a túlterheléstől, a túlzásoktól, és pedagógiai munkájában világnézeti-
leg semleges.

Igazgató: Szemán Erika

Cím: 1121 Budapest, **Konkoly-Thege Miklós út 21.** • *Telefon:* 06 30 856 8658

E-mail: erika@cseperedoovoda.hu • *Honlap:* www.cseperedoovoda.hu

Fenntartó: Csillebércei Cseperedő Alapítvány

CSILLAGVÖLGY IDEGENNYELVI ÉS SPORTÓVODA

Óvoda a városban, mégis az erdőben? Igen, magánóvoda a kerek erdő közepében, de az üveghegyen jóval innen. A Széll Kálmán tértől csak 15 percre, mégis távol a város zajától, az erdőben, egy hatalmas saját kerttel. Szoros kapcsolatban és harmóniában a környezettel. Együtt az erdő állataival és a mező növényeivel. Sok-sok kirándulással, sétálva a szomszédos tanösvényen, barátságban a madarakkal. Folyamatosan felfrissülve a szabad levegőn, védve a természeti és épített környezetet, szelektíven gyűjtve a szemetet, gondoskodva a saját virágokról, nevelgetve a fűszerkert növényeit.

Óvodavezető: Maruzs-Ványi Kata

Cím: 1121 Budapest, **Mátyás király út 53/b** • *Telefon:* 06 **70 944 7160**

E-mail: info@csillagvolgyovoda.hu • *Honlap:* www.csillagvolgyovoda.hu

Fenntartó: Gyermek Sport és Oktatás Szolgáltató Nonprofit Kft.

DIMENZIÓ ÓVODA

Az óvoda nyitott, rugalmas, a legteljesebb mértékben alkalmazkodik a szülői igényekhez. A szülők fontos partnerek a pedagógusok számára, ők pedig a szülők nevelőtársai kívánnak lenni. A Dimenzió Óvoda legfőbb célja a boldog gyermekkor megvalósítása a mindennapokban. Amíg a szülők dolgoznak, gyermekeikkel kiváló óvodapedagógusok foglalkoznak reggel 7-től este 6 óráig. Az egyéni képességekre épített, egyéni ütemű fejlődés megvalósulását segíti Maria Montessori pedagógiája, aminek elemeit az óvoda a nevelés fókuszába helyezte. A Montessori-módszer egyre nagyobb teret hódít Anglia és a skandináv országok után hazánkban is. A közös családi programokat, az óvodai életbe való aktív bekapcsolódást helyezi előtérbe. Változatos családi programok (ünnepélyek, partnernapok, rendezvények, nyílt napok, kirándulások, fellépések, műsorok, sportvetélkedők, színházlátogatások) teszik színesebbé az óvodai életet, amibe a szülők is bepillantást nyerhetnek.

Óvodavezető: Palotai Istvánné

Cím: 1125 Budapest, **Szarvas Gábor út 27.** • *Telefon:* +36 **20 552 9255**

E-mail: palotailia@gmail.com • *Honlap:* www.ovodadimenzio.hu

Fenntartó: AURA Oktatási Nonprofit Kft.

ELTE GYAKORLÓ ÓVODA

Az óvoda a Tanító- és Óvóképző Főiskola gyakorlóintézményeként 1975 óta működik a kerületben, 2006 óta a jelenlegi, korszerűen felújított épületben. Fenntartója az Eötvös Loránd Tudományegyetem.

Az óvoda pedagógiai munkáját a nevelőtestület által készített, a gyakorlati képzés igényeihez igazított helyi pedagógiai programban megfogalmazottak szerint folytatja. Óvodaképét meghatározó főbb elveit a gyermekközpontúság, differenciált bánásmód, játékoság, tevékenység-központúság, élménypedagógia, nyitottság határozza meg. Ennek minőségi megvalósítása érdekében a gyerekek napirendje folyamatos jellegű, a lehető legtöbb időt a szabad játékkal töltik, s ebbe ágyazódnak a különböző fejlesztések, a szervezett tapasztalatszerzési lehetőségek.

Mind a 4 heterogén – vegyes – összetételű, 25 fős létszámmal működő csoportban folyik főiskolai hallgatók képzése. Az óvodapedagógusok felsőfokú végzettségű, szakvizsgával rendelkező, tapasztalt szakemberek.

Óvodavezető: Nevigyánszky Éva

Cím: 1126 Budapest, **Kiss János altábornagy utca 29.** • Telefon: 06 1 **356 4046**

E-mail: gyakovi@gmail.com • Honlap: www.elteovi.hu

Fenntartó: ELTE

GREATER GRACE INTERNATIONAL SCHOOL

Az óvodáról szóló tájékoztató több idegen nyelven olvasható a honlapon.

Igazgató: Rick Knight

Cím: 1125 Budapest, **Szilágyi Erzsébet fasor 22/b** • Telefon: 06 1 **274 4053**

E-mail: info@ggis.hu • Honlap: www.ggis.hu

Fenntartó: Educom Kft.

HAPPY GARDEN DAYCARE ÉS CSODAKERT ÓVODA

Hitvallása szerint az intézmény nemcsak óvodát és családi napközit üzemeltet, hanem szellemiséget épít. Szellemiséget abban az értelemben, hogy az egészséges gyermek testi és lelki fejlődését tűzi ki célul, ami magában foglalja a nevelést, a gondoskodást és a megbecsülést. A pedagógiai program arra az alapfilozófiára épül, amely szerint a játék (kint és bent), a zene, a sport (kint és bent) és a környezettudatos nevelés az óvodai lét alapja egy valódi, értékekkel rendelkező, örömteli közösségben. Ez a szellemiség a hétköznapi életben is érvényesül az erdei kirándulásokkal, a „Csodakertben” végezhető kertészkedésekkel, valamint a gumiszőnyeggel borított udvaron való felszabadító játékokkal.

Óvodavezető: Gombos Edit

Cím: 1121 Budapest, **Irhás árok 65.** • Telefon: 06 **30 418 5102**

E-mail: happygarden.hu@gmail.com • Honlap: www.happygarden.hu és csodakertovoda.hu

Fenntartó: Gyermekévek Nonprofit Közhasznú Kft. Csodakert Óvoda

HAPPY KIDS INTERNATIONAL ÓVODA

A Hetedhét Ország Alapítvány Közhasznú Társaság által működtetett nemzetközi óvoda rendelkezik a működéshez szükséges összes hatósági engedéllyel. Az alapítvány fontos feladatának tekinti a nehéz helyzetben levő gyermekeket segítő alapítványok, valamint a segítségre szoruló gyermekintézmények, óvodák támogatását. Az óvodában használt társalgási nyelv az angol, de a magas képzettséggel rendelkező, angol anyanyelvű és anyanyelvi szinten beszélő pedagógusok játékos módszereinek köszönhetően az angolul nem beszélő gyerekek is nagyon hamar elsajátítják az angol nyelv alapjait. Az intézmény 2 évestől 7 éves korig fogad gyerekeket korosztály szerint kialakított, 15 fős átlaglétszámú csoportokban.

A csoportokban dolgozó két-két pedagógus mellett különböző szakoktatók (zene, sport, kézimunka, magyar nyelv és kultúra) segítik a gyerekek fejlődését.

A gyerekek minden területen kizárólag játékos formában tanulnak, erre az óvoda különösen nagy hangsúlyt helyez. A nemzetközi tantervet követve különös figyelmet szentel a Happy Kids mind a nemzetközi, mind a helyi közösség kultúrájának, szokásainak. A nemzetközi oktatás célja a különböző kultúrák megértése és a velük való együttműködés. Pedagógiai programjában az óvoda vallja, segíteni kell a gyerekeknek abban, hogy elfogadják egymás különbözőségeit, és megtanuljanak közösen játszani, tanulni. A gyerekekkel külön-külön, saját fejlettségüknek megfelelő szinten foglalkoznak a szakemberek, hogy a játékos módszerekkel elsajátított tudást a óvodások személyes sikerként élhessék meg. Minden terem számítógéppel felszerelt, a gyerekek korának és érdeklődésének megfelelő programokkal.

Óvodavezető: Jones Zsuzsanna

Cím: 1124 Budapest, **Fodor utca 36.** • *Telefon:* 06 1 **356 2440**

E-mail: info@happykids.hu • *Honlap:* www.happykids.hu

Fenntartó: Hetedhét Ország Alapítvány

HUMÁN-MINI MŰVÉSZ ÚTI ÓVODA ÉS BÖLCSŐDE

A Svábhegy tiszta, oxigéndús levegőjű, gyönyörű környezetében várja a gyerekeket az óvoda és a bölcsőde. A gyerekek szüleinek zöme minisztériumokban dolgozik, ez azonban nem kizárólagos, bárki jelentkezését szívesen fogadják a kerületből és azon kívülről is.

Az intézményben 5 óvodai és 2 bölcsődei csoport működik.

A fenntartó az OMSZI Intézményfenntartó Közhasznú Nonprofit Kft., ami több köznevelési, gyermekjóléti és szociális intézmény fenntartói feladatát látja el.

Igazgató: Nagy Miklósné

Cím: 1121 Budapest, **Művész út 5-7.** • *Telefon:* 06 1 **391 71 27**

E-mail: muvesz.igazgato@omszinonprofitkft.hu • *Honlap:* www.muveszovi.omszi.hu

KISEMBER WALDORF ÓVODA

Az óvoda 2005-ben kapott helyet a Mártonhegyi út egyik napsütötte, teraszos lakásában. Szellemiségét a Waldorf-pedagógián alapuló nevelés határozza meg. Az óvoda célja, hogy a gyerekek a nevelés során testileg egészséges, lelkiileg szabad és szellemileg kreatív emberekké váljanak, akik képesek környezetüket emberségesebbé tenni.

Az óvónő feladata a gyermek természetében rejlő lehetőségek felismerése és az ehhez való alkalmazkodás úgy, hogy a gyermek szabadon, ezáltal a teljesség lehetőségét kihasználva fejlődhessen. Az óvónő elvárások helyett érzelmi biztonságot nyújt. Törekszik megérteni a gyermek világát, és tiszteli alakuló világképét. Igyekszik jó minőségű táplálékot adni testének, lelkének, egész személyiségének.

Az óvodai csoport vegyes életkorú. Így nem törik meg a család természetes közege (testvérek), továbbá a nagyobb gyerekek áthagyományozzák a csoport szokásait az utánuk következő kisebbekre. A családi kapcsolat az egész csoportot áthatja. Ebben a valódi közösségben mindenkinek van szerepe, mindenkire szükség van.

A Waldorf-óvodapedagógia az érzelmi biztonság fontosságát hangsúlyozza a kisgyerek pszichikai és mentális fejlődésében. Ezt az érzelmi biztonságot az óvodának is meg kell adnia, az anyát követve egyfajta

szociális anyáöi szeretne lenni a kisgyerek számára. A Waldorf-óvoda áttekinthetővé teszi a mindennapi cselekvések világát a gyermek körül. A gyermek látja a felnőtt tevékenységében, hogy mi miből lesz (pl. kenyér a búzából), így a későbbi életkorokban is otthonosan mozog az őt körülvevő világban. Az óvodai napot átszövi a napszakokhoz, évszakokhoz, ünnepekhez igazodó természetes munkálkodás. A gyermekek az értelmes és áttekinthető tevékenységeket átélhetik és utánozhatják.

Óvodavezető: Lovász Eszter

Cím: 1124 Budapest, **Mártonhegyi út 65.**

Telefon (8.00-13.30-ig): 06 **20 217 8375**, (13.30-17.00-ig): 06 **20 218 1055**

E-mail: waldorfovodakisember@gmail.com • *Honlap:* <https://kisember.wordpress.com>

Fenntartó: Kisember Waldorf Közhasznú Egyesület

LAUDER JAVNE ZSIDÓ KÖZÖSSÉGI ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, KÖZÉPISKOLA ÉS ZENEI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

A Lauder óvoda zöldövezeti környezetben, több mint 3000 négyzetméteren, korszerűen felszerelt villaépületében és új modern szárnyában várja a gyerekeket. A városközpontból könnyen megközelíthető óvodában öt csoportban, szeretetteljes, felszabadult légkörben játszva tanulnak és tanulva játszanak a gyerekek.

A Lauderben a fejlesztés maga a játék és a közös öröm. A tapasztalaton alapuló, interaktív, életszerű foglalkozások jellemzik a mindennapokat. A pedagógusok összhangot teremtenek a gyermek egyéni fejlődése és a készségek, képességek fejlesztése között. A folyamatos napirend alapja a játék. Az egész napi tevékenységet csak az étkezéssel és pihenéssel kapcsolatos teendők szakítják meg.

A magas szinten képzett pedagógusok és az őket segítő szakemberek (pedagógiai asszisztensek, logopédus, pszichológus, védőnő, gyerekorvos, önkéntes segítők) is a gyerekek egyéni fejlődését segítik.

Az iskolába készülők hetente játékos iskolafelkészítő foglalkozásokon, ovisuliban próbálgatják magukat, az iskolapadot.

2014 szeptemberétől egy angol nyelvű pedagógus is segíti a munkát. A cél nem a nyelvtanulás tudatosítása, hanem a hangzás, egy másik kultúra közvetítése. A nyelv zeneisége fontos a gyermekek számára, akik a fejlettségüknek megfelelően figyelnek a nyelvi helyzetekre, igyekeznek utánozni. Az ösztönös, játékos és utánzásra alapuló nyelvtudásukat az iskolában tudatosan alkalmazzák majd.

2015 szeptemberétől az egyik csoportban angol nyelven kommunikálnak a pedagógusok a gyerekekkel, a program a Lauder Javne iskolában működő English Plus programra készíti fel az óvodásokat.

A zsidó kultúra és hagyományok megélése is része a mindennapoknak és a közösségi ünnepeknek. Az óvoda tiszteletben tartja minden család zsidóságfelfogását. A pedagógiai program kiemelt része az ünnepek, hagyományok átadása, a zsidó kultúra közvetítése, közös családi, óvodai ünnepek megtartása, szervezése.

A mindennapos éneklést, mondókázást hetente zeneovis foglalkozás is kiegészíti. Ez lehetőség a korai tehetségfelismerésre. Tudatos, tervezett fejlesztési folyamat, ami rengeteg játékos, sok mozgással kísért zenei élményt kínál.

Igény szerint extra játékos angol, sakkoktatás és fakultatív sportprogramok (judo, úszás, balett, alapozó mozgásterápia, szenzomotoros fejlesztés) is igénybe vehetők.

A gyerekek optimális fejlődése érdekében fontos a szülőkkel való hatékony együttműködés és folyamatos kommunikáció. Ezt erősítik az óvoda közösségi, családi programjai is.

Óvodavezető: Merényi Szonja

Cím: 1121 Budapest, **Budakeszi út 46/b** • *Telefon:* 06 1 **275 2240**

E-mail: ovi@lauder.hu • *Honlap:* www.lauder.hu

Fenntartó: Világi Zsidó Iskola Alapítvány

MOTHER GOOSE ÓVODA

Az óvoda csendes, kivételes panorámájú, nagy kerttel, úszómedencével, saját tulajdonú, hangulatos épületben működik, ahol a nevelés egész nap angol nyelven folyik. Igény szerint lehetséges egyéni fejlesztés magyar foglalkozások formájában, valamint magyar nyelvű iskola-előkészítés.

A nevelésben azt a célt tartja szem előtt, hogy legyenek boldogok a gyerekek; leljék örömeiket a játékban, mozgásban, kreativitásban; önmagukat és egymást megismerjék, fogadják el a másságot, alakítsanak ki harmonikus gyermekközösséget; ismerjék, szeressék és védjék a természetet; megfigyelőképességük fejlesztésével önálló gondolkodásra képes, aktív személyiségekké váljanak!

Mindezek érdekében fő feladatul tűzte az óvoda pedagógiai programjában, hogy kiegyensúlyozott angol nyelvi környezetet teremtsen; egészséges életmódra nevelje az óvodásokat; hangsúlyt helyezzen a természet- és környezetvédelmi nevelésre; kielégíti a gyerekek mozgás-, sport- és játéki igényét.

Az óvoda választott, tevékenységközpontú programja lehetővé teszi, hogy a gyermekek szociális érettsége, fejlettségi szintje, képességei, készségei biztosítsák számukra a sikeres iskolakezdést. A gyerekek elsődleges tevékenysége a játék, s az aktív tevékenykedés közben szereznek ismereteket, tapasztalatokat. Változatos tevékenységformákra nyílik határtalan lehetőség az óvodában. A fejlesztés általános

iránya azt követi, hogy az óvodába járó gyermekek kiegyensúlyozott, harmonikus testi, fizikai, szellemi fejlődését biztosítva saját szintjükön aktívak, érdeklődők, társas kapcsolataikban sikeresek legyenek. Mindehhez mindvégig figyelemmel kíséri a gyermek változását, fejlődését.

Óvodavezető: Magyarné Papp Eszter

Cím: 1121 Budapest, **Melinda út 19.** • *Telefon:* 06 1 **391 7227**

E-mail: info@mothergoose.hu • *Honlap:* www.mothergoose.hu

Fenntartó: Tyúkanyó Óvodanevelési Alapítvány a Gyermekekért

NÉMET ÓVODA

Az óvodáról szóló tájékoztató német nyelven olvasható a honlapon.

Óvodavezető: Siegling Franciska

Cím: 1121 Budapest, **Beatrix utca 13.** • *Telefon:* 06 1 **200 6230**

E-mail: deutscher.kindergarten.bp@gmx.net • *Honlap:* www.deutscherkindergarten.hu

Fenntartó: Német Óvoda Egyesület

OSZTRÁK-MAGYAR ÓVODA

Az óvoda a Keresztény Iskolatestvérek tulajdonába tartozik, s így része a világszerte megtalálható De La Salle intézményrendszernek. Családias légkörű, kétnyelvű intézmény 3–6 éves gyermekek számára. Német és magyar anyanyelvű gyermekek látogatják a két vegyes korosztályú csoportot. Mindkét csoportban két óvónő gondoskodik róluk.

Az intézményben a kicsik sokoldalú lehetőséget kapnak a kiscsoportos játéokra és mozgásigényük kielégítésére is. Ehhez rendelkezésükre állnak csoportszobák, megfelelő hellyel a különféle tevékenységekhez, egy több célra használható foglalkoztatóterem, tornaterem és egy nagy udvar.

Az óvodában minden gyermek olyan személyiséggé válhat, aki önálló cselekvésre képes, magabiztosan tevékenykedik, önbizalmat sugároz, és közössége értékes tagjaként elismerésre talál. A pedagógusok fejlesztik a gyermekek önértékelését, ami által egymással is könnyebben képesek együttműködni, társaikkal szemben toleranciát és megértést tanúsítani. Fontos, hogy minden gyermek képes legyen saját

anyanyelvét használni, és így biztonságban érezhesse magát. A gyerekek lelki és testi egyensúlya érdekében napirendjüket úgy alkotják meg, hogy mind mozgásra, mind pihenésre lehetőség legyen. Mozgásigényüket nagy játszótéren és tornateremben élhetik ki.

Az intézmény bármilyen vallású családok felé nyitott. Minden gyermek Isten egyedi teremtménye, és ekképpen fogadja közösségébe az óvoda. Az egyházi évet követve a gyermekekkel, szülőkkel és lelkészekkel közösen szerveznek istentiszteleteket és ünnepeket.

Óvodavezető: Lászlóné Wilhelm Marlies

Cím: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 37.** • *Telefon:* 06 1 **356 3965**

E-mail: eovi@eovi.axelero.net • *Honlap:* www.osztrak-magyar-ovoda.internettudakozo.hu

Az intézmény fenntartója: Osztrák–Magyar Óvodai Alapítvány

PINGVIN ÓVODA

Az óvoda 28 éve működik, jelenleg a Normafánál fogadja a gyerekeket. Budapest első magánóvodájaként Pege Lászlóné alapította 1981-ben. Eredményes munkájával az óvoda elnyerte a Minősített Óvoda címet. Az intézmény nagy hangsúlyt helyez az angol nyelv oktatására. Az iskolára komplex foglalkozások keretében készíti fel a gyerekeket. A Pingvin Óvoda mindenben fontosnak tartja a minőségi ellátást, az óvodai életmódban az egészségmegőrzés korszerű elveit követi.

A tradicionális nevelést folytató intézményben fontos szerep jut a művészeteknek. A gyerekek kézzelfogható élményeket szerezhhetnek a zene és a hangszerek világában. A néptánc lépéseit Berkes Kornéliától leshetik el. A szobaszínházban változatos meséket visz színre a társulat. Halász Juditot, a Kolompost, az Alma együtttest vagy Gryllus Dániel előadásait az óvodások élő, nagy koncerteken is élvezhetik. Az óvoda közvetlen környezete, azaz a Normafa, a Széchenyi-hegy, az Anna-rét remek helyszín a bakancsos túrákhoz. A napi testedzés mellett évek óta népszerű a gyerekek körében a Német Endre egyetemi tanár által vezetett dzsúdó. A gyerekek hetente járhatnak úszni Wiesner Zsolttal és Glencsér Ákossal.

Óvodavezető: Pege Lászlóné

Cím: 1126 Budapest, **Eötvös út 38/b** • *Telefon:* 06 1 **214 4257**

E-mail: info@pingvinovoda.hu • *Honlap:* www.pingvinovoda.hu

Fenntartó: Ulrich Óvodai Alapítvány

Az intézmény jól megközelíthető helyen, kétszintes villaépületben működik. Az épületet körülölelő kert ősfáival, madárvilágával, a Budai-hegység növényvilágát bemutató tanösvényével szolgálja a gyermekek kellemes időtöltését. Az óvodát családias, derűs légkör jellemzi.

Az óvoda nevelésfilozófiája a hagyományos értékek átadására, biztonságos légkör kialakítására, a gyermeki személyiség tiszteletben tartására, elfogadására, a gyermek természetes kíváncsiságának kielégítésére és a környezettudatos életmód megalapozására épül.

A gyerekek napirendjében a játék, a mozgás és az egyéb tevékenységek (óvodai foglalkozások, logopédiai fejlesztések, terápiák, kirándulások stb.) egyensúlyban vannak, valamint igazodnak az egyéni és életkori sajátosságokhoz. Az óvoda vezetőinek meggyőződése, hogy a családokkal együttműködve lehet igazán kiegyensúlyozott, boldog, érdeklődő, a világra nyitott gyermekeket nevelni.

A környezeti csoportokba a természetet szerető, védő, tisztelő, szívesen kiránduló, erdőn-mezőn bókászó, állatvilággal ismerkedni vágyó, a környezet és az élővilág összefüggéseire kíváncsi gyermekeket várják.

A logopédiai csoportokba azok a gyerekek jelentkezzenek, akik jó értelmi képességűek, de megkésett a beszédfejlődésük, beszédészlelési, beszédmegértési problémáik vannak, súlyos beszédhibások, diszlexiaveszélyeztetettek, író-rajzoló mozgásban ügyetlenek.

Óvodavezető: Nagyvári Györgyné

Cím: 1125 Budapest, **Szilágyi Erzsébet fasor 26.** • *Telefon:* 06 1 **394 2458**

E-mail: zolderdo@t-online.hu • *Honlap:* www.zolderdoovoda.hu

Fenntartója: Logopédiai és Természetvédő Óvoda Alapítvány

||||||| „ZÖLD ÓVODÁK”

Valamennyi hegyvidéki óvoda pedagógiai programjában hangsúlyos szerepet kap a környezettudatosságra és a természet szeretetére nevelés. Nem véletlen, hogy a XII. kerületben több „zöld óvoda” működik, ezek sikeréhez az önkormányzat a tárgyi feltételek biztosításával járul hozzá.

A Hegyvidék páratlan környezeti adottságait az önkormányzati óvodák is igyekeznek kihasználni. Az intézmények arra törekednek, hogy a természet értékeit bemutatva környezettudatos gondolkodásra neveljék a gyerekeket. Ezt a szellemiséget erősíti a hagyományosan a Normafa Óvodában megrendezett környezetvédelmi találkozó is, amit minden évben a kerületi „zöld óvodák” szerveznek.

A Hegyvidéki Önkormányzat támogatja azokat az intézményeket, amelyek úgy döntenek, hogy elindulnak a pályázaton, hiszen a zöld gondolat népszerűsítése fontos az önkormányzat számára. Egyben az is tapasztalat, hogy a hegyvidéki szülők is szívesen íratják be „zöld óvodába” gyermekeiket.

A Hegyvidéki Önkormányzat az óvodákban elvégzett fejlesztésekkel, az eszközpark biztosításával járul hozzá a környezettudatosság elterjesztéséhez, valamint ahhoz, hogy az intézmények sikerrel indulhassanak a pályázaton. A program során az önkormányzat zöld udvarokat alakít ki, az óvodai alapítványokkal közösen támogatja a sószobák létrehozását, lehetőséget biztosít a szelektív hulladékgyűjtésre és az újrahasznosításra. Abban az esetben, ha cserélni kell a kültéri játékokat, azt a fenntartó kizárólag környezetbarát eszközökkel oldja meg. Mindez hozzásegíti az óvodákat ahhoz, hogy még inkább a zöld jelleghez igazítsák a környezetvédelmet, a természet szeretetét, az egészséges életmód fontosságát hangsúlyozó pedagógiai programjukat.

A fenntartó önkormányzat számára kiemelt az energiahatékonyság növelését célzó fejlesztés az óvodákban. Az utóbbi években napelemes rendszereket szereltek fel a Zugliget, a KIMBI és a Normafa Óvodában. Nyílászárócsere és homlokzati hőszigetelés történt a KIMBI-ben, a Táltos Óvodában, a Zugliget Óvodában, a Normafa Óvoda Űzike tagóvodájában, az Orbánhegyi Óvodákban, valamint Táltos Óvoda Csikó tagóvodájában. Sószoba készült a Táltos, a Hegyvidéki Mesevár, a Süni, a KIMBI, a Normafa és a Zugliget és a Városmajori Óvodában.

Mindezeknek a fejlesztéseknek is köszönhető, hogy az utóbbi évben a KIMBI, a Zugliget, valamint a Városmajor utcai óvoda is megkapta a „Zöld Óvoda” címet. Ezekon kívül a Normafa már háromszoros, a Mackós kétszeres, míg az önkormányzattal szerződéses viszonyban álló Zölderdő Óvoda örökös „zöld óvodának” mondhatja magát.

A kitüntetett cím különlegessége, hogy nem örökre szól, hanem a folyamatos fejlődést feltételezi. Négy sikeres pályázat után lehet örökös „zöld óvoda” egy intézmény, amihez szükséges, hogy a környezettudatosság és fenntarthatóság ne csupán alkalmasszerűen, a pályázat kedvéért jelenjen meg a pedagógiai programban.

A minősítés azért is fontos, mert ezzel több pályázati forrás nyílik meg az intézmények előtt. További előny, hogy a „zöld óvodák” pedagógusai országos konferenciasorozat keretében rendszeresen kicserélhetik tapasztalataikat, valamint nemzetközi projektekben is részt vehetnek. 2014-ben ennek a programnak köszönhetően a Városmajor utcai intézmény vezetője Szlovéniában mutathatta be a kerületi zöldóvoda-hálózatot.

A mindennapokban a „zöld óvodák” nem a kész ismeretek átadására törekednek programjaikkal, hanem azt segítik elő, hogy a gyerekek maguk fedezzék fel a szűkebb és tágabb természeti, emberi környezetüket, ezek tárgyait és jelenségeit. A tudatos környezeti neveléssel alakítják ki bennük a kulturált élet szokásait, az elfogadott viselkedési formákat, az érzelmi és erkölcsi viszonyokat. Ennek segítségével közvetítik az óvodák az egyetemes és nemzeti kultúra értékeit, hagyományait.

Több intézmény szervez évente papírgyűjtést, rendszeresen kirándulást a biopiacra, s amit tudnak, újrahasznosítanak. Több hegyvidéki óvoda is tagja a Humusz Szövetségnek, valamint a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületnek.

A „zöld óvodák” kertjében a gyerekek komposztálnak, virágokat ültetnek, emellett zöldséges és gyógynövényes kiskertet is kialakítanak. Mindezt kiegészíti a csoportszobákban található élő sarok, ahol az egyes növények, az akvárium és a terrárium gondozása már a gyerekek feladata.

Gyakran kapcsolódnak be a szülők is az óvodai „zöld programokba”, a többi között az őszi és a tavaszi kertrendezést a legtöbb helyen az óvodákkal közösen végzik el a családok.

FONTOS A PSZICHOEDUKÁCIÓ

Mikor forduljon a szülő az óvoda-, az iskolapszichológushoz vagy a pedagógiai szakszolgálathoz? – kérdeztük Tamás Márta pszichológust, aki egyetemen oktat pedagógiai pszichológiát.

A megelőzés híve vagyok, nem szabad megvárni, hogy súlyos legyen a gond. Fontos a pszichoedukáció, kommunikálni a pedagóguskollégákkal, a szülőkkel. Fórumokat teremteni a különböző korú gyerekek szüleinek, hangsúlyozni, milyen pszichikai, fizikai változásokon mennek át a gyermekek. Ha előre felhívom rá a szülők figyelmét, akkor a problémák jó esetben nem eszkalálódnak.

A szakirodalom a korai fejlesztés sikereit hangsúlyozza.

Az óvodában a tágabb szocializációs körbe kerüléssel a gyermekeknek és a szülőknek is tanulniuk kell az alkalmazkodást. Az óvodapszichológus elmondja, hároméves korban hol tart a gyermek személyiségfejlődése. Ez az önállósodás, az anyáról való leválás kora, az óvoda feladata ennek az önállóságnak teret adni. A gyermeknek önállóan kell tudni öltözködni, cipőt felvenni, kezet mosni, kanállal, villával enni. Jó, ha ezeket két- és hároméves kora között otthon begyakorolja. Fontos az is, hogy már

A szülők gyermekük óvónője, óvodapszichológusa, tanítója, iskolapszichológusa mellett felkereshetik a **Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XII. Kerületi Tagintézményét:**

1126 Budapest, **Böszörményi út 20–22.** (A Irodaház II. emelet)
Telefon: 06 1 319 7491, 319 9297.

A munkatársak nevelési tanácsadás, tehetséggondozás, korai fejlesztés, logopédia, iskolapszichológia és gyógytestnevelés területén nyújtanak segítséget.

óvodáskor előtt szokja más felnőttek és gyerekek társaságát. Vigyük játszótérre, legyenek barátai, akikkel rendszeresen részt vesz zenés, mozgásos programokban. Így tanul figyelni másokra, alkalmazkodni a többiekhez. Ha óvodáskorban nem alakul ki az empátia, a másik érzelmeinek figyelembevétel, a másik segítése, akkor ez később nehezen fejleszthető. Ha a gyerek nem figyel, nem játszik a többiekkel, beilleszkedési problémái eredhetnek a családból, ilyenkor a pszichológusnak igyekezni kell elnyerni a szülők bizalmát. Sok részképeség fejlődése, ami az iskolai tanuláshoz szükséges, öt-hét éves korban indul be, az óvodában a logopédus, a fejlesztőpedagógus, a mozgásterapeuta segíti ezt.

Melyek azok a tünetek, amelyek esetén a szülőknek érdemes szakember tanácsát kérni?

Ha a gyerek figyelmét tartósan nem lehet lekötni. Ha nem tud játszani kitartóan egy játékkal. Túl sok inger éri gyermekeinket, a sok játék nem segíti az elmélyült figyelmet, három-négynél több ne legyen elől. Ne nézzen sok televíziót a gyerek, a nagyszámú feldolgozatlan inger rontja az egészséges pszichés és értelmi fejlődését, kimutatható idegrendszeri károsodást okoz. A memóriajáték, a társasjátékok, a dominó, a marokkó, a kártya mind-mind egy képességterületet fejlesztenek, ha a gyerek nem szeret ezekkel játszani, nincs kedve gyurmázni, rajzolni, festeni – ezek a finom mozgást fejlesztik –, azt jelenti, hogy ez neki valamiért nehéz. Ha ezt ráhagyjuk, éppen abban nem fejlődik – térbeli tájékozódás, ritmusérzék, kézügyesség, beszédkészség, a szavak jó kiejtése és értése, helyes fogalomhasználat –, amire a legnagyobb szüksége lenne.

Mik a kamaszkor jellegzetes problémái?

Ha a számítógépet bújja a gyerek, nemegyszer magány vagy kirekesztettség áll a háttérben. A kamaszokra gyakran ráfogjuk, hogy lusták: előfordul, hogy csak az egyes szaktárgyak fogalmait nem értik. Évente a logopédiai szűrővizsgálatokon tűnik ki, hogy sokan szenvednek artikulációs és beszédészlelési hibákban. Ehhez hozzájárul, hogy az elmúlt harminc évben a beszédsebességünk a duplájára nőtt. Azzal, hogy a kamasz szemtelen, dohányzik, sokszor csak fel akarja hívni magára a figyelmet: „Vegyétek már észre, hogy valami bajom van!” A tünet a rossz teljesítmény, vagy fordítva, mint annál a tizennégy évesnél, aki felgújtotta a lakást, és akkor derült ki, hogy gimnazista létére nem tud olvasni.

Nem minden diák motivált a tanulásra. A csoportos projekt módszer mennyire elterjedt az iskoláinkban?

Nagyon kevésbé alkalmazzák. Amikor a kollégák beiratkoznak továbbképzésre, sokféle differenciáló módszert tanítunk nekik, de egyszerűbb a frontális oktatás. Most, hogy a heti kötelező negyven órát benn kell tölteni az iskolában, nehéz elvárni, hogy a pedagógus otthon még differenciált csoportfeladatokat dolgozzon ki. A motiválás azért is nehéz, mert a tantárgyi követelmények olyan magasak, hogy az átlagos diák sem tudja teljesíteni azokat.

Ám a tehetséges gyerekekkel is probléma lehet az iskolában.

A tehetséges gyerek sem mindenben tehetséges. Nála általában nem a tehetségterületet kell fejleszteni, hanem a gyengébb oldalait feljavítani, a személyiségét kiegyensúlyozni. A tehetséges gyerek is sokszor a gyengéseit építi be az énképébe.

A szülők sem egyformák; van, aki nem örül annak, ha figyelmeztetik gyermeke problémáira, a másik típus pedig ok nélkül is aggódik.

Az ellátás igénybevétel kötelező, ha veszélyeztetett a gyerek pszichés vagy mentális fejlődése. A pszichológus számára az a siker, ha a tanácsaival elégedett egyik szülő ajánlja őt a másiknak. Hiszem, hogy a munkánk hosszú távon beérik. Itt, a XII. kerületben több korábbi kollégám dolgozik, tréfásan mondták is: „továbbvisszük, amit tanultunk tőled”.

*Amikor egy kiemelkedően tehetséges kisgyerek bekerül az óvodai vagy iskolai közösségbe, először csak azt érzi, hogy ő más, mint a társai, és a többiek is másként viszonyulnak hozzá, mint egymáshoz. Az iskolákkal együttműködve a pedagógiai szakszolgálatok feladata, hogy megadjanak minden segítséget ezeknek a gyerekeknek a fejlesztéséhez. Erről beszélgettünk dr. Gyarmathy Éva klinikai és nevelés-
lélektani szakpszichológussal.*

Miért fontos, hogy a pedagógiai szakszolgálatok feladata lett a tehetséggondozás?

Elsősorban azért, mert ez az a szervezet, ahol mindenféle fejlesztésre szakosodott kollégák dolgoznak. Az, hogy ők együtt vannak, lehetővé teszi a komplex foglalkozást is. Hogy világos legyen: beszédhiba miatt a logopédus kolléga foglalkozik egy gyerekkel, akiben például felfedezi – vagy a szülőktől tudja –, hogy valamiben kiugró képességei vannak: ebben az esetben azonnal össze lehet hangolni a hátrányok leküzdését célzó, vagyis korrigáló, gyógyító fejlesztést és a tehetség kibontakoztatását támogató fejlesztést. Még nem mindenütt tudtak teljesen felkészülni a szakszolgálatok erre a feladatra, de a Hegyvidéken szerencsére jobb a helyzet, mint másutt.

Milyen szempontból más ez a terület, mint a többi, vagy a különböző országrészek?

Ingergazdagabb környezetben könnyebben megmutatkozik a tehetség a gyerekekben. Ahhoz, hogy ezt ki is bontakoztathassa, bizony, többnyire a szülőknek is áldozatot kell vállalniuk. Egy jó módú szülő könnyebben tud különórákra, fejlesztő programokra költeni, mint az, akinek a megélhetés is gondot jelent, de egy középosztálybeli család számára is megterhelő, ha a különleges gyermeknek igazán jó ellátást szeretne biztosítani. A hegyvidéki szakszolgálat azért fogott nagyon jól ehhez az újonnan kapott feladathoz, mert nyitott a különböző programokra. Elkezdtünk abban együttműködni, hogy az átütő fejlődésű kisgyerek – aki például háromévesen ír, olvas, számol, esetleg két nyelven beszél – megfelelő fejlesztést kaphasson. Az ilyen gyerek nehezen tud beilleszkedni a közösségébe, másképp fejlődik, mint a többiek, ezért úgy érzi, kilóg a sorból. Sajnos sok esetben ellátatlan is marad – ám szerencsére ebben a területben nem ez a helyzet. A Tehetség Műhely Alapítvány és a XII. kerületi szakszolgálat már elkezdett közös programot kidolgozni arra, hogy összehangolt, közös lépéseket tegyenek ezeknek a gyerekeknek a fejlesztéséért.

Ez konkrétan mit jelent?

Heti egy nap speciális foglalkozást, fejlesztést a háromévestől a kilenc-tíz éves korosztályig. Ők a legvesélyeztetettebbek abból a szempontból, hogy még nem látják át: nem velük van a baj, hanem a tehetségük miatt lógnak ki a sorból. Egyébként sok gyerek, a felmért adatok szerint legalább öt százalékuk, kiugró tehetséget mutat valamiben. A Hegyvidéken nyitott a szakszolgálat az ő fejlesztésükre. Az lenne a szerencsés, persze, ha civil szervezetekkel összefogva különböző foglalkozásokat, szakköröket lehetne szervezni számukra. Olyanokat, amiknek még nem a versenyre felkészítés a célja, hanem az érdeklődés felkeltése és fenntartása. Aztán ebből később már a versenyzés is cél lehet. Az lenne jó, ha ez nem csak az iskolák terhe lenne.

Mi a tehetséggondozás legfőbb eleme?

A tevékenység fenntartása a kulcs. A tehetséggondozás halála, ha azt adminisztratívá teszik, statisztikákat gyártanak belőle. A gyerek nem formális körökben, hanem szabadon tudja kibontakoztatni a tehetségét. A fejlődés, így a kibontakozás is egyénenként eltérő. Akkor végzik jól a dolgukat a szakemberek, ha ezt szem előtt tartják.

||||||| A ZENEHALLGATÁST NEM LEHET ELÉG KORÁN KEZDENI

Már egészen kis korban fontos a zenehallgatás, az éneklés, de nem baj, ha hangszeres oktatás csak az iskolában zajlik. Az, ahogyan a magasan képzett óvónők foglalkoznak a gyerekekkel, még elegendő óvodáskorban. Lényeges, hogy a szülő is jó példát mutasson a zene megszerettetésében – mondta Dióssy Krisztina, a Solti György Zeneiskola igazgatója.

Amikor a kisgyerek eléri az iskoláskort, és megvan benne a tehetség a zenéhez – ez már az óvodában kiderül –, feltétlenül érdemes őt zeneiskolába íratni. A kétéves előkészítő csoportos foglalkozásain a kisiskolások játékos formában sajátítják el a kottaolvasást és –írást, hasonló gyerekdalok segítségével, mint amiket az óvodában tanultak. Emellett körtáncokat is gyakorolnak.

A Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola a második tanévet kezdte meg a Zeneakadémia-ával való együttműködésnek. A Zeneakadémia már az óvodások zenei előképzésében is segít, majd ez folytatódik tovább egészen a gimnázium befejezéséig. A megújított Kodály-módszerrel (amelynek megalkotói annak az igénynek kívánnak megfelelni, amit korunk komplexebb ingereket adó világa megkövetel) a Kőszben jelenleg négy osztályban folyik énektanítás, kísérleti jelleggel. A módszer újdonsága, hogy az eddigi ülő, álló éneklés helyett a gyerekek mozognak, sőt érdekes feladatokat is kapnak éneklés közben, így a hagyományos módszert kiegészítve a mozgásukat és a ritmusérzéküket is fejlesztik a zenepedagógusok.

A folyamat már a Városmajori Óvodában elkezdődik, ahol a Zeneakadémia munkatársai először találkoznak a gyerekekkel. Az ottani óvodások közül azok, akik a Kós Károly iskolába mennek tovább, a kísérleti osztályokban folytatják az énektanulást. A képzés a gimnáziumban zárul.

Amikor hangszerválasztásra kerül a sor, a legjobb, ha a gyerek választ. Ha a szülő sok koncertre viszi el csemetéjét, akár már óvodáskorban, az erre fogékony apróság felfigyel bizonyos hangszínekre. Valaki például beleszeret a klarinétba, a fuvolába, és ő is azt szeretné megszólaltatni. Abból lesz igazi elköteleződés, ha ez a vágy belülről fakad. Aztán kezdődhet a zeneiskolai képzés.

A hegyvidéki zenei képzés kiemelt intézménye, a Solti György Zeneiskola számos sikert elkönyvelt már. Ez elsősorban annak köszönhető, hogy kitűnő a tanári kara – emelte ki Dióssy Krisztina iskolaigazgató. Akik ott dolgoznak, nemcsak a hivatásuknak, de a hobbijuknak is tekintik a zenét, a zenei oktatást, nevelést. Még a nyári szünetben is bejárnak dolgozni, mert vannak olyan kiemelkedően tehetséges növendékeik, akiket akkor is tanítanak.

A Solti diákjai szinte minden versenyen elindulnak, és szinte mindenhol díjjal térnek haza. Nemzetközi sikereik is voltak már: az iskola vonósai két alkalommal értek el első helyezést kategóriájukban a Neerpelti Zenekari Fesztiválon, Belgiumban. Az is nagy eredmény, hogy ebben a tanévben először a Solti rendezi meg az országos orgonaversenyt.

Az iskolának több együttese van: a Tücsök Zenekar, a gitáregyüttes, a leánykar, valamint a Hegyvidéki Solti György Zenekar, amelynek volt növendékek, tanárok és szülők a tagjai. Remélhetőleg lesz folytatása a Kós Károly iskola kórusaival történő első közös fellépésnek, mert az előadás nemcsak a közönség, de a gyerekek számára is nagy élményt jelentett.

Többéves hagyománya van a zeneiskola rádiós szerepléseinek. Bolla Milán, a Magyar Rádió műsorvezető-szerkesztője korábban az iskolában tanított hegedűt, általa jutottak el a soltisok Lukácsházi Győző Bonbon matiné című műsorába. Ebben a zenekar mellett kezdő növendékek is szerepeltek. A rádiózás nagy élmény a gyerekeknek – mondta Dióssy Krisztina –, s mivel a növendékzenekar összetétele évente változik, mindig van olyan, akinek mindez újdonságot jelent.

Komoly változások történtek a gyermekek közétkeztetésében: az erről szóló rendelet életkori csoportokra lebontva határozza meg, milyen élelmiszerek és mekkora mennyiségben kerülhetnek a tányérra. Kovács Ildikó dietetikussal beszélgettünk arról, mit várnak a szakemberek a menzareformtól.

Megannyi statisztika szembesít minket a szomorú ténnyel: hazánk Európa egyik legegészségtelegebb országa – az elhízás és az ezzel járó szövődmények nálunk már népbetegségnek számítanak. Ez alól a gyerekek sem kivételek. Mi ennek az oka?

Egyértelműen az egészségtelen életmód. Naponta ötször kellene táplálkoznunk. Tehát inkább többször, de kevesebbet. Így elkerüljük a vércukorszintünk jelentősebb ingadozásait, a kellemetlen, kínzó éhségérzetet, ami gyors megoldást követel. Naponta egy főtt étel elfogyasztása mindenképpen ajánlott. Kerülni kellene az ételek sózását is! Kevesen tudják, hogy étkeink, vagy akár félkész ételeink, a „kis étkezésekhez” fogyasztott pékáruk, felvágottak is jelentős sómennyiséget tartalmaznak. Inkább a grill- vagy roston sült húsokat, elsősorban a szárnyasokat fogyasszuk. Fontos, hogy megfelelő rosttartalmú élelmiszert, gyümölcsöt, zöldséget, teljes kiőrlésű pékárut együnk, és átlagos testalkat esetén is napi másfél-két liter folyadékot vegyünk magunkhoz. A finom ételek örömet okoznak; az egészséges táplálkozással nem kell lemondani ezekről. Nincs tiltott étel, de a mértékre oda kell figyelni!

Nagy változások történtek a gyermekétkeztetésben. Mi volt a baj a régi menüsorral?

A fő- vagy kis étkezéseket az iskolákban – de akár a napi többszöri étkezést biztosító egyéb intézményekben – elfogyasztó gyerekek vagy felnőttek számára éppen az előbbi szempontok közétkeztetésben való megkövetelése és előírása az, ami megjelenik az új szabályozásban. A korábbiakhoz képest igen jelentősek a változások és azok nagyságrendje. Eddig is voltak előírások a közétkeztetésben megjelenő ételek változatosságára, a kedvező ételkészítési eljárásokra, a bevitt energiamennyiségre, azok napi megosztására, az ásványi anyagokra és így tovább. Most ezek sokkal szigorúbbak, és éppen az előbb említett alapterületek adottságaira tekintettel igen nehéz megfelelni nekik.

Milyen élelmiszerek kerültek tiltólistára?

Életkori csoportonként vannak bizonyos korlátok döntően a technológiai eljárásokra, az élelmiszerek só-, zsír- és cukortartalmára, a szénasavas, cukrozott italokra vonatkozóan. Ezeket az étrend tervezése és azok elkészítése során kell figyelembe venni.

Mi a helyzet a liszt-, tejérzékenységben és egyéb ételallergiában szenvedő gyerekekkel?

A közétkeztetésnek a jogszabály szerint is biztosítania kell a speciális étrendek ellátását. Mind a laktóz-, mind a gluténérzékenység – ha ez felmerül – jól diagnosztizálható, és a táplálkozással, valamint egyéb módszerekkel úgy menedzselhető, hogy teljes életet élhessen az illető, és semmilyen napi, vagy későbbi kellemetlenséggel, szövődémményel ne kelljen számolnia.

Mit tehetnek a szülők és az intézmények azért, hogy a gyerekeket egészséges életmódra neveljék? Fontos, hogy az egészséges étkezés szempontjai a háztartásban, az otthonokban is érvényesüljenek. Ne adjunk a gyermeknek kis sótartót, amivel megsózta az ebédet! Ne hagyjuk, hogy cukrozott, szénsavas italokat vagy energitalokat fogyasszon, vagy éppen a „szokatlan”, korábbiaktól eltérő „meleg” ételeket kiváltsa a szomszédos élelmiszerboltokból vásárolt termékekkel! Meg kell ismertetni és szeretetni vele a főzelékeket, a grill- vagy párolt zöldségeket, a nem rántott húsok ízét. Nemcsak azért, mert egészségesek, hanem mert finomak is, és talán eltérnek a korábbi ízeketől. A szülői példamutatás elengedhetetlen, igen fontos eleme a helyes táplálkozási szokások kialakításának. A változásoknak köszönhetően minden bizonnyal javul a gyerekek és a jövőbeni felnőtt generáció egészségi állapota, s csökken majd bizonyos betegségek száma.

ÜGYELNEK A GYEREKEK BIZTONSÁGÁRA

A kerületi óvodákban, iskolákban az önkormányzat és a rendőrkapitányság kezdeményezésére számos a gyerekek biztonságát szolgáló program valósult meg az elmúlt években. Tanévkezdéskor például rendszeressé vált, hogy a forgalmasabb útvonalak mentén található iskolák előtt rendőrök, hegyvidéki közterület-felügyelők, valamint polgárőrök segítik a diákok biztonságos közlekedését.

A közlekedésbiztonsági ismeretek átadását már óvodáskorban érdemes elkezdni, ezért a rendőrség a „Biztonságban az utcán” elnevezésű program részeként rendszeresen tart a témával kapcsolatos játékos foglalkozásokat a gyerekeknek. A nagycsoportosok össze is mérhetik tudásukat az országos Pindur Pandúr vetélkedőben, ennek kerületi fordulóját évről évre más-más óvodában rendezik meg. A rendőrség bármelyik óvodában fel tud állítani mobil KRESZ-pályát, de vannak olyan kerületi intézmények, ahol fixen kiépített pályán egész évben lehet gyakorolni: ilyen az önkormányzat által működtetett Hegyvidéki Mesevár Óvoda, valamint az alapítványi fenntartású Lauder Óvoda.

Annak érdekében, hogy az óvodáscsoportok biztonsággal tudjanak közlekedni az utcákon, az önkormányzat láthatósági mellények szízeit biztosította a gyerekeknek. A rikító sárga színű, fényvisszaverő csíkokkal ellátott mellényeken a „Hegyvidéki óvodás vagyok, vigyázz rám!” felirattal kérnek fokozott elővigyázatosságot a járművezetőktől.

PARKOLÁSI KEDVEZMÉNYEK A HEGYVIDÉKI SZÜLŐKNEK

Azok a hegyvidéki szülők, akik gyermeküket autóval viszik a parkolási övezet határain belül működő bölcsődébe vagy óvodába, 2012 óta olyan várakozási hozzájárulást igényelhetnek, ami naponta két alkalommal, alkalmanként legfeljebb 20 percg díjfizetés nélküli parkolásra jogosít az intézmény címe szerinti zónában. Az 1–5. évfolyamon tanuló általános iskolás gyerekek szülei szintén igénybe vehetik a kedvezményt naponta egyszer, maximum 20 percre.

A kedvezményes parkolási lehetőséget korábban csak meghatározott napszakokban lehetett igénybe venni, ezt a korlátozást azonban tavaly a szülők kérésére megszüntették. Az önkormányzat képviselő-testülete – gondolva azokra, akik valamilyen oknál fogva a szokásosnál később viszik, vagy korábban hozzák el gyermeküket – 2014 augusztusában a parkolási rendelet módosításával oly módon bővítette ki a kedvezményt, hogy a szülők napközben bármikor igénybe tudják venni a húszperces ingyenes parkolásra jogosító gyermekszállítási várakozási hozzájárulást.

A XII. kerületi lakóhellyel rendelkező szülők a polgármesteri hivatal ügyfélszolgálatán a 2000 forintos parkolási költségtérítés megfizetésével igényelhetik a kedvezményes gépjármű-várakozási hozzájárulást, amennyiben gyermekük a sajátjukéval azonos bejelentett lakcímen lakik, és a kerület parkolási övezeti területén belül lévő bölcsődébe, óvodába vagy iskolába jár. Az ügyintézés során be kell mutatni az intézménylátogatási igazolást, a gyermek és a szülő eredeti lakcímkártyáját, a forgalmi engedélyt, valamint a gépjárműadó megfizetésének – vagy az ezzel kapcsolatos adómentesség – igazolását. Az önkormányzat felé fennálló tartozás esetén, továbbá bármely fővárosi parkolászemeltető nyilvántartása szerint fennálló, 30 napnál régebbi, nem vitatott várakozási- és pótdíjtartozás esetén a hozzájárulás nem adható ki. A „gyermekszállítás iskolába várakozási hozzájárulás” a kiadás napjától a tanítási év utolsó napjáig, a „gyermekszállítás bölcsődébe, óvodába várakozási hozzájárulás” pedig a kiadás napjától a nevelési év utolsó napjáig érvényes. Gyermeket gondozó háztartásonként legfeljebb két várakozási hozzájárulás igényelhető.

A polgármesteri hivatal ügyfélszolgálati irodája adja ki azt az első szélvédő mögé helyezhető parkolási tárcsát is, amivel jeleznie kell a szülőnek, mikor kezdte meg a húszperces ingyenes parkolást. Érdemes tudni, hogy a parkolási tárcsa helyett az önkormányzat honlapjáról letölthető, „gyermekszállítási várakozási napijegy” elnevezésű formanyomtatvány is használható, amit olvashatóan kitöltve ugyancsak az első szélvédő mögé kell jól láthatóan kihelyezni.

A parkolási kedvezmény igénybevételének feltételeiről az önkormányzat honlapján, a www.hegyvidek.hu oldalon olvasható tájékoztató. Bővebb felvilágosítás Orosz Lászlótól, a városfejlesztési iroda munkatársától kérhető a **224-5900/335**-ös telefonszámon.

ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁK

ÁLLAMI FENNTARTÁSÚ ISKOLÁK

ÉVRŐL ÉVRE NÖVEKSZIK A KERÜLETI ISKOLÁSOK SZÁMA

A kerületi iskolák fenntartói feladatait, azaz az oktatási-nevelési feladatok irányítását és finanszírozását 2013. január 1-jén vette át az állami Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK). Azóta az önkormányzat feladatai a működtetésre – mindenekelőtt az épületek karbantartására, az étkeztetés és a nyári napközis táborok megszervezésére – korlátozódnak. Arról, hogy az átállás óta milyen változások történtek az intézmények életében, Bak Ferencet, a KLIK Budapest XII. Tankerületének vezetőjét kérdeztük.

Hogyan hatott a fenntartóváltás az iskolákban zajló szakmai munkára?

Jól működő intézményhálózatot vett át a KLIK a Hegyvidéken, nem kellett átalakítani az iskolák bevált pedagógiai programjait. Mindazokat a pluszprogramokat, amik az önkormányzati fenntartás idején működtek, tovább folytathatták az intézmények. A nyelvi előkészítő évfolyamok is megmaradtak a tankerület által felügyelt három hegyvidéki gimnáziumban. Az iskolák a jelenlegi köznevelési törvény alapján nagyobb óraszámmal gazdálkodhatnak, mint amennyit a korábbi közoktatási törvény lehetővé tett, de annál is nagyobb ez az szám, mint amennyi 2013 előtt az önkormányzati pluszfinanszírozással együtt elérhető volt számukra. Van olyan hegyvidéki iskola, amelyik maximálisan ki tudja használni a rendelkezésre álló óraszámot, míg más intézményeknek még vannak e téren szabad kapacitásaik.

A közoktatási törvény alapján egész napos bentartózkodás vált kötelezővé az iskolákban. Ez milyen lehetőségeket kínál a kerületi diákoknak?

A szülőknek korábban igényelniük kellett a napközis ellátást, most viszont megfordult a helyzet: egy szülőnek akkor kell kérvényt benyújtania az intézmény igazgatójának, ha azt szeretné, hogy gyermeke ne tartózkodjon bent az általános iskola délutáni foglalkozásain. Emiatt tehát sokkal többen maradnak délután az intézményekben, ahol a diákok szakkörökre, korrepetálásokra, fejlesztőórákra, sportprogramokra járhatnak, továbbá napközis, tanulószobai foglalkozásokon vehetnek részt.

Milyen a kapcsolata a tankerületnek a működtetési feladatokat ellátó önkormányzattal?

Rendkívül pozitív az önkormányzat működtetői hozzáállása, hiszen a magáénak érzi az iskolákat. A tankerületnek napi kapcsolata van a polgármesteri hivatallal és a Gazdasági Ellátó Szolgálattal, amely a felmerülő kérdéseket igyekszik mindig rugalmasan, gördülékenyen kezelni. Az önkormányzattal való szoros együttműködés nemcsak a jó karban tartással összefüggő napi feladatok, hanem a hosszabb távra szóló fejlesztések megvalósítása miatt is elengedhetetlen.

Melyek ezek a fejlesztések?

Évről évre növekszik a kerületi iskolák első osztályaiba jelentkező gyerekek száma, ezért több intézmény „telt házzal” működik. A Tamási Áron iskolában, ahol az elmúlt években már történtek jelentős bővítések, emeletráépítéssel alakítanának ki újabb tantermeket, míg a Virányosban tetőtér-beépítéssel hozna létre további osztálytermeket az önkormányzat. Mivel már mindegyik évfolyamban elindult a mindennapos testnevelés, több intézményben bővíteni kell a sportolásra alkalmas helyeket: ennek érdekében most kezdődik meg célzott állami támogatással a Kós Károly iskola felszín alatti tornatermének építése.

TÁJÉKOZTATÓ AZ ÁLTALÁNOS ISKOLAI BEIRATKOZÁSRÓL

A nemzeti köznevelésről szóló törvény alapján a tankötelesek első évfolyamra történő beiratkozásával kapcsolatos teendőket az állami Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) látja el a tankerületek közreműködésével. A tankerület gondoskodik arról, hogy valamennyi általános iskola közzétegye saját honlapján a felvételi körzetét. A tankerületi igazgató az önkormányzattal is folyamatosan kapcsolatot tart annak érdekében, hogy az önkormányzat lapjában és weboldalán, valamint az óvodákban és azok honlapján szintén jelenjen meg az aktuális felvételi körzet.

A gyermek abban az évben, amelyikben augusztus 31-ig a hatodik életévét betölti, de legkésőbb az azt követő esztendőben válik tankötelessé. Az iskolaérettségről az óvoda vezetője és a szakértői bizottság dönt. Az adott évben tanköteles korba lépő gyermeket a szülő április 1-je és április 30-a között – a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban – köteles beírni a lakóhelye szerint illetékes körzetes vagy a választott iskola első évfolyamára. Az iskolába történő felvételről az iskola igazgatója dönt.

Amennyiben a választott iskola igazgatója elutasító döntést hoz a gyermek felvételéről, a szülő a döntés jogerőre emelkedését követő öt napon belül köteles beírni gyermekét a kötelező felvételt biztosító (körzetes) iskola első évfolyamára.

A tanköteles korú gyermeke beíratását elmulasztó szülő ellen szabálysértési eljárás kezdeményezhető. Az igazgató a kormányhivatalnak jelzi, ha nem írták be a körzetében élő gyermeket, vagy a jelentkező külföldön teljesíti a tankötelezettségét, továbbá arról is értesítést küld, ha körzeten kívüli gyermeket vett fel. A köznevelési törvény szerint az általános iskola köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanuló, aki életvitelszerűen az intézmény körzetében lakik. Sportiskolába, művészeti iskolába viszont csak az vehető fel, aki megfelel az iskola által támasztott feltételeknek.

A beiratkozáshoz az alábbi dokumentumok szükségesek:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, az ő nevére kiállított lakcímet igazoló hatósági igazolvány (lakcímkártya);
- tartózkodási hely (állandó bejelentett lakcím hiányában);
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező nem magyar állampolgár esetén:
 - regisztrációs igazolás (határozatlan ideig érvényes), vagy
 - tartózkodási kártya (maximum 5 éves érvényességi idővel), vagy
 - állandó tartózkodási kártya (10 éves érvényességi idővel, amit a BÁH tízévente a feltételek vizsgálata nélkül megújít; EGT-állampolgárok részére határozatlan ideig érvényes);
- nyilatkozat a közös szülői felügyeleti jog gyakorlására,
- születési anyakönyvi kivonat;
- tb-kártya;
- az édesanya lakcímkártyája;
- szülői nyilatkozat mindkét szülő aláírásával;
- az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolás, ami lehet
 - óvodai szakvélemény,
 - nevelési tanácsadás keretében végzett iskolaérettségi szakértői vélemény,
 - sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a szakértői bizottság szakértői véleménye.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet nem tudja teljesíteni helyhiány miatt, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt, esetenként személyes megbeszélés alapján, másik iskola ajánlásával.

A tanulók felvételéről az általános iskola igazgatója a rendeletileg szabályozott eljárásrend szerint dönt. A felvételtől szóló írásbeli tájékoztató a szülők számára jól látható helyen kifüggesztésre kerül az intézményben. Az elutasításról szóló határozatot az iskolaigazgató tértivevénnyel küldi meg a szülő részére.

További fontos tudnivalók:

- A köznevelési törvény szerint az általános iskola köteles felvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye – ahol életvitelszerűen tartózkodik – az iskola körzetében található.
- A felvétel elutasítása esetén a szülő jogszabálysértésre, illetve érdeksérelemre hivatkozással nyújthat be jogorvoslati kérelmet a kézhezvételtől számított 15 napon belül. Az eljárást megindító kérelmet a KLIK illetékes tankerületi igazgatójához kell benyújtani, amiről a szülő (törvényes képviselő) a határozat rendelkező részében tájékoztatást kap.
- A benyújtott kérelmeket a tankerület a beérkezéstől számított 30 napon belül köteles elbírálni.

A tankerület azt ajánlja a szülőknek, hogy az intézményekről tájékozódjanak az iskolák honlapján és a szervezett bemutatókon, valamint a tankerület és az önkormányzat által megtartott központi elsős szülői értekezleten.

Igazgató: Banusné Molnár Zsuzsanna

Cím: 1126 Budapest, **Márvány utca 32.** • Telefon: 06 1 **225 7510**

E-mail: iskola@budaikozepiskola.hu • Honlap: www.budaikozepiskola.hu

Fenntartó: KLIK

GENNARO VEROLINO ÁLTALÁNOS ISKOLA, KÉSZSÉGFEJLESZTŐ
SPECIÁLIS SZAKISKOLA ÉS KOLLÉGIUM

Igazgató: Ammerné Nagymihály Emília

Cím: 1121 Budapest, **Hegyhát út 19.** • Telefon: 06 1 **275 4297**, 06 1 **395 6587** • Fax: 06 1 **395 6589**

E-mail: titkarsag@gennaroiskola.hu • Honlap: www.gennaroiskola.hu

Fenntartó: KLIK

NYITOTT VILÁG FEJLESZTŐ ISKOLA

Igazgató: Marcsekné Lukács Valéria

Cím: 1125 Budapest, **Diós árok 40/d** • Telefon: 06 1 **214 1000**

E-mail: nyitottvilag@gmail.com • Honlap: www.nyjivi.gportal.hu

Fenntartó: KLIK

FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS SPECIÁLIS SZAKISKOLA

A kerület államilag fenntartott és az önkormányzat által működtetett gyógypedagógiai intézménye. Összetett feladatot lát el. Általános iskola (1-8. évfolyam) tanulásban és értelmileg akadályozott, autizmus spektrumzavarral diagnosztizált tanulók számára, akik az illetékes tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok szakvéleménye szerint gyógypedagógiai intézményben eredményesebben nevelhetők, oktathatók; speciális szakiskola (számítógépes adatrögzítő részsakképzés 9/E, 9-10. évfolyam) tanulásban akadályozott tanulók számára; utazó tanári hálózat működtetése a kerületi lakhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező, SNI gyermekek számára, akiket szakértői véleményben meghatározott óraszámú, logopédiai vagy gyógypedagógiai fejlesztésben részesítenek.

Az intézmény végzi a súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztő nevelését, oktatását otthonukban vagy a gondozását ellátó intézményükben.

Az iskola otthonos környezetben, megközelítően százfős tanulólétszámmal, speciális képzettséggel rendelkező (autizmus specifikus és más terápiás végzettségek) gyógypedagógusok nevelő, oktató munkájával, egyéni és kiscsoportos foglalkozások biztosításával, speciális tanterv előírásai szerint látja el köznevelési feladatait.

Igazgató: dr. Somogyiné Takács Andrea

Cím: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 7.** • *Telefon:* 06 1 **355 0736**

E-mail: info@bp12feketei.hu • *Honlap:* <http://feketeistvaniskola.hu>

JÓKAI MÓR NÉMET NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az iskola Jókai Mórnak, a XIX. század nagy romantikusának a nevét viseli. A névválasztást indokolta a környezet, azaz híres szülőjének szomszédsága, valamint anyagi segítsége, ami hozzájárult ahhoz, hogy állhat a ma is szemet gyönyörködtető, szecessziós stílusú iskolaépület.

Az iskola létrejötte összefügg a Szent Lászlóról elnevezett templom felépülésével. Itt, a Költő, Felhő és Diana utca által határolt helyen már 1858 óta működik tanintézet. Ezt az időpontot tartják az iskola alapítási évének.

Az épület 1929-ben nyerte el jelenlegi formáját. A svábhegyi lokálpatriótákkal együtt ma is igaznak érzik:

„A székesfővárosnak sok díszes és szép iskolaépülete van, azonban egy sincs olyan, amelynek szebb, kedvesebb és egészségesebb környezete lenne, mint a svábhegyi iskolának.”

Dr. Siklóssy László: Svábhegy 1929.

Jókai születésének 175. évfordulójára elkészült a Diana park. Az iskola előtt kialakított Jókai-ager és szoborkompozíció tovább gazdagította az esztétikus környezetet. A szobor környezete kedvenc helye lett nemcsak a gyermekeknek, de örömmel várakoznak itt a szülők, s pihennek meg az idelátogatók. Az iskola a hagyománytisztelő nevelést kipróbált, hatékony oktatási módszerekkel ötvözve eredményesen készíti fel diákjait a továbbtanulásra.

A szülők elismerően szólnak az iskola oktató-nevelő munkájáról, értékelik a közösségi szellem kialakítását, a rendezvények, táborok, kirándulások szervezését. Fontosnak tartják, hogy gyermekük szeret ide járni, mert az iskola barátságos, családias. A programok sokszínűek, gyermekközpontúak. A hatékony nevelő-oktató munka eredményeként rend és nyugalom van az iskolában.

Az iskola szolgáltatásai között egyformán nagy hangsúlyt kap a tehetséggondozás, a differenciálás, a hátrányok felszámolása, a napközi, a tanulószoba, a szakkörök és a széles körű szabadidős programok.

A német nemzetiségi osztályban a kisiskolások a mindennapi nyelvi órákon kívül két nyelven tanulják az ének-zene, rajz, testnevelés, természetismeret és technika tantárgyakat. A hatékony oktatás érdekében a pedagógusok törekednek az egész napos foglalkozásra, így nemcsak a délelőtti órákon, hanem a délutáni németfoglalkozásokon is gyakorolják az idegen nyelvet.

A növendékek megismerkednek a magyarországi német népi kultúrával (gyermekjátékok, dalok, mondókák, versek, prózarészletek, országismeret), hagyományaikkal, a nemzetiségi jeles napokkal. Mindkét osztályban délután napközi keretében a tanulási időn túl változatos szabadidős tevékenységek segítik a gyerekek személyiségének sokoldalú fejlesztését.

Az iskola pedagógusai számára minden gyermek érték. Korlátozás nélkül fogadják azokat a tanulókat, akik szüleikkel együtt elfogadják az iskola értékrendjét, s az alapelvek szellemében együttműködnek a tanárokkal. Elismerik a gyermek személyiségét, és annak fejlesztése érdekében vállalják nevelését és oktatását életkorának és egyéniségének megfelelő program szerint. Feladatuknak tartják a gyermek képességeinek megismerését, hogy önismerete fejlesztésével a saját maximumára juttassák el. Fontosnak tartják a kreativitást, a sokszínű tevékenységet, egyaránt biztosítják a tehetségesek és lemaradók fejlődését. Az értékelés alapjának a tudást tekintik, figyelembe véve a gyermeki személyiség sajátosságait is.

Az oktatás osztálykeretekben folyik. Az alsó tagozat osztályai egy teremben töltik el a négy alsós tanévet. Saját termüket önállóan dekorálják, a maguk kényelmére alakítják.

A felsős oktatás szaktantermekben folyik, úgy, hogy egy-egy termet egy-egy osztály gondoz. A tantermek arculatát elsődlegesen a szaktermi jelleg határozza meg. A dekorációkat a tanulók készítik, frissítik fel.

A napközis és tanulószobai nevelés jelentős szerepet játszik a gyermekek személyiségformálásában, a tanulási technikák, viselkedési szokások elsajátíttatásában. Jó időben a szabadidős foglalkozások kedvelt tere a sportudvar, ahol a gyermekek védett körülmények között sportolhatnak, játszhatnak, kikapcsolódhatnak.

A felsős tanulók részére is szerveznek tanulószobát. Így ők felügyelet alatt várják a délutáni foglalkozásaikat, és a szaktanárok vezetése mellett készülhetnek a másnapi órákra.

Igazgató: Hellnérné Nádor Ildikó

Cím: 1125 Budapest, **Diana utca 4.** • *Telefon:* 06 1 **395 8167** • *Fax:* 06 1 **275 4009**

E-mail: jokai@jokaiiskola.t-online.hu • *Honlap:* www.jokaiiskola.hu

Az iskola célja, hogy a nyolcéves általános iskolai tanulmányok befejezése után a diákok a pályaválasztáshoz szükséges kompetenciákkal, szilárd erkölcsi alapokon nyugvó értékrenddel, az önálló gondolkodás és dönteni tudás képességével léphessenek az általuk választott középiskolákba.

Ennek érdekében fontosnak tartja az iskolába érkező, még szinte óvodáskorú kisgyermeknek a szocializációját az oktatási és nevelési folyamat teljes idejében; olyan jártasságok, készségek, képességek és kompetenciák nyújtását, melyek tanulóikat hozzásegítik az életben való optimális helytállásra; a családias, barátságos légkört, az esélyegyenlőség biztosítását, fokozott odafigyelést a tehetséges diákokra.

Kiemelt feladatának tekinti az intézmény a magas színvonalú alapozó tevékenység megtartása mellett a tehetséggondozást, a képesség- és készségfejlesztést, az alpműveltség megszerzéséhez szükséges kompetenciák kialakítását.

Nevelőmunkájában alapvető értékeknek tartja a teljesítőképes tudást, a humanizmust, a hazafiságot, az iskola és az ország hagyományainak ápolását, a nyitottságot, a toleranciát másokkal szemben, a közösségben egymás kölcsönös tiszteletét, segítségét.

2014-ben elnyerte az „Örökös Ökoiskola” címet, melynek megtartását továbbra is kiemelt feladatnak tekinti.

Az iskolában már az első osztálytól kezdve kötelezően tanítják az idegen nyelvet. Az a osztályokban emelt szinten oktatják az angolt, a b osztályokban is angolt az első évfolyamtól, a logopédiai osztályban pedig negyediktől. Csoportbontás biztosításával kívánják elérni, hogy az iskola tanítványai a képességeiknek megfelelő legmagasabb szintig jussanak el az idegen nyelv elsajátításában.

Az alsó tagozat természetbarát osztályaiban a matematika és környezetismeret tantárgyakat magasabb óraszámmal oktatják a diákoknak. Kiemelten fejlesztik a kreativitást, a problémamegoldó gondolkodást. A felső tagozaton a megemelt óraszám adta időkeretet tanulókísérleti órákra, terepgyakorlatokra, tehetséggondozásra fordítják.

A Németvölgyi Általános Iskola nagy múltra tekint vissza. Évente több alkalommal neves kortárs képzőművészek mutatkoznak be a Németvölgyi Galériában. Állandó kiállításainak korunk legkiválóbb művészei látogatnak el hozzájuk, illetve állítanak ki havi rendszerességgel. A kiállításokat szívesen megnézik a környéken lakók, s egyre többen látogatnak el az ünnepélyes megnyitókra. A diákok a tanórakon és szakkörökön készített munkáikkal rendszeresen vesznek részt versenyeken, pályázatokon, melyeken kimagasló eredményeket érnek el.

A nyolcadik osztályt végzett tanulók mindegyike továbbtanul, túlnyomó többségük gimnáziumban, szakiskolában. Az iskola tanítványait a középiskolák örömmel fogadják, mert a sokéves tapasztalat megmutatta, hogy értékelésük reális, a gyerekek neveltetése jó, megfelelő felkészültséggel rendelkeznek.

Igazgató: Dohány András

Cím: 1126 Budapest, **Németvölgyi út 42-46.** • *Telefon:* 06 1 **356 0046** • *Fax:* 06 1 **356 0019**

E-mail: iroda@nemetvolgyi-bp.sulinet.hu • *Honlap:* www.nemetvolgyi-bp.sulinet.hu

SASHEGYI ARANY JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Az iskola 1930-ban épült. A Sas-hegyen, jó levegőjű, csendes, nyugalmat sugárzó, a 8-as autóbuszszal könnyen megközelíthető helyen található. Hosszú évek óta 12, illetve 13 évfolyamos, nappali, 8 + 4 évfolyamos rendszerben működik. A nyelvi előkészítő évfolyammal az emelt szintű angol idegen nyelvi osztály 5 évfolyamosra bővült. A 2009-es tanévtől reál-, a 2012-es tanévtől humánosztály indult a gimnáziumban.

Az általános iskola alsó tagozata néptánc-angol, felső tagozata természettudományos-angol irányultságú. Az angol nyelv oktatása az első osztályban kezdődik, csoportbontásban, játékos formában. A negyedik osztálytól már magasabb órában tanulják a nyelvet a diákok.

A néptáncoktatás alsó és felső tagozaton az órarendbe illeszkedik, a mindennapos testnevelés keretében. A tanulók tagjai lehetnek a Csillagszemű Táncegyüttes Sashegyi Néptánc Egyesületének.

A tanrendben kiemelt helyet kap a mindennapos testmozgás, a mindennapos testnevelés, aminek minden feltétele adott az intézményben. Három tornaszoba, sportcsarnok, szabadtéri sportpályák, télen

fedett, műfüves futballpálya biztosítja a teret a mozgásra. Az alsó tagozatos diákok úszásoktatáson vehetnek részt.

A tanulóknak módjuk van futballozni, teniszezni, jazzbalettre járni, küzdősportokat folytatni, lehetőségük van erdei táborokba menni. Szigetszentmártonban, a Duna mellett, valamint Szántódon nyári táborozásra nyílik lehetőség. Ezenkívül napközis tábor is várja őket minden nyáron. Az iskolában többéves hagyománya van a cserkészéletnek, valamint a katolikus és a református hitoktatásnak.

Az Aranyban nagy hangsúlyt kap a tehetséggondozás. Az iskola egyik lényeges feladatának tekinti a tehetséges diákok fejlesztését szakkörök, differenciált órák formájában. A pedagógusok feladatuknak érzik, hogy a lemaradóknak több segítséget nyújtsanak. A szakmai támogatást gyógytestnevelő, logopédus és iskolai pszichológus biztosítja.

Hagyománya van a kézműves-foglalkozásoknak, a szüreti mulatságnak, a Márton-napi lampionos felvonulásnak, az adventi koszorúkészítésnek, a Luca-napi vásárnak és a sportbajnokságoknak. A napi levegőzést a tágas kert, az étkezést pedig a menza és a büfé biztosítja, ahol a lisztérzékeny és -allergiás gyerekekre is odafigyelnek.

A kisgyermek életében, pszichikai fejlődésében meghatározó szerepe van az iskolában eltöltött első négy évnek. Az Aranyban fokozott törődéssel és figyelemmel vezetik be az elsősöket az iskolai életbe. A tantárgyak oktatása kötetlenül és komplexen alkalmazkodik a gyermekek érettségéhez, biztosítva az egyéni haladást. A második osztály első félévéig a tanítók részletes szöveges értékelést adnak tanítványaik fejlődéséről és tárgyi tudásáról. Az év végén és a harmadik, negyedik évfolyamon öt érdemjeggyel osztályoznak.

Két alapítvánnyal is rendelkezik az iskola, ezek a szakmai és kulturális programokat támogatják. A tanulók összetartozásának külső megjelenése az Arany-jelvény és az Arany-póló.

Az Arany az Eötvös Loránd Tudományegyetem gyakorlóhelye és a Semmelweis Egyetem partneriskolája. 2009-ben és 2012-ben megkapta az „Ökoiskola” címet. Jelenleg az „Örökös Ökoiskola” cím elnyeréséért pályázik.

Igazgató: Patkó Lajos

Cím: 1124 Budapest, **Meredek utca 1.** • *Telefon:* 06 1 **319 3378** • *Fax:* 06 1 **319 7271**

E-mail: ajgm@aranyj.hu • *Honlap:* <http://www.aranyj.eu>

SOLTI GYÖRGY ZENEI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

A Solti György Zeneiskola névadója, sir Georg Solti (1917–1997) világhírű karmester, zongoraművész a XII. kerületben élt ifjú éveiben, a Maros utcában. A zeneiskola 1998-ban, fennállása harmincéves évfordulóján lady Valerie Soltinak, Solti György özvegyének hozzájárulásával felvette a világhírű művész nevét.

A zeneiskola növendékei délutáni oktatás keretében hangszeres és a hangszeres tanulást segítő elméleti (szolfézs-) képzést kapnak, később pedig csatlakozhatnak a különböző együttesek, zenekarok munkájához is. A 1000 növendék nagy részét a kerület általános iskoláiban, gimnáziumaiban, úgynevezett kihegyezett tagozatokon tanítják, így törekedve arra, hogy a kisebb gyermekek a saját általános iskolájukban, helyben kezdhessék el zenei tanulmányaikat.

A zenetanulás első szakasza az előképzős csoportokban kezdődik, ahol gyermekdalok, játékok segítségével ismerkedhetnek meg a 6–8 éves gyerekek a zenei írás-olvasás legegyszerűbb elemeivel. Az előképzős csoportokban folyó munka megalapozza a későbbi eredményes hangszer tanulást.

A hangszeres tanulmányokat általában 8 éves kor körül kezdhetik a gyerekek, heti kétszer harminc percen. A mindennapos otthoni gyakorlással kiegészülve biztosított a folyamatos fejlődésük. A hangszer tanulást az első négy évben kétszer negyvenöt percen a kötelező szolfézs tárgy egészíti ki. A szolfézs tanulás segíti a zenei írás-olvasási készségeket, a zenei hallás és a memória fejlesztését.

A növendékek a négyéves szolfézs alapképzés, majd a művészeti alapvizsga letétele után többféle tárgy közül választhatnak kötelező jelleggel, például: zeneirodalom, hangszerismeret, kórus, kamarazene, Tücsökzenekar, Vonószenekar, Gitárzenekar, Furulya–gitár együttes, Fuvolazenekar. A felnőtt hivatásos volt növendékek számára lehetőséget biztosítanak további muzsikálásra a Hegyvidéki Solti György Zenekarban. A zeneiskola növendékei számtalan versenyen, fesztiválon, rendezvényen, kiállításmegnyitón és hangversenyen vesznek részt. Ezeken folyamatosan öregbítik a kerületi intézmény hírnevét.

Igazgató: Dióssy Krisztina

Cím: 1122 Budapest, **Maros utca 54/b** • *Telefon/fax:* 06 1 **225 0825, 225 0824**

E-mail: soltizeneiskola@externet.hu • *Honlap:* www.soltizeneiskola.hu

TAMÁSI ÁRON ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS NÉMET KÉT TANNYELVŰ GIMNÁZIUM

A Tamási Áron Általános Iskola és Gimnázium épülete a legszebb fekvésű villanegyedben, a Németvölgy, Farkas-völgy, Széchenyi-hegy, Orbánhegy által határolt jó levegőjű Mártonhegyen áll.

Az iskola képzési ideje tizenhárom év, ami nyolcosztályos általános iskolára és öt évfolyamos gimnáziumra tagolódva ideális körülményeket teremt az egységes nevelési elveket valló program megvalósításához.

Pedagógiai programja szerint az iskolában az 1-12. évfolyamokon általános műveltséget megalapozó, alapfokú oktatás folyik, a 13. évfolyamon az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányokra és a választott felsőfokú intézménybe való bejutásra felkészítés zajlik. Az elmúlt években szinte valamennyi érettségizett tanuló sikeresen felvételizett különböző főiskolákra és egyetemekre, igazolva az iskola oktatási színvonalát.

Az intézmény kiemelt gondot fordít a megszerzett tudás alkalmazására, az alkotótevékenységre való képesség kialakítására, a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésére.

A beiratkozó kicsik első osztálytól emelt szintű ének-zene, illetve mindennapos testnevelés oktatásban vehetnek részt.

Az iskolában két énekkar működik, a harmadik-negyedikesekből álló „Kis-gyermekkórus” és a felső tagozatosok „Énekesmadár” kórusa. A fellépések, vendégszereplések életre szóló élményekkel gazdagítják a gyerekeket, erősítik az összetartozás elérését.

Az alsó tagozatosok az angol vagy a német nyelvet választhatják. A 4. osztálytól három, a 6. osztálytól négy órában tanulnak nyelvet a gyerekek.

Az öt évfolyamos német két tannyelvű nemzetiségi képzés első évfolyamán a diákok heti húsz órában tanulják a német nyelvet, a 10. évfolyamtól kezdve második idegen nyelvként az angolt veszik fel, kezdő-haladó csoportokban. A tagozat további évfolyamain több közismereti tárgyat (történelem, földrajz, matematika, kémia, biológia, német irodalom, népmeseter) német nyelven tanulnak a diákok.

A nyelvi előkészítő évfolyamon heti tizennégy órában tanulják a gyerekek a választás szerinti első idegen nyelvet (francia, olasz vagy portugál), és mellettük heti hat órában második idegen nyelvként az angolt. A tagozat további évfolyamain a neolatin nyelvek heti óraszám a négy-öt, míg az angol továbbra is heti hat óra, így a tanulók többsége két nyelvvizsgával fejezi be az iskolát.

A testnevelés, a mozgás fontossága elvitathatatlan. Jó kondíciójú, egészséges lelkületű gyerekeket szeretne nevelni az iskola. A mindennapos testnevelést a Tamási már a korábbi években elindította, testnevelés szakos kollégák irányítják a kicsik változatos testmozgását.

Különösen fontos szerepet kap az úszás. A másodikosok kötelező úszásoktatásán kívül igény szerint lehetőség van külön úszásoktatásra.

Az iskola nagy gondot fordít arra is, hogy diákjai megismerjék, megszeressék a magyar népzénet, népi gyermekjátékokat, népszokásokat. Ezért tanítási keretek között néptáncoktatás is folyik a Tamásiban.

Igazgató: Hajnal Gabriella

Cím: 1124 Budapest, **Mártonhegyi út 34.** • *Telefon/fax:* 06 1 **356 1489**

E-mail: tamasi@tamasi.sulinet.hu • *Honlap:* www.tamasi.sulinet.hu

VÁROSMAJORI GIMNÁZIUM ÉS KÓS KÁROLY ÁLTALÁNOS ISKOLA

„Mosolyogni tessék! Persze nem szüntelenül, nem reggeltől estig, de bujkáljon bennünk a mosoly - minden eshetőségre készen -, hogy bármikor felragyoghasson.”

Janikovszky Éva

A szülő számára rendkívül fontos döntés, hogy kikre, milyen közösségre bízza legdrágább kincsét, legföltettebb értékét: saját gyermekét. A feladat komoly mérlegelést kíván, hiszen a döntéssel egész életre szóló élmény kezdetét alapozza meg.

A Városmajor parkja mellett, zöld környezetben áll az iskola százéves műemlék épülete, amely ma is hangulatos és harmóniát sugárzó, esztétikus belső tereivel, korszerű felszereltségével várja a diákokat. Tanítói, tanárai nagy tanítási tapasztalattal rendelkeznek, szakmai kérdésekben nyitottak, felkészültek, gyermekközpontú szemlélettel oktatnak-nevelnek.

Az első osztályokban a magyar nyelv és irodalom tanítása hagyományos írás- és szótagoló olvasásoktatásra épül. A tanórákhoz kapcsolódva személyiségfejlesztő drámapedagógiai foglalkozásokon vesznek részt a tanulók. Az oktatást alsó tagozaton logopédus és fejlesztőpedagógus is segíti.

Idegen nyelv (angol vagy német) tanulására első, második és harmadik évfolyamon tanfolyami keretekben van lehetőség, a negyedik évfolyamtól tanrendben, csoportbontásban. Az iskola angol és német nyelvi programja figyelembe veszi a gyerekek életkori sajátosságait, érdeklődési körét. Nyelvi oktatásuk középpontjában beszédközpontú kommunikációs tevékenységek állnak. Az iskola célja: megalapozni a nyelvi ismereteket, felkelteni a tanult nyelv kultúrája iránti érdeklődést, aminek érdekében nyelvi táborokat is szervez.

Az emelt szintű ének-zene és a matematika–informatika irányultságú képzéseken túl számos kiemelt programban vesznek részt a tanulók. Az iskola erőssége a tehetséggondozás. A Városmajori Gimnázium és Kós Károly Általános Iskola 2011-ben elnyerte az „Akkreditált Kiváló Tehetségpont” címet. A gimnázium és az általános iskola szorosan együttműködik a tehetségek felismerésében, a tehetséges és kiváló

képességű tanulók képzésében. Eredményesen teljesítő diákjai a gimnázium megfelelő tagozatait folytathatják középiskolai tanulmányaikat.

A tanulmányi versenyekre tanórán kívüli foglalkozásokon készítik fel a tanulókat, ezenkívül ösztönzik őket egyéni pályázatok készítésére, valamint az éves feladatmegoldó versenyekbe való bekapcsolódásra. Felső tagozaton, hetedik évfolyamtól kezdődően a hatékony munka elősegítésére csoportokat alakítanak matematikából, valamint magyar nyelvtan és irodalomból. Az intézménybe beiratkozó gyermekeket hagyományos erkölcsi elvek alapján nevelik. Azt vallják, hogy az emberi közösség építő ereje a kölcsönös tisztelet, egymás értékeinek elfogadása. Törekvünk a magas szintű tantárgyi tudás mellett a közösségi élet emberi tartást kialakító formáinak megteremtése.

A Kós Károly iskolában gazdag és sokszínű rendezvények követik egymást. Különös gondot fordítanak a hagyományok ápolására. A siker egyik záloga a tantestület és a szülői közösség együttműködése. A szülők sok ötlettel, programmal segítik az iskola munkáját (pl. családi nap, tanév végi ünnepi találkozó).

A szülői támogatás legfőbb bizonyítéka az 1989 óta hatékonyan működő Kós Károly Iskola-Alapítvány. Ennek anyagi segítségével valósulhatnak meg a gyermekprogramok, valamint a legkiválóbb tanulók Kós Ösztöndíjban részesülhetnek.

Az iskola az országos kompetenciamérések szerint kiemelkedő színvonalon készíti fel a diákokat a továbbtanulásra, és a középiskolákban eredményesen teljesítő, az életben is boldoguló fiatalokat nevel.

Igazgató: dr. Szebedy Tas

A tagintézmény neve: Kós Károly Ének-zene Emeltszintű Általános Iskola

Tagintézmény-vezető: Osváth Emese

Cím: 1122 Bp. **Városmajor utca 59.** • *Telefon:* 06 1 **225 0967, 355 3619** • *Fax:* 06 1 **225 0964**

E-mail: koskaroly@koskaroly.sulinet.hu • *Honlap:* www.koskaroly.sulinet.hu

„Az iskola dolga, hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni, hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat, hogy megtanítsa bennünket a jól elvégzett munka örömeire, és az alkotás izgalmára, hogy megtanítsa szeretni, amit csinálunk, és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni.”

Szent-Györgyi Albert

Az óvodából iskolába lépő gyermekek és szülei is sokat várnak az iskolától. Mindenki azt szeretné, ha minél több sikerélménye lenne, hiszen ez feltétele az eredményes munkának. Ehhez szükség van a szülők, tanítók, óvónők együttműködésére. Az első osztály fontosságára tekintettel a Virányos Általános Iskola csak tapasztalt, jól képzett és gyakorlott pedagógusokat alkalmaz. Megfelelő számú jelentkező esetén két első osztály indítását tervezi.

Az első osztályokban rugalmas órakeretben dolgoznak, hogy megkönnyítsék az iskolába történő átmenetet a kisgyermek számára. A tananyagban az előrehaladást a tanulók képességeihez igazítják, sok gondot fordítva a differenciált egyéni foglalkozásra. Különösen odafigyelnek arra, hogy minden tantárgy keretén belül fejlesszék a gyerekek alapképességeit úgy, hogy örömforrássá váljon a tudás megszerzése. Az iskolában bevezettek egy fejlesztőprogramot. Ennek célja és feladata nem a konkrét tananyag megtanítása, hanem olyan alapkészségek fejlesztése, amik a gyermekek iskolai teljesítményét javítják. A foglalkozás kiscsoportos (3–5 fő) formában működik.

A tanulók gyakran kirándulnak, hol a közeli erdőben ismerkednek a természettel, hol távolabbi, egy-két napos túrára mennek. Rendszeresen a különböző rendezvények, színház- és múzeumlátogatások.

A Virányos egyik sajátossága a magas óraszámú nyelvoktatás. A 2008–2009-es tanévtől kezdve már az első osztálytól tanulhatnak angol nyelvet a gyerekek. Kuriózum a japán nyelv oktatása, szülői igény alapján, megfelelő számú jelentkező esetén, harmadik osztálytól lehetőség van e nyelv tanulására is. Rendszeresen közös programokat szerveznek a szomszédban működő japán iskolával, így a tanulók a nyelv mellett a japán kultúrával is közvetlen kapcsolatba kerülnek. Kétévente csereutak keretében is bővíthetik ismereteiket a gyerekek.

Az informatikaoktatás bontott csoportban történik. Szövegszerkesztést, táblázatkezelést tanulnak, rajzos programkészítéssel ismerkednek a diákok.

A kerületi versenyeken minden évben az élmezőnyben végeznek az intézmény tanulói, akik korszerűen felszerelt szaktantermekben dolgoznak, amelyeket az iskola folyamatosan fejleszt. A modern gépek mellett a szkennerek, a lézer- és színes tintasugaras nyomtató lehetővé teszi az igényes pályamunkák elkészítését. A gépteremben ADSL vonalon internetelés is biztosítva van. A tantárgy iránt érdeklődő diákoknak délutáni szakkörökön van lehetőség tudásuk mélyítésére. A 2006–2007-ös tanévtől kezdve már a negyedik osztálytól oktatnak informatikát a Virányosban.

Az iskola tanulói rendszeresen jól szerepelnek a kerületi, fővárosi versenyeken. Több éve kiemelkedőek az angol, biológia, számítástechnika, alsó tagozatos matematika, magyar nyelv és irodalom országos versenyeken elért eredmények, ami részben a tehetséges diákok, részben az őket tanító és felkészítő tanárok munkáját dicséri.

A versenyeken való kiváló szereplést segítik a szakkörök és a tanfolyamok. Az alsó tagozatosok magyar-, matematika-, kézműves és rajzszakkörön vehetnek részt. A felsősök kémia-, környezetvédő-, biológia-, rajz-, angol-, német-, matematika- és számítástechnika-szakkörökben fejleszthetik egyéni képességeiket.

A továbbtanulási statisztikák szerint a nyolcadik osztályosok 90%-a tanul tovább gimnáziumban, 10%-a szakközépiskolában. Rendszeresen vesznek fel gyerekeket a Virányosból speciális képzésű, országos beiskolázású osztályokba, két tannyelvű és egyházi gimnáziumokba.

A diákönkormányzat havonta ülészik. A megbeszélések célja a diákok érdekeinek védelme, az esetleges sérelmek orvoslása és szabadidős programok szervezése. Negyedévente iskolaújságot jelentetnek meg. Az egészséges életmód, a sport megszerettetése érdekében sok programot szervez az iskola, amelynek nagy udvara, sportpályája is van. A 2009–2010-es tanévtől felmenő rendszerben vezetnek be a mindennapos délelőtti testnevelésórákat.

Igazgató: Szerdahelyiné Jászberényi Ágnes

Cím: 1125 Budapest, **Virányos út 48.** • *Telefon:* **394 5015** • *Fax:* 06 1 **200 2264**

E-mail: viraltisk@t-online.hu • *Honlap:* www.viranyosiskola.hu

ZUGLIGETI ÁLTALÁNOS ISKOLA

A 125 éve épült iskola a Budai-hegység egyik legszebb szögletében, Zugligetben található. A kétszintes épületben 11 tanterem, informatikaterem, angolterem, könyvtár és egy 300 négyzetméteres tornaterem van, továbbá a gyerekek rendelkezésére áll a hatalmas kert sportudvarral, játszótérrel és homokos röplabdapályával. A tanulói létszám 230 fő, a tanári kart 30 pedagógus alkotja.

Az iskola fontosnak tartja a tudás, a felfedezés örömeinek megismertetését. A pedagógusok sok gondot fordítanak a differenciált egyéni foglalkozásra, a tehetségesek és a lemaradók fejlődését egyaránt biztosítják. Az első osztálytól tanítják az angol nyelvet, valamint a sakkot, amiben nagyon szép eredményeket érnek el a gyerekek, nemcsak a kerületi, hanem a budapesti és országos döntőkben is.

Jól összeállított iskolai programok segítségével alakítják ki a diákokban a kisiskolás évek alatt a kultúra, a művészet, a természetvédelem, a sport és az egészséges életmód igényét. Céljuk, hogy az iskolából testileg, lelkileg egészséges gyerekek kerüljenek ki, akiknek van önismeretük, szorgalmuk, fegyelmük és kitartásuk a tanulásban, a munkában és az élet minden területén.

Fontosnak tartják a kreativitást, a sokszínű tevékenységet, ennek érdekében tartalmas napközis foglalkozásokat és változatos szabadidős programokat szerveznek a tanulóknak. Az iskolai szünetekben gyalogos, kerékpáros és sítúrák, evezős és kerékpáros vándortáborok várják a gyerekeket, szüleiket és a volt tanítványokat is.

Az iskola tanulói létszáma évről évre emelkedik. A diákok döntő többsége ott fejezi be általános iskolai tanulmányait. A továbbtanulási statisztikájuk meggyőző, valamennyi nyolcadik osztályos továbbtanul, 90 százalékuk gimnáziumban, ahol a későbbiekben is megállja a helyét.

Igazgató: dr. Bernyák Adrienn

Cím: 1121 Budapest, **Zugligeti út 113.** • *Telefon:* 06 1 **200 8721** • *Telefon/fax:* 06 1 **274 4313**

E-mail: zugligetisuli2@freemail.hu • *Honlap:* www.zugligetisuli.hu

BRITANNICA INTERNATIONAL SCHOOL

A Britannica International School az Orbital Education cégcsoport tagja, amely számos országban rendelkezik iskolákkal. A társaság szigetországbeli központjából évente háromszor látogatják tanfelügyelők az intézményt, hogy meggyőződjenek az oktatás megfelelő színvonaláról és minőségéről. A tanári kart Nagy-Britanniából toborozzák, a diákok pedig a világ több mint 40 országából származnak.

A Britannicában az angol nemzeti tanterv bővített változatát oktatják, barátságos és a diákokról gondoskodó környezetben, ahol különleges hangsúlyt helyeznek az egyéni szükségletekre és képességekre. A tananyagot többféle idegennyelv-oktatással egészítették ki, a tanmenetet a közép-európai helyszín adottságaihoz és a diákok nemzetköziségéhez igazították. A képzés gyermekközpontú megközelítéssel történik, ennek során egyesítik a gyakorlati tevékenységeket a szigorú tanulmányi követelményekkel. Magas elvárásokat támasztanak a diákok felé mind tanulmányi, mind társadalmi fejlődésük érdekében. A cél, hogy fenntartsák érdeklődésüket és motivációjukat, hogy önállóan is kedvük legyen tanulni.

Az osztályokban a tanulók az egyes tantárgyakban felmutatott egyéni képességek és igények szerint részesülnek segítségben. A tananyag részletes, átfogó, az egyes diákok tehetségéhez és készségeihez illeszkedő módon differenciált. Azok, akik angol nyelvből segítségre szorulnak, külön felzárkóztató oktatásban részesülnek egyéni vagy kis csoportos formában, ugyanakkor saját osztályukkal együtt folytatják egyéb tanulmányaikat.

A Britannica kiváló minőségű oktatási segédanyagokat használ, ezeket főleg brit vállalatoktól szerzi be. Az eszközök lehetővé teszik a gyermekcentrikus oktatást. A házi feladat a tanterv szerves része, így a 3. évfolyamtól felfelé minden diák rendszeresen kap otthon végzendő munkát. Az iskolai élet azonban nemcsak a hivatalos tanórai programokra korlátozódik, hanem a tanterven kívüli szabadidős tevékenységeket is magában foglalja. Az intézmény hitvallását olyan tényezők határozzák meg, amik lehetővé teszik az egyenlő lehetőségek biztosítását és az értékek közvetítését. A tanév folyamán számos olyan esemény van, aminek során a diákok széles körű és élvezetes nemzetközi tapasztalatokat szereznek.

Igazgató: Richard Vaughan

Cím: 1121 Budapest, **Kakukk út 1-3.** • *Telefon:* 06 1 **466 9794**, 06 **30 624 7240**

E-mail: contact@britannicaschool.hu • *Honlap:* www.britannicaschool.hu

Fenntartó: Orbital Education Ltd.

BUDAI RAJZISKOLA – ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS SZAKKÉPZŐ ISKOLA

A Budai Rajziskola a különböző képzési szinteken minden korosztály számára kínál művészetoktatási lehetőséget. Az 1992-ben alapított szabadiskola időközben művészeti szakképzéssel, majd alapfokú művészeti oktatással és felnőttképzéssel bővült. Az intézmény iskolarendszerű képzésében 250-en tanulnak, a tanfolyamokon és a nyári programokban pedig évente közel 500 gyermek és felnőtt vesz részt. A grafika–festészet tanszakon a 6–20 éves korú tanulók emelt óraszámú foglalkoztatása zajlik. A vizuális nevelés az általános és középiskolai oktatás fontos kiegészítője, az élményekben gazdag órák alkalmat adnak a növendékek képességfejlesztésére, tehetséggondozására.

A szakképzés az alkotói-tervezői pályára készülő, érettségizett fiataloknak nyújt továbbtanulási lehetőséget és komplex felkészülést a művészeti egyetemekre. A 2 éves, nappali vagy esti tagozatos OKJ képzésben ötvös, grafikus és fotográfus szakképesítést szereznek a diákok.

A szabadiskola foglalkozásaira folyamatosan várják a felvételre készülőket és a szabadidős elfoglaltságot keresőket. A kurzusok az iparművészet egyes területeivel ismertetik meg a résztvevőket, az ékszerkészítéstől a divattervezésig.

A Budai Rajziskola rendszeresen szervez országos művészeti versenyeket. Tanulócsoportjainak kiállításai a kerületben, fővárosi és külföldi helyszíneken is láthatók. A fenntartó Vizuális Kultúráért Alapítvány támogatásával évente 25-30 kerületi diák ösztöndíjas képzésére nyílik lehetőség. Az iskola művésztanárai elhivatott pedagógusok.

Az intézmény minden törekvésével a tehetséggondozás fontosságát, az alkotótevékenység személyiségfejlődésre gyakorolt kedvező hatását kívánja hangsúlyozni. Az elmúlt évtizedek tanulói sikerei pozitív megerősítést jelentenek. A mára országos szinten is elismert művészetoktatási bázis Regisztrált Tehetségpont, amely célzott programokkal, tanácsadással is segíti a résztvevők fejlődését. Az intézmény vezetőjét Bonis Bona Kiváló Tehetségsegítő díjjal tüntették ki.

Igazgató: Lázár Zsuzsa

Cím: 1123 Budapest, **Alkotás utca 45.** • *Telefon:* 06 1 **355 0341**, 06 1 **213 7326**

E-mail: budairajziskola@t-online.hu • *Honlap:* www.budairajziskola.hu

Fenntartó: Vizuális Kultúráért Alapítvány

BUDAPESTI JAPÁN ISKOLA

Az iskoláról szóló tájékoztató japán nyelven olvasható a honlapon.

Igazgató: Kita Yoshiteru

Cím: 1125 Budapest, **Virányos út 48.** • *Telefon:* 06 1 **392 0360**

E-mail: bpjpschool@bpjpschool.hu • *Honlap:* www.bpjpschool.hu

Fenntartó: Alapítvány a Japán Nyelvű Oktatásért

BUDAPESTI NÉMET ISKOLA

A Deutsche Schule Budapest tagja a több mint 140 intézményt számláló külföldön működő német iskolák hálózatának, és ennek keretében a két kultúrát integráló német–magyar iskola különleges státuszával bír. Közössége különösen fontosnak tartja a két ország kultúrájának kölcsönös megismerését, továbbá hozzájárul a német nyelv külföldi népszerűsítéséhez.

Az iskola fenntartója az 1992-ben alapított Budapesti Német Iskola Alapítvány, amit a Német Szövetségi Köztársaság, a Magyar Köztársaság, Baden–Württemberg tartomány és Budapest Főváros hozott létre. A négy alapító a mai napig képviselteti magát az alapítványi tanácsban.

Az iskola 12 osztályos, magában foglalja a 4 osztályos általános iskolát, valamint 5. osztálytól a gimnáziumot. Az általános iskolában két párhuzamos ágon zajlik az oktatás, évfolyamonként egy német és egy magyar tannyelvű osztályban. Ezek mellett az 5. évfolyamon minden tanévben létrejön egy olyan magyar osztály, amelyikbe a tanulók magyar nyelv és irodalom, matematika és német nyelv tantárgyakból tett sikeres felvételi vizsga után kerülhetnek be. A magyar tannyelvű osztályokba történő jelentkezésnek sem az alsó tagozaton, sem az 5. évfolyamon nem előfeltétele a németnyelv-tudás. Azoknak a negyedikes, magyar általános iskolába járó tanulóknak, akik ide szeretnének jelentkezni, német nyelvű előkészítő tanfolyam indul. A magyar ág tanulói számára a 8. osztályig folyamatosan növekszik a német nyelven oktatott tantárgyak száma, ezeknél a németországi tantervek az irányadók.

A két ág diákjai számos tantárgyat tanulnak vegyes csoportokban, míg a 9. osztálytól az osztályközösségek is vegyessé válnak. A magyar ág tanulóinak a német érettségi mellett lehetőségük van letenni a magyar vizsgákat is. Az erre történő felkészülés során a magyar irodalmat, a magyar történelmet, valamint a biológiát és a kémiát magyar nyelven tanulják. A német tanulók a magyar nyelvvel és kultúrával a magyar mint második nyelv, valamint a magyar mint idegen nyelv órákon találkozhatnak, továbbá diáktársaikon keresztül ismerik meg azt.

Igazgató: Thomas Mahrenholtz

Cím: 1121 Budapest, **Cinege út 8/c** • *Telefon:* 06 1 **391 9100**

E-mail: sekretariat@deutscheshule.hu • *Honlap:* www.deutscheshule.hu

Fenntartó: Budapesti Német Iskola Alapítvány

BUDAPESTI OSZTRÁK ISKOLA

A Budapesti Osztrák Iskola egyike a hét külföldön működő osztrák iskolának, az egyik legeredményesebb a budapesti gimnáziumok között. Egy nemzetközi megállapodás kapcsán kötelezte el magát az osztrák–magyar kapcsolatok ápolása és elmélyítése mellett. Fennállása több mint huszonöt éve alatt olyan németül folyékonyan beszélő tanulók kerültek ki falai közül, akiket tárt karokkal fogadnak a német nyelven kommunikáló, vagy osztrák kapcsolatokkal rendelkező vállalatok és intézmények.

A differenciált oktatási módszerek bevonása és a tehetséges diákok tanulmányi előmenetelét támogató pluszlehetőségek biztosítása alapvető fontosságú egy eredményes iskola számára. A Budapesti Osztrák Iskola alapítványi iskola 9 osztállyal és több mint 200 diákkal. A német nyelvű oktatás osztrák tanterv szerint, anyanyelvi, osztrák tanárokkal folyik. A magyar nyelv és irodalom, valamint a magyar történelem tantárgyakat az iskola magyar tanárai a magyar tanterv szerint oktatják.

Az oktatás kompetenciaalapú. A német és magyar oktatási nyelveken kívül a diákok további kötelező idegen nyelvként tanulják az angolt és választásuk alapján a franciát vagy az oroszot. A természettudo-

mányi tantárgyak kiemelt jelentőségűek, oktatásuk emelt szinten folyik. A kötelező óraszám felül a tanulóknak lehetősége van a több tantárgyat is átölelő természettudományi fakultáción való részvételre. Ezenkívül számos egyéb tárgy szabadon választható délutáni óra keretében, mint például a programozás, az olasz nyelv és a különböző sportfoglalkozások.

A tanórákon kívüli lehetőségek sorába tartoznak a nyelvvizsgákra felkészítő tanfolyamok, a fakultáció történelemből a magyar rendszer szerinti közép- és emelt szintű érettségi vizsgára való felkészüléshez, a különböző kreatív projektek, a színjátszó kör, a zenekar, az iskolaújság szerkesztésében való részvétel. Az osztálykirándulások, projekthetek, sítúrák keretében a diákok Ausztriába és más német nyelvű országokba utaznak.

A Budapesti Osztrák Iskolában megszerezhető érettségi vizsgát hitelesítés nélkül elismerik Ausztriában és Magyarországon is. A német nyelvből tett érettségi vizsga C1 típusú nyelvvizsgának és emelt szintű érettségi vizsgának felel meg.

Igazgató: Kaiser Günther

Cím: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 39–45.** • *Telefon:* 06 1 **224 7560** • *Fax:* 06 1 **224 7566**

E-mail: info@osbp.hu • *Honlap:* www.osbp.hu

Fenntartó: Budapesti Osztrák Iskola Alapítvány

ELTE GYERTYÁNFFY ISTVÁN GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

A gyakorlóiskola kettős funkciójú. Köznevelési feladatokat és az ELTE Tanító- és Óvóképző Karának gyakorlati képzési funkcióját látja el pedagógiai és szakmai szempontból igen jól képzett, magas színvonalú nevelő-oktató munkát végző pedagógusokkal.

Mindezek alapján célja az alábbi jellemzőkkel bíró, Gyertyánffy István szellemisége szerint vett „minta-iskolává” válás: kiemelt törekvése a hagyományos értékek megőrzése és továbbvitele, különösen a tudás, a munka megbecsülése, a morális értékek képviselése, a nemzeti identitástudat alakítása, megerősítése.

Célja a gyermekek és felnőttek kölcsönös tiszteletének, az egymás iránti toleranciának, empátiának, az autonóm (autonómmá váló) személyiségek gazdag közösségi kapcsolatrendszerének kialakítása. Kiemelten fontos az iskolához való pozitív viszony kialakítása, a meleg, érzelmeiben gazdag légkör megteremtése. Hangsúlyos az iskola nyitott szellemisége, készsége a megújulásra mind tartalmi, mind módszertani szempontból. Fontos az egészséges életmódot folytató, életigenlő fiatalok nevelése. Döntő a tapasztalatszerzés a tanulási folyamatban, az alapvető eszköztudás megszerzése, a felsőbb évfolyamokon ezek megszilárdítása, fejlesztése; a különböző kommunikációs eszközök használata, a megismerés egyes módszereinek elsajátítása, a tanulás kreatív útjainak középpontba állítása. A metodikában kiemelten szerepel a differenciálás, a gyermekek, a fiatalok érdemi választási-döntési lehetőségeinek biztosítása, az alkotási kedv felkeltése és megőrzése.

Kétféle irányultságú képzést ajánl az iskola, művészeti és angol irányultságú osztályokkal. Az országos kompetenciamérés minden területén az országos és a budapesti iskolák élvonalába tartozik. A tantermek felszereltsége kiváló, a szaktantermek többségében számítógép, projektor, interaktív tábla áll a pedagógusok rendelkezésére. Minden tanteremben elérhető az internetkapcsolat, ami változatos szemléltetésre ad lehetőséget.

Igazgató: Mesterházy Ferenc

Cím: 1126 Budapest, **Kiss János altábornagy utca 42-44.** • *Telefon:* 06 1 **487 8101**, 06 1 **487 8102**

E-mail: gyakisk@gyertyanffy.elte.hu • *Honlap:* www.eltegyakorlo.hu

Fenntartó: ELTE

INTERNATIONAL SCHOOL OF BUDAPEST – BUDAPESTI NEMZETKÖZI ISKOLA ÉS MAGYAR-ANGOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az ISB akkreditált Cambridge Nemzetközi Iskola. Nemzetközi környezetben és gondoskodó, családi légkörben nyújt iskola-előkészítő és általános iskolai oktatást 5-14 éves korú gyermekek számára a budai hegyek zöld környezetében. A tanulók angol és angol-magyar nyelvű képzésformák közül választhatnak. A képzés részeként működik az iskola-előkészítő program, ami rendkívül hatékonyan hidalja át az óvoda

és az iskola között lévő elvárásbeli szakadékot. Az angol nyelvet kiscsoportos bontásban, angol anyanyelvi tanárok irányításával, a kommunikációs, olvasási és szövegértési készségek fejlesztésére alapozva tanítják. Két tanítási nyelvű programjaik a két tannyelvű iskolák számára készült kerettantervre épülnek, teljesítik, illetve meg is haladják az ott megfogalmazott elvárásokat.

Az ISB oktatási filozófiájának alapja, hogy kis létszámú osztályokban gyermekcentrikus, személyiségközpontú, minőségi oktatást biztosítson. Célja, hogy meg hozza a diákok kedvét a tanuláshoz, hogy a legtöbbet hozza ki belőlük, hogy élvezzék és értékeljék saját tanulmányi fejlődésüket, s hogy ezáltal magabiztos és sikeres felnőttekké váljanak.

Az iskola modern és személyiségközpontú oktatási programját jól kiegészítik az általa kínált változatos és készségfejlesztő délutáni foglalkozások.

Igazgató: Timothy Helmick

Cím: 1121 Budapest, **Konkoly-Thege Miklós út 21.** • *Telefon:* 06 1 **395 6543**

E-mail: info@isb.hu • *Honlap:* www.isb.hu

Fenntartó: Számalk Zrt.

LAUDER JAVNE ZSIDÓ KÖZÖSSÉGI ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA, KÖZÉPISKOLA ÉS ZENEI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

A Lauder Javne 1990-ben, közvetlenül a rendszerváltást követően nyitotta meg kapuit. A Budakeszi úton lévő iskola elemi, közép- és gimnáziumi tagozatokból áll, közel 740 gyermek tanul a falai között. Közvetlenül mellette helyezkedik el az óvoda, amit 2014-ben egy miniovis csoporttal bővítettek.

A Lauder iskola és óvoda minden lépésével a gyerekek érdekeit szolgálja, célja, hogy örömmel tanuljanak, és hogy összetartó, befogadó közösségben fedezzék fel a világot. Rengeteg programmal segítik, fejlesztik és értékelik a tehetséget. Ezek közé tartozik például az English Plus program, a Tehetségház, a Micve program, a zeneiskola, a fotó-, film-, vizuális kultúra és egyéb szakkör.

A Lauder iskolában dolgozók munkája tanításból és nevelésből áll. A tanítás célja nem pusztán a tananyag elsajátíttatása, hanem önismeretre ösztönző, szeretetteljes inspiráció, hitelességen alapuló példamutatás. A világ változásaira dinamikusán reagáló, elkötelezett csapat és környezet várja a csatlakozni vágyókat.

Igazgató: Horányi Gábor

Cím: 1121 Budapest, **Budakeszi út 48.** • *Telefon:* 06 1 **275 2240**

E-mail: javne@lauder.hu • *Honlap:* lauder.hu

Fenntartó: Világi Zsidó Iskola Alapítvány

OPEN MIND OKTATÁSI KÖZPONT

Az oktatási intézmény az eredmények hatékony elérésére fókuszál a személyre szabott oktatás keretén belül. A délutáni oktatási központ a hazai és a nemzetközi iskolás tanulóknak 6–19 éves korig tart egyénre szabott délutáni magánoktatást, tutoringot és különböző nyelvvizsgákat angolból (TELC, TOEFL, SAT és IELTS). A választható tantárgyak részletes listája a honlapon található.

Az általános iskolásokat a legjobb gimnáziumokba, a középiskolásokat a legnevesebb hazai egyetemekre, főiskolákra, a Corvinsra, az ELTE különböző szakaira, valamint a legrangosabb amerikai, angliai egye-

temekre és főiskolákra való bejutásra készítik fel személyre szabottan, célorientáltan. Az oktatás három alappilléren nyugszik: a tutorálás, az academic coaching és a mentorálás. Személyre szabott ütemtervekkel és folyamatos monitoringgal biztosítják, hogy a tanulók határidőre elérjék kitűzött céljaikat, teszt-eredményeiket. Az intézmény a magyar tanrenden kívül az amerikai, brit és német tanrendet is követi, igazodva az iskolák tanrendjéhez, elvárásaihoz.

Sok tanuló jelentkezett már a kerületi iskolákból, a hazai magyar tanrendű és nemzetközi tanrendű intézményekből, az AISB, BISB, SEK, GGIS, Osztrák és Thomas Mann iskolákból is. A diákok az órákat az intézményben vehetik igénybe, vagy igény esetén skype-on. E bevált módszernek köszönhetően sokan tanulnak jelenleg is az intézményben Budapestről, Sanghajból, Dubaiból, Oslóból, Rómából, Milánóból, Bécsből, Berlinből és Londonból is.

Igazgató: Szilágyi Katalin

Cím: 1122 Budapest, **Maros utca 12., I. emelet** • *Telefon:* 06 1 **793 2293**

E-mail: openmindsecretariat@gmail.com • *Honlap:* www.openmindacademy.hu

Fenntartó: Open Mind Oktatási Központ Kft.

OSZTRÁK–MAGYAR EURÓPAISKOLA

Az iskoláról szóló tájékoztató német, magyar és angol nyelven olvasható a honlapon.

Igazgató: Evelin Stauzer

Cím: 1126 Budapest, **Istenhegyi út 32.** • *Telefon:* 06 1 **356 4657**

E-mail: office@europaschule.hu • *Honlap:* www.europaschule.hu

Fenntartó: Keresztény Iskolatestvérek Katolikus Szerzetesrend

PANNONIA SACRA KATOLIKUS ÁLTALÁNOS ISKOLA

A Pannonia Sacra Mindszenty bíboros veszprémi püspöki jelmondata. Az Árpád-házi királynék városából magyar földre kisugárzó életszentséget, Szent Margit ártatlan, hazának szentelt életáldozatát hirdeti. Pannonia Sacra csillagai ma is felragyognak, egyre többen, ma Boldog Apor Vilmos, Boldog Batthyány-Strattmann László, holnap Mindszenty bíboros és még sokan.

Az iskola ezeket az eszményeket állítja nevében diákjai, az őket nevelő családok és a nevelők közössége elé. Az intézmény 1991-ben nyitotta meg kapuit önkormányzati vallásos nevelést biztosító iskolaként, 1997-ben pedig egyházmegyei fenntartásba került, és a Városmajori Jézus Szíve Plébániához kötődik.

A Pannonia Sacra feladatának tekinti, hogy a katolikus nevelés értékeit mutassa fel. Arculatát meghatározza a vallásos, a művészeti, kiemelten a zenei nevelés és a nemzeti hagyományok iránti elkötelezettség. Ez utóbbi célból tanítják az iskolában a többi között a furulyát az énekórákon, a néptáncot a testnevelés-órák keretében. Az iskola külső megjelenését is ezek szolgálatába állítják. A katolikus hittanórák beépülnek az órarendbe.

Elsősorban értelmiségi, régi polgári családok keresik meg az iskolát, amelyek az igényes erkölcsi-vallási nevelésen túl elvárják az oktatás jó minőségét is. Sokszerű nevelésről és oktatásról kell tehát gondoskodni, de úgy, hogy a divatos igényeknek ellent tudjon állni.

A Pannonia Sacra egyházi ajánlást kér a felvételhez, valamint a család nyilatkozatát a vallásos elkötelezettségre és a nevelési elvekkel való egyetértésre vonatkozóan. Tanítványai között kis létszámban vannak protestáns gyerekek, tőlük is elvárják a közösséghez való kapcsolódást. A nevelés-oktatás ingyenes, de a szülők a lehetőségeikhez képest az alapítványokon keresztül támogatják az iskola céljait.

Igazgató: Dóra Zoltán

Cím: 1122 Budapest, **Csaba utca 16/c** • *Telefon:* 06 1 **225 0506**

E-mail: igazgato@pannoniasacra.hu • *Honlap:* www.pannoniasacra.hu

Fenntartó: Esztergom-Budapesti Főegyházmegeye

TESTNEVELÉSI EGYETEM GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA, GIMNÁZIUM ÉS SPORTISKOLA

Az iskola elsődleges célja, hogy korszerű, hatékonyan működő, innovatív szolgáltató intézmény legyen. Pedagógiai tevékenységét meghatározza a gyermekközpontú szemlélet.

Ennek megfelelően a nevelő-oktató munka során nemcsak a tanulók életkori sajátosságait, hanem egyéni képességeiket is szem előtt tartják, amivel összhangban tehetséggondozást és differenciált oktatást valósítanak meg modern oktatási módszerekkel. Hisznek a fejlett emberi kapcsolatokon alapuló munka eredményességében, a közösen meghozott döntések sikerében.

Ezért a nevelőtestület egységesen alakította ki az intézmény jövőképét, aminek meghatározó elemei: a színvonalas nevelő-oktató munka iránti elkötelezettség, a tanári önállóság tiszteletben tartása, a motivált, újításokra nyitott, kreatív és alkotó pedagógusi közösség megteremtése. Fontosnak tartják a változások követését a pedagógiai módszerek terén, ezért az iskolában modern, interaktív környezetet teremtettek meg, ami lehetőséget kínál a tanároknak arra, hogy a jól bevált oktatási módszereket a legkorszerűbbekkel kombinálják.

A diákok olyan elfogadó és nyitott légkörű, rendezett környezetbe járnak, amiben biztonságot és odafigyelést éreznek. A pedagógiai munka célja a korszerű, életközeli, gyakorlatias ismeretek átadása, a kulcskompetenciák biztos megszerzése és azok folyamatos fejlesztése. A pedagógusok számára fontos a gyermekek személyiségének komplex fejlesztése, a tanulás és a megismerés szeretetének kialakítása, az egyéni képességek kibontakoztatása és folyamatos fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás megalapozása. Emellett törekednek arra, hogy a közösségi léthez nélkülözhetetlen attitűdöket és normákat közvetítsenek a diákok felé, ami segíti felnőttként való boldogulásukat és társadalmi beilleszkedésüket. Hisznek abban, hogy törekvéseik eredményeként embertársaik felé tiszteletet és toleranciát mutató, önfejlesztésre és továbbtanulásra képes emberré nevelhetik tanítványaikat.

Fő cél továbbá a partnereközpontú szemlélet kialakítása: a pedagógusoknak a szülőkkel, a diákokkal és az intézmény más partnereivel való szoros, kölcsönös megbecsülésen és tiszteleten alapuló együttműködése. Elvárás, hogy a partnereközpontú szemlélet jegyében szülő, diák és tanár egyaránt szem előtt tartsa az iskola jó hírének ápolását, értékeinek képviselését.

Igazgató: Steiner László

Cím: 1125 Budapest, **Diana utca 35-37.** • *Telefon:* 06 1 **275 5780**

E-mail: tfgyakorlo@tfgyakorlo.hu • *Honlap:* www.tfgyakorlo.hu

Fenntartó: Testnevelési Egyetem

TÜSKEVÁR ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKISKOLA, SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Az iskola olyan befogadó környezetet igyekszik kialakítani a mindennapokban, amiben segíti diákjait és azok családjait esetleges másságuk elfogadásában, és lehetőséget biztosít számukra erősségeik megélésében. Sikeresen integrálja a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű (autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartás-szabályozási – zavarral küzdő) tanulókat. Az osztályok létszáma 10-18 fő, de élnek a csoportbontás lehetőségével is.

A tanárok munkáját fejlesztőpedagógus, gyógypedagógusok, szociálpedagógus, művészetterapeuta, iskolapszichológus és gyermekpszichiáter segítik. Nagy hangsúlyt helyeznek az angol nyelv és az informatika oktatására, órarendbe illesztették be a relaxációs, az önismereti, a szociális kompetencia és a mozgásfejlesztő foglalkozásokat. A 8–11. osztályokban epochális rendszerben tanítják az érettségi tantárgyakat.

A középiskolában biztosítják a tanulók egyéni haladási, érési üteme szerint a pályaválasztásra vagy az érettségire való felkészülés választásának lehetőségét. Az intézmény a Normafához közel, jó levegőjű, gyönyörű természeti környezetben helyezkedik el. Nemcsak a nyári táborokban, hanem a tanév során is rendszeresen járnak kirándulni, evezni, barlangászni, múzeumot és színházat látogatni. Megszokottak a témahetek, a projektnapok és a júniusi erdei iskola. Alapítványi fenntartású intézményként 5000–18000 Ft a tandíj, de 32 sajátos nevelési igényű (SNI) diák számára ingyenesen biztosítják az ellátást az Emberi Erőforrások Minisztériumával kötött köznevelési megállapodás alapján.

A Tüskevár iskola kapcsolatközpontú, mert a kerettanterv ismeretanyagának megismerése mellett legalább olyan fontosnak tartja az értékalapú kapcsolati kultúra kialakítását.

Gyermekközpontú, mert törekszik arra, hogy a gyereket tanítsa, ne tantárgyat, embert neveljen, ne tanuló. Tanárközpontú, mert a legfontosabb pedagógiai terápiás eszköznek magát a tanári személyiséget tartja. Családközpontú, mert csak a család együttműködésével tud tartósan pozitív változást elérni a gyerekek személyiségében, tanulásában. Kis csoportos, mert az egyéni fejlesztés mellett kiemelt szerepet kap a tudatos közösségépítés. Szabad, mert alapvető fontosságúnak tartja a szabadságot és az életkori sajátosságok figyelembevételével kialakított szabad nevelési közeget.

Igazgató: Kovács Péter

Cím: 1121 Budapest, **Konkoly-Thege Miklós út 21.** • *Telefon:* 06 1 **274 4097**

E-mail: tuskevar@tuskevar.sulinet.hu • *Honlap:* www.tuskevariskola.hu

Fenntartó: Hiperaktív Alapítvány

VAKOK BATTHYÁNY LÁSZLÓ RÓMAI KATOLIKUS GYERMEKOTTHONA, ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az iskoláról szóló tájékoztató magyar nyelven olvasható a honlapon.

Igazgató: Fehér Anna

Cím: 1125 Budapest, **Mátyás király út 29.** • *Telefon:* 06 1 **395 8323**

E-mail: batthyanylaszlo@gmail.com

Fenntartó: Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

Az emberiség jelenlegi legnagyobb kihívása a környezeti válság. A környezettudatosabb életvitel kialakítása a válsággal való megküzdés egyik fő eszköze.

Ehhez a célkitűzéshez járulnak hozzá az ökoiskolák iskolafejlesztő munkájuk során azzal, hogy a jövő generációk nevelése során a környezettudatosan cselekvő állampolgár eszményképét tartják szem előtt. Egy ökoiskola abban különbözik az átlagos iskolától, hogy nemcsak a tanításban érvényesülnek a környezeti nevelés, a fenntarthatóság pedagógiájának elvei, hanem az iskolai élet minden területén; az iskola működtetése terén éppúgy, mint a gyerekek étkeztetése, vagy a táborok szervezése során. Az iskolai munkához több szálon kapcsolódik a helyi közösség.

JÓL MŰKÖDIK A DIÁKCSEREPROGRAM |||||

A hegyvidéki középiskolák hírnevet szereztek maguknak – más értékek mellett – a nyelvoktatás terén elért eredményeikkel is. Ehhez mindenképpen hozzájárul az évek óta jól működő diákcsereprogram is.

„...minden egyes gyermek számára átélt tapasztalattá, élménnyé kell tennünk, hogy határon túli gyermekközösséggel találkozik, ha általános iskolás. Ha középiskolás, akkor azt a feladatot, hogy határon túli magyar közösségben valamilyen értelmes munkát, feladatot végez. Menjen oda, és segítsen, dolgozzon...”

Pokorni Zoltán

Pokorni Zoltán polgármester kezdeményezésére 2007-ben indult el a Hegyvidéken az a program, amelyik segítette a határon túli kirándulások megszervezését az akkor még önkormányzati fenntartásban lévő iskolák diákjai számára.

A cél az volt, hogy minél több hegyvidéki iskolás jusson el a magyar kultúra helyszíneire, immár az országhatáron túl is, és ismerje meg azokat. Kiemelten fontos hangsúlyt kapott, hogy az általános iskolák és a gimnáziumok tanulói járják be azokat a helyeket, amelyek a magyar történelem jelentős eseményeinek helyszínei voltak. Célként fogalmazódott meg, hogy a diákok ne csak könyvekből ismerjék meg a határon túli történelmi helyeket, kultúrát, művészetet, helyi közösségeket, hanem személyes élmények révén formálják, gazdagítsák magyarságtudatukat, ezáltal megértsék és megismerjék a hazaszeretet különböző formáit, megjelenéseit.

Ennek alapját az adta, hogy nekünk, magyaroknak, nehezebb helyzetünk van, mint Európa más, többségében szerencsésebb sorsot megélt államainak, hiszen a trianoni békeszerződés révén a Magyarországgal szomszédos országokban rekedt többszáz ezres, esetenként -milliószámú magyar közösség. A program eredményes megvalósításának elengedhetetlen feltétele volt, hogy az iskolák pedagógiai programjaikba beépítsék ezeket az elképzeléseket. Az önkormányzat szorgalmazta, hogy foglalkozzák meg azokat a nevelési célokat és az eredményes megvalósítás érdekében szükséges feladatokat, amik elősegítik, hogy lehetőleg minden 8. osztályból kikerülő XII. kerületi diák eljusson a határon túli történelmi helyszínek valamelyikére.

A 2009–2010-es tanévben még csak 200, 2012-ben már közel 500 tanuló vett részt határon túli táborozásokon, kirándulásokon. A korábbi évek nagy érdeklődését figyelembe véve erdélyi, felvidéki és kárpátaljai emlékekkel térhettek haza.

Az önkormányzat örömmel vállalta azt is, hogy magyar nyelvű könyveket juttat el magyar anyanyelvű közösségekbe. A kiadványok jelentős része közintézményekbe, általános iskolákba, gimnáziumokba, óvodákba és városi könyvtárakba került.

Az Országgyűlés oktatási bizottságának elnökeként Pokorni Zoltán javaslatára határozati javaslatot nyújtott be a Fidesz az Országgyűlésnek, miszerint iskolai emléknappá legyen június 4-e, a trianoni békeszerződés megkötésének évfordulója is, amely így a negyedik emléknappá válna az aradi vértanúk kivégzésének, a holokauszt és a kommunista diktatúra áldozatainak napja mellett. A javaslatot az Országgyűlés elfogadta.

Az Európai Unió pályázati lehetőségei több tanév óta lehetőséget nyújtanak a hazai iskoláknak a világ megismerésére. A XII. kerület gimnáziumai, megragadva a kínálkozó alkalmakat, rendszeresen szerveznek csereprogramokat diákjaiknak.

Ezek több célt szolgálnak. A tanulók megismernek más népeket, azok kultúráját, hagyományait, szokásait. Ezen túl jó alkalom nyílik az iskolarendszerek összehasonlítására, a későbbiekben is kamatoztatható nemzetközi kapcsolatok szélesítésére, idegen országok, tájak megismerésére.

A diákcserében részt vevő tanulók kölcsönösen megismerhetik egymás országának, népének életét, mindennapjait. Az együtt töltött hosszabb-rövidebb időszak nemegyszer életre szóló hatású lehet: ha például egy hegyvidéki diák bepillantást nyer a Németországban folyó oktatásba, s a látottakon felbuzdulva ottani egyetemi ösztöndíjat pályáz meg.

A XII. kerületi gimnáziumoknak kiterjedt nemzetközi kapcsolataik vannak, közülük is talán a legélénkebb interkulturális együttműködésben a Tamási Áron Általános Iskola és Német Két Nyelvű Nemzetiségi Gimnázium vesz részt, hiszen az intézménynek a kiemelkedő nyelvoktatás mellett a diákcsereprogram a legjellemzőbb sajátossága. Az együttműködés az iskola jellegéből adódóan a német nyelvterülettel működik a legjobban – emelte ki Hajnal Gabriella, az iskola igazgatója.

Az olasz és a francia cserekapcsolatban nehezebb partnert találni, komoly erőfeszítéseket tesz az iskola, hogy ezt megoldja, ám mindig akad fogadó fél e két államban is. A német és a portugál nyelvterületen állandó partnerei vannak a Tamásinak, Portugáliában több intézménnyel is kapcsolatot ápol. Ezekon kívül a gyerekek a Comenius programtól kezdve minden lehetőséggel élhetnek, aminek révén megismerhetnek külföldi kultúrákat, idegen országokat. Nemrégiben indult a Schuhlbrücke elnevezésű

európai uniós program – tette hozzá Hajnal Gabriella –, amiben európai országok vehetnek részt, így hazánk is. Emellett a Tamási iskola minden évben szervez angol tanulmányutat is. Ott a nyelvgyakorlás a cél, de nem a csereprogram részeként.

Mint az igazgató elmondta, a csereprogramokon felül – nemegyszer azok folyamányaként – az ösztöndíjak is sok lehetőséget rejtenek. Minden esztendőben több diák nyer német ösztöndíjat – ezek hat hétig, három hónapig vagy akár hosszabb ideig is tartanak –, és persze vannak viszonylag könnyebben elérhető, megfizethető külföldi, főleg olaszországi nyelvtanfolyamok is, amik komoly segítséget jelentenek a nyelvtanulásban. Ez utóbbiak esetében az iskola szerepe arra korlátozódik, hogy a kinti magyar koordinátorral felvegye a kapcsolatot.

||| ||||| **SIKERES AZ ÖVEGES LABORATÓRIUM**

A természettudományos tantárgyak, a fizika, kémia és biológia, valamint a matematika magas színvonalú képzését a minden igényt kielégítő Öveges Laboratórium, továbbá a szaktantermek és szertárak is segítik a Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnáziumban – mondta el Patkó Lajos iskolaigazgató.

Mintegy 280 millió forint európai uniós támogatás felhasználásával 2014-ben adta át a Hegyvidéki Önkormányzat és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ az Öveges Laboratóriumot a Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimnáziumban. A változatos kísérletek elvégzésére lehetőséget biztosító és ezáltal a természettudományos tantárgyak élményszerű oktatását elősegítő kísérleti helyen az elmúlt három félévben több mint ötezer diák fordult meg a partnerintézményekből és az Arany iskolából.

Egy-egy ilyen alkalommal általában egymást követően három, egyenként másfél órás fizika-, kémia- és biológia-előadáson vesznek részt a diákok, akik a tanultakat azonnal kipróbálhatják a gyakorlatban is, ehhez ugyanis minden szükséges eszköz a rendelkezésükre áll az Öveges Laboratóriumban – beszélt a részletekről Patkó Lajos, az Arany iskola igazgatója. A tanulónak nem kell sorban állni, hogy belenézhessenek a mikroszkópba, vagy ha látni akarják a kémiai reakciókat: tanáraik útmutatásával minden kísérletet saját

maguk végezhetnek el, így a tudomány tevékeny kipróbálói, nem csupán távoli megfigyelők lehetnek. A természettudományos gondolkodás kialakulását támogató képzés előnyeit az iskola összes évfolyama élvezheti. A biológia-, fizika- és kémiaórák nagy része ugyanis, függetlenül a gyerekek korától, ezekben a termekben zajlik. Ez annyit jelent, hogy már az elsősök is belekóstolhatnak a kísérletek világába.

Az Öveges Laboratórium mellett a természettudományok népszerűsítését és magas szintű oktatását szolgálják a 2009-ben a Magyar Tudományos Akadémia, a Magyar Innovációs Szövetség, valamint műszaki és informatikai cégek támogatásával létrehozott biológia, fizika, kémia szaktantermek és a hozzájuk tartozó szertárak. Ez a fejlesztés is hozzájárult ahhoz, hogy ugyanebben az évben a kerületben elsőként reálosztály indulhatott az Aranyban.

A KAMASZOK KEDVENC BÁZISA |||||

Beszélgetnek, játszanak, tanulnak, szórakoznak. Eleinte kevesen gondolták volna, hogy az Ifjúsági Közösségi Tér egy szép napon a hegyvidéki fiatalok kedvenc bázisává válik majd. Hogy minek köszönhető a siker, arról Iring Zoltánnal, a XII. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ vezetőjével beszélgettünk.

Négy évvel ezelőtt nyitották meg az Ifjúsági Közösségi Teret. Milyen céllal hozták létre a kerületi fiatalok ma már egyik legnépszerűbb bázisát?

Már korábban is felmerült az igény arra, hogy komolyabban kellene foglalkozni a gyerekekkel. A törvényi változásoknak köszönhetően nyílt lehetőségünk az Ifjúsági Közösségi Tér létrehozására, ami a kamaszokat közvetlenül eléri anélkül, hogy a családokkal fel kellene vennünk a kapcsolatot. Ezek a tinédzserek biztonságos környezetben kaphatnak támaszt, kollégáim szoros kapcsolatot alakítanak ki velük.

Olyannyira, hogy tegeződnek, együtt filmeznek, tanulnak, beszélgetnek. Nem megszokott, hogy a szociális munkás már-már baráti viszonyt ápoljon egy kamasszal. Szándékosan döntöttek úgy, hogy a fiatalok nyelvén szólnak a tagokhoz?

Az Ifjúsági Közösségi Tér megálmodásánál azt szerettük volna, hogy olyan hely legyen, ahol a gyerekek egyenrangú félként lehetnek jelen. A célunk is az volt, hogy tagjaink ne érezzék magukat kiszolgáltatottnak. A többi már egyáltalán nem volt szándékos. Egy jó családgondozó, vagy -segítő mindig ráérez arra, milyennek kell lennie a kapcsolatnak ahhoz, hogy az a másoknak valóban segítsen. A kollégáim rájöttek, hogyan kell kommunikálniuk ahhoz, hogy szót értsenek a kamaszokkal. Az itt dolgozó mentorok valóban a közösség részévé válnak, képesek a fiatalok fejével gondolkodni. Ezek a gyerekek keresnek valamit, teher van a vállukon, amit szeretnének letenni.

Azok a kamaszok, akikkel beszélgettem, azt mondták, eleinte a lábukat sem akarták betenni ide, utólag viszont sokan megbánták, hogy nem lettek hamarabb klubtagok. Hogyan sikerült több tucat fiatal véleményét megváltoztatni?

A serdülők egészségesen gyanakvók. A felnőttek világában nem könnyű kamasznak lenni. A tinédzser már nem gyerek, de még nem is felnőtt. Önálló látásmódja, gondolatai vannak. Az ilyen korú fiatalok gyanakodva mennek bele olyan helyzetekbe, ahol felmerül a gyanúja annak, hogy nem érezhetik jól magukat. Érdekes, korábban formális módon, tehát iskolán, szülőn keresztül szóltunk a gyerekekhez, de abban a pillanatban, amikor ez számukra kiderült, elzárkóztak előlünk. Ők nem akarnak felnőttek által ajánlott dolgokban részt venni, hiszen attól tartanak, hogy gyerekként kezelik őket. Rájöttünk tehát, hogy a fiatalokon keresztül kell üzennünk nekik. Amikor először bejöttek hozzánk a kamaszok, azonnal kiderült számukra, hogy itt senki nem akarja megmondani nekik, mit csináljanak, nincsenek elvárások, és uralkodni sem akar rajtuk senki. Tudatosult bennük, hogy kollégáim arra kíváncsiak, ők maguk milyenek. Emiatt lett vonzó az Ifjúsági Közösségi Tér.

Hogyan telnek itt a mindennapok?

A tagok bejönnek, elmesélik, mi történt velük aznap. Akinek tanulnia kell, leül egy csendesebb sarokba; a többiek beszélgetnek, csocsóznak, játszanak. Mindig az aktuális igényekhez alkalmazkodunk. Szünetnapokat ünneplünk, főzünk, filmezünk, külső programokat szervezünk. Minden nyáron táborozni

megyünk – ezt a gyerekek különösen szeretik, hiszen vidám pillanatokot élhetnek meg közösen. Legutóbb filmmaratont rendeztünk, ez bennalvós este volt. Mindig igyekszünk olyan programokat rendezni, amik segítenek a tagoknak megtapasztalni a közösségi élményt. Segíteni próbálunk abban, hogy a gyerekek ne csak automatizmusok, vagy aktuális impulzusok alapján, hanem tudatosan éljék az életüket.

KÖZÖSSÉGBEN ÉLÜNK |||||

2016. január elseje után az érettségivizsga-bizonyítvány kiadásának feltétele, hogy a diák igazolja: elvégzett ötven óra „közösségi szolgálatot”. Az önkéntességnek régi hagyományai vannak a XII. kerületben – mondta el Szebedy Tas, a Városmajori Gimnázium igazgatója.*

Az önkéntesség olyan tevékenység, amit egyénileg vagy csoportosan, rendszeresen vagy alkalmanként, belföldön vagy külföldön a közös jó érdekében személyes akarattól végeznek, anyagi ellenszolgáltatás nélkül. Az önkéntes tevékenység közvetlen anyagi haszonnal nem jár annak végzője számára, ugyanakkor az önkéntes nem helyettesítheti a fizetett munkaerőt. Az önkéntes nem elsősorban saját családjának segít, munkálkodása hozzáadott értéként jelenik meg a fogadó szervezet életében.

A tevékenység megvalósulhat nonprofit, civil szervezet, állami intézmény, ritkább esetben for-profit (nyereségorientált) szervezetek, cégek, vállalkozások keretein belül. Előnye, hogy elősegíti a társadalmi beilleszkedést, hozzájárul a szegénység, a kirekesztődés csökkentéséhez és a teljes foglalkoztatottsághoz. Az önkéntesség segít környezetünk és közösségünk jobbá tételében.

* Közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása.

A Hegyvidékre már az új köznevelési törvény megjelenése előtt is jellemző volt, hogy az intézmények aktívan részt vállalnak a közösségi gondoskodásban. A kerület iskolái, gimnáziumai élen járnak minden olyan akcióban, ami bajba jutott emberek, családok megsegítését célozza – fogalmazott Szebedy Tas, a Városmajori Gimnázium igazgatója. A gimnázium nem csak tanulmányi eredményeivel hívja fel magára méltán a figyelmet – komolyan kiveszi részét a közösségi munkából és a szociális gondoskodásból is. Így volt ez már akkor is, amikor még nem kellett ötven óra önkéntes munkát igazoltan teljesíteniük a diákoknak.

A Városmajori tanulói és tanárai számos eseményt szerveztek közös kezdeményezésre az elmúlt időszakban. Például a Befogadó Művészeti Fesztivált olyan gyerekeknek, akiknek ritkán van lehetőségük részt venni hasonló rendezvényeken; továbbá tolerancianapot, ami a nehéz helyzetben lévők, a gyengébbek, a hátrányos helyzetben élők gondjaira való figyelmet próbálja az érdeklődés középpontjába állítani. Több program kicsit rendhagyó, egész napos projekt jellegű; emellett környezetvédelmi rendezvényeket is szerveznek az iskolában.

A városmajoriak néhány éve az elsők között voltak ott az árvízkárosultaknál. A bajbajutottak számára indított gyűjtések szervezésében mindig aktívak az iskola pedagógusai és diákjai. Ruhákat, élelmiszert, tanszert, karácsonyi ajándékokat gyűjtöttek már, emellett különböző adományokat erdélyi, ukrainai rászorulóknak, háború károsultjainak. Ez az iskolai nevelés fontos része.

A közösségi munkavállalásban közel hatvan partnere van a Városmajori Gimnáziumnak. Ezek közt egészségügyi, szociális intézmények, nyugdíjasellátók, iskolák, kulturális, közösségi programokat rendező nonprofit szervezetek, a Pető Intézet, a vakok intézete, idősek otthona, környezetvédelmi egyesület, kórházak találhatóak – csak néhány példa a sokféleségre.

A 15. században egy Nürnberg melletti kis faluban élt egy tizennyolc gyerekes család.

Tizennyolc gyerek! Az aranyműves apa napi tizennyolc órát dolgozott pusztán azért, hogy mindennap étel kerülhessen az asztalra. Nemcsak a szakmájában tevékenykedett, hanem minden más fizetett munkát is elvégzett, amit csak talált a faluban.

A láthatóan reménytelen helyzet ellenére két gyerek egy álmot dédelgetett. Mindketten a művészetnek akarták szentelni a tehetségüket, holott tudták, nem engedhetik meg maguknak, hogy elvégezzék a Művészeti Akadémiát.

A fiúk egyezséget kötöttek. Pénzt dobtak föl – Albert veszített. Ez azt jelentette, hogy négy évig a bányában dolgozik, és fizeti a bátyja, Albrecht taníttatását, aki beiratkozik az akadémiára. A megállapodás értelmében azután fordul a kocka: Albrecht fizeti Albert taníttatását. Vagy a műalkotásai eladásából származó bevételből, vagy bányászattal keresett pénzből.

Albrecht rézkarcai, fametszetei és olajfestményei messze fölülmúlták a legtöbb mestere munkáit, és mire elvégezte az iskolát, tekintélyes jövedelemre tett szert a megrendelésre készített művek eladásából.

Amikor az ifjú művész hazament a falujába, a Dürer család ünnepi vacsorával köszöntötte Albrecht győzedelmes visszatérését. A hosszú és emlékezetes étkezés után Albrecht fölállt a tisztelet jeleként az asztalfőn elhelyezett székéről, hogy köszöntőt mondjon szeretett testvéréhez:

– Most pedig, áldott Albertem, áldott testvérem, most rajtad a sor. Elmehetsz Nürnbergbe, hogy beteljesítsd az álmodat, én pedig gondoskodni fogok rólad.

Ekkor minden tekintet türelmetlen várakozással fordult az asztal túlsó vége felé, ahol Albert ült. A férfi sápadt arcát könny áztatta, jobbra-balra ingatta lógó fejét, és szívgöggel ismételte: nem, nem, nem.

Végül Albert fölemelkedett az üléséről, és letörölte a könnyet az orcájáról.

– Nem, testvérem, nem mehetek Nürnbergbe. Elkéstem. Nézd... Nézd, mit tettek a kezemmel a bányában töltött évek. Valamennyi ujjam legalább egyszer eltört. Még a poharat sem tudom az egészségedre emelni, nemhogy képes volnék tollal vagy ecsettel finom vonalakat húzni pergamenre vagy vászonra...

Több mint négyszázötven év telt el azóta. A világ legkitűnőbb múzeumainak mindegyikében megtalálhatók Albrecht Dürer mesteri arcképei, toll- és szénrajzai, ezüsttűvel készített rézkarcai, vízfestményei, fa- és rézmetszetei. A több száz mű egyike különösen nagy hatással lehet ránk.

Egy napon Albrecht nagy fáradtsággal aprólékosan kimunkált rajzot készített testvére tenyérrel összefordított, ég felé mutató két sérült kezéről, hogy ezzel is kifejezze az iránta érzett tiszteletét mindazért, amit Albert föláldozott érte.

A rendkívül kifejező munkának ezt az egyszerű címet adta: Kezek. Az emberek világszerte szinte azonnal a szívükbe fogadták a csodálatos remekművet. Az alázatos szeretet ábrázolását látták benne, így aztán az Imádkozó kezek néven beírta magát a világ remekművei közé.

Vessünk egy pillantást a képre, amely alkalomadtán arra emlékeztethet mindannyiunkat, hogy egyedül nagyon nehéz boldogulni, szinte lehetetlen.

Albert és Albrecht története a segítségnyújtásról szól, arról a gesztusról, ami minden ember alapvető, elemi kötelessége. De mi a helyzet ma? Van-e másokra való figyelés? Van-e egymásért végzett feltétel nélküli munka? Sajnos a válasz nem egyértelmű igen.

Sajnálatos módon az elmúlt évtizedekben visszaszorult a cselekvő szeretet gyakorlása a mindennapi folyamatokból. A társadalom mindinkább magába zárkózott, a „másik szemében megpillantom önmagam” szemlélet hiánya egyre nyomasztóbban hat a jóakarató emberekre. Két évvel ezelőtt készült egy felmérés az EU támogatásával, Európa negyven országában tették fel az embereknek a következő kérdést: segítettél-e valakin az elmúlt harminc napban? Magyarországon nagyon kevés ember válaszolt igennel. Az európai nemzetek közösségében az utolsók között vagyunk e tekintetben.

Mi idézte elő ezt a sajnálatos állapotot? Lehet-e rajta változtatni? Ha igen, hogyan? Teljesen világos, hogy valamit tenni kell ez ügyben, és nagyon jó hír, hogy az országban sok iskola elkezdte „érzékenyíteni” gimnazista diákjait a szociális kérdések iránt. Tanárok, pedagógusok fölítették a kérdést: rendelkeznek-e a mai fiatalok önmaguk által irányított szociálisfelelősség-érzettel? A válasz nem egyértelmű igen. A mai 16-17 éves fiatalnál ugyan megjelenik a rugalmas gondolkodás, látják a jelenségeket, tudnak szintetizálni, határozott véleményük van (szociális kérdésekben is!), érzéseikben megjelenik az objektivitás, lehet a lelkiismeretükre hatni, de sajnos a nagymamának az elmúlt harminc napban igen kevesen segítettek.

Ezt a belső „segíték” hangot szólítja meg és aktivizálja az a szociális gyakorlat, amelyen a mi fiataljaink részt vesznek. Két-három héten keresztül kórházakban, klinikákon, testi és szellemi sérülteket ápoló és foglalkoztató intézményekben, idősek otthonában stb. segítenek a diákok. Ez lehetőséget teremt arra, hogy megismerkedjenek olyanokkal, akik sokkal kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, mint ők. Azt is megtapasztalják, hogy az egyén képes egy kis fénysugarat vinni egy másik ember szomorúságába, bár gyakran a helyzet fordított, és azok tudnak valójában többet nyújtani, akik elfogadják a segítséget. A szociális empátia egy új szintjét lehet ezáltal kifejleszteni. Az egyik legfontosabb dolog, amit egy ilyen munka során megtanulhatnak, a tolerancia, mind mások gyengesége és esendősége iránt, mind saját határaik megtapasztalásában. Arra készíteti a fiatalt, hogy egy picit vagy nagyon túllépjen önmagán. Megnyitja a lelkét egy különleges, nem hétköznapi tapasztalat befogadására. Az történik vele, amire szüksége van!

Az önazonosság keresésének egy fontos stációja ez, nagyon közel van ahhoz a belső úthoz, ami a kamaszok előtt áll ebben az időszakban.

Ezek a tapasztalatok hosszú távú fejlődési lehetőségeket rejtenek magukban, fejlesztik az egyén teherbíró-képességét, az önálló kezdeményezést és feladatvégzést, a koncentrációt. Számos kutatás hangsúlyozza az érzelmi és értelmi intelligencia egyidejű, egymást támogató fejlesztésének fontosságát. Az ilyen tapasztalatokkal felvértezett diákok későbbi munkájukban kevésbé frusztráltak, nem stresszelnek, szociálisan érzékenyebb emberekké válnak, és remélhetőleg a humanitárius szolgálat életük természetes része lesz.

Kocsis András

Évről évre egyre több diák dönt úgy, hogy munkával tölti a szünidőt. A legfontosabb szabály, ha valaki bármilyen munkára szerződik, hogy a legtöbb esetben a feltételeket írásba foglalják. A szerződés alapos átolvasása nélkül azt aláírni nem szabad, hiszen a szerződés nemcsak jogokat, de számos kötelezettséget is tartalmaz.

A munka törvénykönyve szerint munkavállalóként az létesíthet munkaviszonyt, aki a 16. életévét betöltötte. Az Mt. azonban – az iskolai szünet időtartama alatt – annak a 15. életévét betöltött tanulónak is engedélyezi a foglalkoztatását, aki nappali rendszerű képzés keretében (általános iskolában, szakiskolában, középiskolában) folytatja tanulmányait. A munkavégzés bármely formájához szükséges, hogy a tanuló rendelkezzen adóazonosító jellel. Amennyiben valaki még nem rendelkezik vele, az adókártya igényléséhez a 15T34-es nyomtatványt kell kitölteni és eljuttatni az adóhatósághoz, amely a NAV honlapjáról (www.nav.gov.hu) letölthető. Az igénylés ingyenes.

A tanuló alkalmazható:

- munkaviszonyban;
- munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban (pl. megbízási szerződéssel);
- egyszerűsített foglalkoztatás keretében;
- háztartási alkalmazottként (pl. bébiszitter).

Az előbbieken túl több kizárólag a diákok munkavállalásához kötődő foglalkoztatási forma is létezik: az iskolaszövetkezetben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanuló, hallgató tag munkavégzése, tanulószerveződés, a hallgatói munkaszerveződés és az együttműködési megállapodás alapján történő munkavégzés. A közép-, illetve felsőfokú oktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében tanulmányokat folytató tanulók, hallgatók egészségügyi szolgáltatásra jogosultak.

A munkaviszony keretében foglalkoztatott tanuló – más munkaviszonyban álló személyhez hasonlóan – a Tbj. szabályai szerint biztosítottá válik, és a már említett természetbeni egészségbiztosítási ellátáson túl a társadalombiztosítás valamennyi ellátására, ennek részeként pénzügyi ellátásokra – így például táppénzre, nyugdíjra – is jogosultságot szerez.

A tanulónak juttatott járulékalapot képező jövedelem után a tanuló 8,5 százalékos mértékű egészség-biztosítási és munkaerő-piaci járulékot, továbbá 10 százalékos nyugdíjjárulékot fizet. Ezeket a járulékokat nem a tanulónak, hallgatónak kell megállapítania és befizetnie, azt tőle a munkáltatója vonja le, és gondosodik annak az adóhatóság felé történő befizetéséről, bevallásáról is (a tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs).

A munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony (pl. megbízási jogviszony) keretében foglalkoztatott diákok a munkaviszonytól eltérően nem lesznek automatikusan biztosítottak. Ilyenkor a biztosítottá válás törvényben előírt feltétele, hogy a foglalkoztatott (a diák) havi díjazása elérje a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, illetve naptári napokra nézve annak 30-ad részét.

Ha a biztosítási jogviszony létrejön, a tanuló 10 százalékos mértékű nyugdíjjárulékot, valamint összesen 7 százalékos egészségbiztosítási járulékot fizet. A járulékokat ebben az esetben is a foglalkoztató vonja le, és gondosodik annak az adóhatóság felé történő bevallásáról is (a tanulónak ezzel kapcsolatban kötelezettsége nincs). A foglalkoztató a tanuló számára a levont járulékokról minden esetben igazolást köteles kiadni. Abban az esetben, ha a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatott diák havi díjazása nem éri el a tárgyhónap első napján érvényes minimálbér összegének 30 százalékát, biztosítási jogviszony nem jön létre. A tanulótól ilyen esetben nem von le a megbízó egyéni járulékot.

OTTHONRÓL INTÉZHETŐK A GYEREKEK MENZARENDELÉSEI |||||

Az országban egyedülálló informatikai fejlesztés valósult meg kerületünkben az iskolai étkeztetéssel kapcsolatos befizetések és más adminisztratív teendők egyszerűsítése érdekében: a Hegyvidéki Menzakar්යrendszer egyszerre könnyíti meg a szűlők és a diákok életét, s teszi gyorsabbá, hatékonyabbá az iskolai és önkormányzati dolgozók, valamint az étkeztető cég munkáját.

Az önkormányzat megbízásából létrehozott rendszer, amit 2014 szeptemberében indítottak el tesztüzemben három intézményben, 2015 márciusa óta már valamennyi önkormányzati üzemeltetésű általános és középiskolában elérhető. A Hegyvidéki Menzakar්යrendszer lényege, hogy a szűlőknek az étkeztetés megrendelése vagy lemondása miatt nem kell bemenniük az iskolába, hogy ott különféle

nyomtatványokat töltsenek ki, mindezt ugyanis interneten, a <https://hegyvidek.menzakartya.hu> oldalon is elintézhetik gyermekük számára. A megrendelt étkezéseket a gyerekek az új típusú diákigazolvánnyal vagy az e célra kiadott menzakártyákkal tudják igénybe venni az iskolákban.

A menzakártyarendszer előnye, hogy az étkezések akár egyedi időtartamra is egyszerűen megrendelhetők, valamint hiányzás, betegség esetén könnyen és gyorsan lemondható a rendelés az igénybevétel előtti napon délelőtt 9 óráig. 2015 szeptembere óta a kerületi iskolások szülei már kétfajta, „A” és „B” menü közül választhatnak, úgy, hogy a rendelés során a menük pontos leírását, az egyes ételek sótartalmát és az allergén összetevőket is megismerhetik legalább egy hónappal előre. Akár minden napra más és más menüt választhat a szülő, ellentétben sok iskolával, ahol kéthetente, illetve havonta lehet menüt változtatni, vagy az igények pontos ismerete nélkül rendelnek a két menüből általában fele-fele arányban. A weben rendelt étkezések díját banki átutalással, csoportos beszedéssel, valamint bankkártyás fizetéssel lehet kiegyenlíteni. Az online igényléskor a jóváírható kedvezményeket – a normatív vagy önkormányzati támogatásokat – is érvényesíteni lehet, emellett a rendszer kezeli a gyermek ételallergiájával kapcsolatos adatait.

A fejlesztők külön figyelmet fordítottak arra, hogy a rendszer felületei mobiltelefonon is használhatók legyenek. Így a rendeléshez elegendő egy mobilinternethez, vagy publikus Wi-Fi hálózathoz csatlakozni tudó telefon, amivel azonnal megrendelhető vagy lemondható az étkezés tetszőleges időtartamra. Bár ma már gyakorlatilag minden családban van valamilyen internetezésre alkalmas számítógép vagy mobiltelefon, gondoltak azokra is, akik valamiért nem képesek hozzáférni a webes felülethez, számukra mindegyik iskola tud számítógépet biztosítani, amelyen kezelhetik a rendeléseket.

Nemcsak a rendelés, hanem a menzai kiszolgálás is gyorsabbá, pontosabbá vált az új rendszerben, hiszen a konyhákön kihelyezett kártyaolvasók és táblagépek segítségével pillanatok alatt ellenőrizni lehet, ki milyen étkezésre fizetett be. A rendszer további előnye, hogy a rendelkezésre álló, mindig naprakész rendelési mennyiségek ismeretében az étkeztető cég pontosan annyi ételt szállíthat, amennyire valóban szükség van.

Az ingyenes étkezések számának növekedésével kiemelten fontosá vált, hogy a rendszer kényelmes és a nap 24 órájában elérhető funkcióival elősegíti az étkezések lemondását a szülők számára. Ezzel az önkormányzat pénzt takarít meg, mivel minden étkezés árát – még a teljes árat fizető szülők esetén is – az önkormányzat kiegészíti.

Néhány oktatási intézményben az étkezési jegyek helyett már korábban is alkalmaztak vonalkódos vagy érintőkártyás megoldásokat, de a gyermekétkeztetés folyamatait ilyen mélységben nyomon követő, minden szereplő által egyszerűen kezelhető rendszer még nem készült Magyarországon. A Hegyvidéki Menzákártyarendszer időközben újabb funkciókkal is bővült: elkészült a beléptető és munkaidő-nyilvántartó modul, valamint a büfékártya-fizetés modul. A büfé egy tableten könnyen összeállíthatja a rendelést, elfogadhatja a menzákártyát, diákigazolványt, és a megfelelő összeget automatikusan levonja.

Fejlesztés alatt áll az e-menza mobilalkalmazás, ami a menzákártyát a mobilunkra költözteti, és a letölthető applikáció segítségével kártyamentes fizetést tesz lehetővé. Sőt, az alkalmazás további bővítésével hosszabb távon akár az is megvalósítható, hogy az iskolában a szülők vagy a gyerekek készpénz helyett kártyával, mobillal fizethessenek mindent.

A Hegyvidéki Menzákártyarendszer funkcióiról és az új modulokról részletes tájékoztatás található a www.e-menza.hu oldalon.

FELSŐOKTATÁS

IRÁNY A FELSŐOKTATÁS!

Magyarországon a XII. kerület az egyik olyan település, ahol arányaiban a legtöbb felsőfokú végzettséggel rendelkező ember él. A hegyvidéki középiskolások zöme is tovább akar tanulni, és mivel jó alapokat, kitűnő képzést kapnak, jó százalékban fel is veszik őket egyetemre, főiskolára.

A fiatalok szerencsés helyzetben vannak, hiszen a Hegyvidéken kiváló gimnáziumok, világi, egyházi, alapítványi, két tannyelvű iskolák közül választhatnak. Különösen büszkék lehetünk az önkormányzat által működtetett Arany János iskolára, Tamási Áron iskolára és a Városmajori Gimnáziumra, melyek a különféle középiskolai rangsorokban évről évre nagyszerű helyezéseket érnek el. Az országos kompetenciamérések tesztjein pedig – amikben azt mérik, hogy a diákok milyen szinten képesek anyanyelvi, elsősorban szövegértési képességeiket, továbbá matematikai eszköztudásukat hétköznapi problémák megoldására alkalmazni – a XII. kerületi oktatási intézmények tanulói jóval az átlag felett teljesítenek. Ennek ismeretében nem meglepő az sem, hogy a továbbtanulási arány is kimagasló a körökben.

A kerületi középiskolások a „hova tovább?” kérdésre sokféleképpen válaszolnak, az azonban elmondható, hogy a gazdaságtudományok és a műszaki képzések nagy népszerűségnek örvendenek. A 2015-ös felvételi során e két területet a jelentkezők nagyjából egyharmada választotta első helyen. Az itt élő diákok többsége tehát nem a XII. kerületben található felsőoktatási intézményekben tanul tovább, ezzel együtt a hegyvidéki képzőhelyek – az ELTE Tanító- és Óvóképző Kara, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kara, valamint a Testnevelési Egyetem – közkedveltek a saját szakterületükön belül.

A továbbtanulni szándékozók számára ajánljuk:

www.felvi.hu • www.tovabbtanulas.lap.hu • www.eduline.hu • www.engage.hu • www.studyguide.eu

A diákhitel egy speciális, a felsőoktatásban részt vevő hallgatók számára igényelhető, alacsony kamat mellett nyújtott kölcsön. Célja, hogy azoknak a fiataloknak nyújtson pénzügyi lehetőséget, akik diplomát szeretnének szerezni, de a tanuláshoz szükséges források csupán részben, vagy egyáltalán nem állnak rendelkezésükre. A hitel igényléséhez nincs szükség igazolt jövedelemre, nem kell kezes, sem egyéb fedezet.

A felsőoktatásban tanulók döntő többsége jogosult a diákhitelre. A hitelt felveheti állami ösztöndíjas és önköltséges képzésben részt vevő hallgató is, akár nappali, akár esti, akár levelező tagozaton vagy távoktatásos formában tanul.

„Diákhitel 1” felvételére jogosult mindenki, aki:

- 40. életévét még nem töltötte be;
- magyar állampolgár;
- menekültként elismert;
- letelepedési vagy bevándorlási engedéllyel rendelkezik;
- Magyarországon szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkezik.

A hallgatói hitelt felveheti, ha:

- felsőoktatási intézményben érvényes hallgatói, tanulói jogviszonnyal rendelkezik;
- lakóhelyét a személyi adat- és lakcímnnyilvántartásba bejelentette;
- az adott képzési időszakra bejelentkezett;
- nem rendelkezik érvényes szabad felhasználású diákhitel-szerződéssel.

Nem jogosult a diákhitel felvételére az, akinek korábban kötött hitelszerződése megszűnt, és tartozását nem fizette meg. Két diákhitel-szerződése senkinek sem lehet, mindenki kizárólag egy hitelszerződéssel rendelkezhet.

Nem kezdeményezheti a szabad felhasználású hitel felvételét az, akit a bíróság jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélt, és szabadságvesztését még nem hajtották végre, vagy annak végrehajthatósága még nem szűnt meg, kivéve ha a bíróság az elítéltet feltételes szabadságra bocsátotta.

„Diákhitel 2” felvételére a diák kizárólag akkor jogosult, ha önköltséges képzésben vesz részt, akár nap-
pali, akár esti, akár levelező tagozaton vagy távoktatásos formában tanul.

A hallgatói hitelt felveheti, ha

- felsőoktatási intézményben érvényes hallgatói, tanulói jogviszonnyal rendelkezik;
- lakóhelyét a személyi adat- és laccímnyilvántartásba bejelentette;
- az adott képzési időszakra bejelentkezett;
- nem rendelkezik érvényes kötött felhasználású diákhitel-szerződéssel.

Nem jogosult a hitel felvételére az, akinek korábban kötött hitelszerződése megszűnt, és tartozását nem fizette meg. Két Diákhitel2 szerződése senkinek sem lehet, mindenki kizárólag egy azonos hitelcélú hitelszerződéssel rendelkezhet.

A diákhitel felvehető összegei a 2015–16-os tanévben a következőképpen alakultak: a szabad felhasználású diákhitel-konstrukció esetében havi 15 és 50 ezer forint közötti összeg igényelhető, míg a kizárólag képzési díjra fordítható Diákhitel2 felvehető összegének maximuma az adott képzésre meghirdetett önköltségi díj.

Bővebb információ:

Ügyfélfax (diákhitel-ügyintézésre): 06 1 **224 9671**

Üzleti fax (kizárólag a Diákhitel Központ Zrt. üzleti partnerei részére): 06 1 **224 9670**

Postacím: **Diákhitel Központ Zrt., 1996 Budapest** • Székhely: 1027 Budapest, **Kacska utca 15–23.**

E-mail: info@diakhitel.hu • Honlap: www.diakhitel.hu, www.diakhiteldirekt.hu

ELTE TANÍTÓ- ÉS ÓVÓKÉPZŐ KAR

Kari dékán: dr. Mikonya György habil. egyetemi docens

Cím: 1126 Budapest, **Kiss János altábornagy utca 40.** • Telefon: 06 1 **487 8100** • Fax: 06 1 **487 8196**

E-mail: dekanhiv@tok.elte.hu • Honlap: www.tok.elte.hu

Fenntartó: ELTE

MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM

Rektor: Fülöp József egyetemi tanár

Cím: 1121 Budapest, **Zugligeti út 9.** • Telefon: 06 1 **392 1180**

Honlap: www.mome.hu

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM RENDÉSZETTUDOMÁNYI KAR

Dékán: Prof. dr. Ruzsonyi Péter bv. dandártábornok, tanszékvezető egyetemi tanár

Cím: 1121 Budapest, **Farkasvölgyi út 12.** • Levelezési cím: 1534 Budapest, Pf. 27.

Telefon: 06 1 **392 3500** • Fax: 06 1 **392 3502**

E-mail: rtk@uni-nke.hu • Honlap: www.rtk.uni-nke.hu

PETŐ ANDRÁS FŐISKOLA PEDAGÓGIAI INTÉZETE

Igazgató: Csillag Ferenc

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 6.** • Telefon: 06 1 **244 1500**

E-mail: csillag.ferenc@peto.hu • Honlap: www.peto.hu

Fenntartó: Pető András Főiskola

TESTNEVELÉSI EGYETEM

Rektor: Mocsai Lajos egyetemi docens

Cím: 1123 Budapest, **Alkotás utca 44.** • Telefon: 06 1 **487 9200** • Fax: 06 1 **356 6337**

Honlap: www.tf.hu

GYERMEKOTTHONOK

FŐVÁROSI ESZE TAMÁS GYERMEKOTTHON

Cím: 1125 Budapest, **Diós árok 40.** • Telefon: 06 20 329 6232

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

FŐVÁROSI KAFFKA MARGIT GYERMEKOTTHON

Cím: 1122 Budapest, **Acsády Ignác utca 3.** • Telefon: 06 1 355 8328

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

FŐVÁROSI SZTEHLO GÁBOR GYERMEKOTTHON ÉS FOGYATÉKOSOKAT BEFOGADÓ OTTHONOK

Cím: 1063 Budapest, **Kmetty György utca 31.** • Telefon: 06 1 332 6185

Feladatellátási helyek: 1121 Budapest, **Kalóz út 6.** • 1121 Budapest, **Rege út 4.**

1121 Budapest, **Rege út 2.** • 1121 Budapest, **Budakeszi út 48.**

Fenntartó: Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, 1132 Budapest, Visegrádi utca 49.

GENNARO VEROLINO ÁLTALÁNOS ISKOLA, SPECIÁLIS SZAKISKOLA, KOLLÉGIUM ÉS GYERMEKOTTHON

Cím: 1121 Budapest, **Hegyhát út 19.** • Telefon: 06 1 275 4297

Fenntartó: Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, 1055 Budapest, Szalay utca 10–14.

VAKOK BATTHYÁNY LÁSZLÓ RÓMAI KATOLIKUS GYERMEKOTTHONA, ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA

Cím: 1125 Budapest, **Mátyás király út 29.** • Telefon: 06 1 395 8323

Fenntartó: Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek, 1011 Budapest, Fő utca 43.

INTEGRÁCIÓ – INKLUZÍV NEVELÉS

„Az SNI gyermekeknek nyújtott különleges oktatási szolgáltatás az egész közoktatás fontos kérdése...”

A közoktatási rendszer egészén belül különleges ellátási területnek számít a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek és fiatalok oktatása. Bár az SNI gyermekek oktatása – az adott közoktatási rendszer alaptantervében rögzített tudás és kompetencia megszerzésének biztosítása – speciális szakmai feltételekhez kötött, ezeknek a feltételeknek a megléte és működési színvonala egész oktatási rendszerünket minősíti, esetleges megoldatlansága pedig az egész közoktatási rendszert, így kerületünkét is sújthatja.

A sajátos nevelési igényű gyermekek oktatásának kérdése egyszerre speciális és általános. Speciális abban a tekintetben, hogy a korszerű, komplex eljárásokkal végzett diagnózis alapján kialakított fejlesztő célú oktatási tevékenységek magasan képzett szakemberek közreműködését, minőségi és különleges taneszközök biztosítását, ezek rendszerbe foglalt szabályozását igénylik. Általános pedig abban az értelemben, hogy az SNI területén a szükséges és elégséges ellátás csak akkor valósulhat meg, ha az oktatás általános feltételei is megfelelőek, tehát a szakmai feltételek elérhetővé teszik az iskolai követelmények teljesítését.

Minden esetben nélkülözhetetlen a személyre szabottság a gyermekek oktatásában. Az SNI kérdések megfelelő kezelése lényegében a közoktatási rendszer valamennyi résztvevőjét érintik. Kimondható, hogy a sajátos nevelési igényű gyermekek oktatásának és nevelésének színvonala, illetve ennek sikerei vagy kudarcai azokat is érintik, akik nem tartoznak a gyerekek e különleges csoportjába, hiszen kihatnak rájuk is.

A különleges oktatást, nevelést és rehabilitációs célú fejlesztést igénylő gyermekekre vonatkozó törvényi szabályozás elsőként az 1993. évi közoktatási törvényben jelent meg. A törvény 2007-ben módosított szövege már két nagy kategória ellátásáról rendelkezik: SNI–a, SNI–b, továbbá megjelöli az ellátás eltérő

finanszírozási és ellátó intézményi hely szerinti kategóriáit is. Meghatározza, kik azok, akik a közoktatás alapintézményeiben a többiekkel együtt oktathatók, és kik azok, akiknek ellátása külön, specializált intézményben indokolt.

A speciális intézménybe járó tanulók esetében elmondható, hogy mindegyikük tanulásban vagy értelmileg akadályozott. Ezekben az esetekben a tanulói jogviszony jelentkezés alapján, felvétel vagy átvétel útján történik, amiben feltétlenül szükséges az illetékes Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság határozata. A 8. évfolyam elvégzése után minden tanuló alapfokú iskolai végzettséget tanúsító általános iskolai bizonyítványt kap. A magasabb évfolyamba lépés feltétele általában a Helyi Tantervben jelölt minimum követelmények teljesítése. Magasabb évfolyamba léphet az a tanuló is, akit egyéni problémái miatt az egyes tantárgy követelményeinek teljesítése alól az igazgató felmentett.

Elmondható, hogy a követelmények teljesítését az alsó szakaszban (1–6. osztály) rugalmasan kezelik, lehetővé téve, hogy – ha ezt a tanuló sérülése indokolja – bizonyos követelményeket két év alatt teljesíthessen. Ebben az esetben a tanulónak kötelezően részt kell vennie fejlesztő foglalkozásokon. Ha indokolt, akkor átmenetileg vagy véglegesen felmentést is kaphat egy-egy tantárgyban elért teljesítménye értékelése alól.

A rehabilitációs tevékenység esetében az oktató-nevelő munka fő célkitűzése, hogy a tanulók a felnőttkort elérve sérültségükhöz viszonyítottan minél jobb szinten legyenek képesek a társadalmi beilleszkedésre, önálló életvezetésre, az öfenntartásukat részben vagy egészében biztosító munkavégzésre, a rendezett családi közösségben való életre. Kiemelendő, hogy a mentális retardáció mint diagnózis nem zárja ki a fejlődés lehetőségét. A gyógypedagógiai fejlesztés mint módszer természetesen átszövi a hétköznapok minden tevékenységét.

A tantárgyak tanulása kisebb osztály- és csoportlétszámokban zajlik. A tanórákon differenciált, egyéni feladatokkal történik a tanulni tanulás.

A tanulók szórt képességstruktúrája sok egyéni és kiscsoportos fejlesztést igényel mind az akadályozott képességterületeken, mind a tehetségben. A folyamatdiagnózisra épített egyéni fejlesztésre lehetőséget adnak a rehabilitációs, habilitációs és tehetséggondozó foglalkozások. A pedagógusok

gyógypedagógusok, akik hétköznapi munkájukban kiemelt feladatként kezelik a tanulók nevelését, az egyénre szabott fejlesztést mind az oktatásban, mind a nevelésben. Az egyén és a csoport fejlesztése párhuzamosan történik a nevelő- és oktatómunkában. Elengedhetetlen a családdal történő folyamatos kapcsolattartás, az esetenként szükséges és elégséges szakemberek (orvos, pszichológus, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős stb.) bevonása.

A személyiség fejlesztése komplex pedagógiai feladat, ami egyformán tartalmazza a személyiség biológiai és társadalmi komponenseihez tartozó sajátosságainak fejlesztését. Az intézmény pedagógusai tanítványaiknál az ismeretek, jártasságok, szokások, kompetenciák fejlesztését a pszichikus folyamatok egymásra épülő egyéni sajátosságainak (mint például érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, gondolkodás, érzelem, akarat) figyelembevételével és fejlesztésével teszik.

Az iskolák feladata, hogy tanulóik számára közvetítsék és fejlesszék bennük az olyan viselkedési, magatartási mintákat és normákat, amik elősegítik a szocializációjukat, azaz a társadalomba való beilleszkedésüket.

Életkoronként más-más szerep jut a gyógypedagógusnak. Amíg alsóbb évfolyamokon a teljes körű, közvetlen irányítás és ellenőrzés a felnőtt feladata, a felsőbb évfolyamokon egy-egy tevékenység elvégzésekor a tanulók egyre nagyobb önállóságot kapnak. Az alsó tagozatba érkező kisiskolás, értelmi fogyatékos gyermeknek meg kell tanulnia a társaival való együttélés szabályait. Ennek feltétele a feladattudat erősítése, a kivárási képességének elsajátítása, a társak másságának elismerése. A felső tagozatban egymás segítségével, az elvállalt feladat teljesítésén, a kitartó munkán van a nevelés hangsúlya.

A 9–10. évfolyamon nagy hangsúlyt kap a munkára felkészítés, a pályaorientáció. Az egyén szempontjából fontos, hogy milyen munkaterületen tudja kibontakoztatni képességeit, ugyanakkor lényeges a társakhoz való alkalmazkodás, a közös célért történő együttműködés mint képesség fejlesztése is. Meg kell ismerniük a szolidaritás érzését, a kötelességtudatot, a kitartást a feladatok végzése során, a kultúrált viselkedést a barátságban, szerelemben és más emberi kapcsolatokban. Egyes szakköri tevékenységek és az iskolák sportcsoportjai lehetőséget adhatnak a tanulók igénye, érdeklődése, képessége szerinti tevékenységhez, valamint a különféle versenyekre való felkészüléshez.

EGYÉB OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK

SPECIÁLIS OKTATÁS, FEJLESZTÉS

BESZÉDJAVÍTÓ ISKOLA (ALAPOZÓ TERÁPIÁK ALAPÍTVÁNY)

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 49.** • Telefon: 06 **30 633 2914**

E-mail: info@alapozoterapiak.com • Honlap: www.alapozoterapiak.com

ELTE GYERTYÁNFFY ISTVÁN GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Pszichés fejlődés zavara miatt a tanulásban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók integrált oktatása.

Igazgató: Mesterházy Ferenc

Cím: 1126 Budapest, **Kiss János altábornagy utca 42–44.** • Telefon: 06 1 **487 8120**

E-mail: gyakisk@gyertyanffy.elte.hu • Honlap: www.eltegyakorlo.hu

Fenntartó: ELTE

FEKETE ISTVÁN ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ELŐKÉSZÍTŐ SZAKISKOLA

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Enyhe és középfokban értelmileg sérült tanulók szegregált oktatása.

Igazgató: Somogyiné Takács Andrea

Cím: 1126 Budapest, **Orbánhegyi út 7.** • Telefon: 06 1 **355 0736**

E-mail: info@bp12feketei.hu • Honlap: www.feketeistvaniskola.hu

Fenntartó: KLIK

FŐVÁROSI PEDAGÓGIAI SZAKSZOLGÁLAT

1. SZÁMÚ SZAKÉRTŐI BIZOTTSÁGI TAGINTÉZMÉNYE

Ellátott terület: I., II., III., XI., XII., XXII. kerület

Cím: 1116 Budapest, **Rázt László utca 73–75.** • Telefon: 06 1 **208 2295**

E-mail: szakbiz1@t-online.hu • Honlap: www.szakbiz1.hu

GENNARO VEROLINO ÁLTALÁNOS ISKOLA, KÉSZSÉGFEJLESZTŐ SPECIÁLIS SZAKISKOLA ÉS KOLLÉGIUM

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Enyhe és középfokban értelmileg sérült tanulók szegregált oktatása.

Igazgató: Ammerné Nagymihály Emília

Cím: 1121 Budapest, **Hegyhát út 19.** • Telefon: 06 1 **275 4297**, 06 1 **395 6587** • Fax: 06 1 **395 6589**

E-mail: titkarsag@gennaroiskola.hu • Honlap: www.gennaroiskola.hu

Fenntartó: KLIK

LAUDER JAVNE ZSIDÓ KÖZÖSSÉGI ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA,
KÖZÉPISKOLA ÉS ZENEI ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Látás- és mozgássérült gyermekek oktatása. Pszichés fejlődés zavara miatt a tanulásban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók integrált oktatása.

Igazgató: Horányi Gábor

Cím: 1121 Budapest, **Budakeszi út 48.** • Telefon: 06 1 **275 2240**

E-mail: javne@lauder.hu • Honlap: www.lauder.hu

Fenntartó: Világi Zsidó Iskola Alapítvány

NÉMETVÖLGYI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Beszédfigyafogató, részképesség- és magatartási zavarral küzdő tanulók oktatása.

Igazgató: Dohány András

Cím: 1126 Budapest, **Németvölgyi út 42-46.** • Telefon: 06 1 **356 0046**

E-mail: dohany@nemetvolgyisuli-bp.sulinet.hu • Honlap: www.nemetvolgyi-bp.sulinet.hu

Fenntartó: KLIK

NYITOTT VILÁG FEJLESZTŐ ISKOLA

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére.

Igazgató: Marcsekné Lukács Valéria

Cím: 1125 Budapest, **Diós árok 40/d** • Telefon: 06 1 **214 1000**

E-mail: nyitottvilag@gmail.com • Honlap: www.nyjivi.gportal.hu

Fenntartó: KLIK

PETŐ ANDRÁS FŐISKOLA GYAKORLÓ ÓVODÁJA

Óvodavezető: Antoni Gáborné

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 6.** • Telefon: 06 1 **224 1585**

E-mail: antoni.gaborne@peto.hu • Honlap: www.peto.hu

Fenntartó: Pető András Főiskola

PETŐ ANDRÁS FŐISKOLA GYAKORLÓ ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA,
EGYSÉGES KONDUKTÍV PEDAGÓGIAI MÓDSZERTANI INTÉZMÉNYE ÉS KOLLÉGIUMA

Igazgató: Bányainé Bejczy Erika

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 6.** • Telefon: 06 1 **244 1505**

E-mail: bejczy.erika@peto.hu • Honlap: www.peto.hu

Fenntartó: Pető András Főiskola

PETŐ ANDRÁS FŐISKOLA PEDAGÓGIAI INTÉZETE

Igazgató: Csillag Ferenc

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 6.** • Telefon: 06 1 **244 1500**

E-mail: csillag.ferenc@peto.hu • Honlap: www.peto.hu

Fenntartó: Pető András Főiskola

TAMÁSI ÁRON ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS NÉMET KÉT TANNYELVŰ NEMZETISÉGI GIMNÁZIUM

Speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére. Pszichés fejlődés zavara miatt a tanulásban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók integrált oktatása.

Igazgató: Hajnal Gabriella

Cím: 1124 Budapest, **Mártonhegyi út 34.** • *Telefon:* 06 1 **457 0718**

E-mail: tamasi@tamasi.sulinet.hu • *Honlap:* www.tamasi.sulinet.hu

Fenntartó: KLIK

TÜSKEVÁR ÁLTALÁNOS ISKOLA, SZAKISKOLA, SZAKKÖZÉPISKOLA ÉS GIMNÁZIUM

Igazgató: Kovács Péter

Cím: 1121 Budapest, **Konkoly-Thege Miklós út 21.** • *Telefon:* 06 1 **274 4097**

E-mail: tuskevar@tuskevar.sulinet.hu • *Honlap:* www.tuskevariskola.hu

Fenntartó: Hiperaktív Alapítvány

VAKOK BATTHYÁNY LÁSZLÓ RÓMAI KATOLIKUS GYERMEKOTTHONA, ÓVODA, ÁLTALÁNOS ISKOLA

Igazgató: Fehér Anna

Cím: 1125 Budapest, **Mátyás király út 29.** • *Telefon:* 06 1 **395 8323**

E-mail: batthyanylaszlo@gmail.com

Fenntartó: Szent Erzsébetről Nevezett Betegápoló Nővérek

ZÖLDERDŐ ÓVODA

Beszédfigyatekos gyermekek ellátása, speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére.

Óvodavezető: Nagyvári Györgyné

Cím: 1125 Budapest, **Szilágyi Erzsébet fasor 26.** • *Telefon:* 06 1 **384 2458**

E-mail: zolderdo@axelero.hu • *Honlap:* www.zolderdoovoda.hu

Fenntartó: Logopédiai és Természetvédő Óvoda Alapítvány

||||||| SPECIÁLIS OKTATÁST, FEJLESZTÉST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK, LEHETŐSÉGEK

ALAPOZÓ TERÁPIÁK ALAPÍTVÁNY

Fogyatékosokat segítő szervezet, speciális oktatás és fejlesztés sajátos igényű és sérült gyermekek részére.

Cím: 1125 Budapest, **Kútvölgyi út 49.** • *Telefon:* 06 **30 633 2914**

E-mail: info@alpozoterapiak.com • *Honlap:* www.alpozoterapiak.com

DÉVÉNY ANNA ALAPÍTVÁNY

Fogyatékosokat segítő szervezet.

Igazgató: Dévény Anna

Cím: 1122 Budapest, **Széll Kálmán tér 16.** • *Telefon:* 06 1 **355 5392**

E-mail: deveny@deveny.hu • *Honlap:* www.deveny.hu

MAGYAR GYERMEKMASSZÁZS EGYESÜLET

Elnök: Némethné Gregor Judit

Cím: 1122 Budapest, **Széll Kálmán tér 16.** • *Telefon:* 06 **30 212 9148**

E-mail: info@magye.hu • *Honlap:* www.magye.hu

MAGYAR PROTESTÁNS TANULMÁNYI ALAPÍTVÁNY

Vezető: Csapó Tamás

Cím: 1121 Budapest, **Eötvös út 35.** • *Telefon:* 06 1 **391 9050**

E-mail: info@mpta.hu • *Honlap:* www.mpta.hu

MOST MOZGÁSTERÁPIÁS KÖZPONT

A Most Mozgásterápiás Központban egyebek mellett Alapozó Mozgásterápiával segítik a gyermekek fejlődését.

Vezető: Borsányi Árpád

Cím: 1012 Budapest, **Attila út 133.** • *Telefon:* 06 **70 427 1489**

E-mail: info@mostmozgas.hu • *Honlap:* www.mostmozgas.hu

MUKOPOLISZACHARIDÓZIS TÁRSASÁG

Veleszületett, ritka fejlődési rendellenességgel élőket támogató szervezet.

Cím: 1122 Budapest, **Ráth György utca 27.** • *Telefon:* 06 1 **355 4553**

E-mail: hegybiro@elgi.hu

STRATEGO KFT.

Rekreációs tréning.

Vezető: dr. Ludvigh Károly

Cím: 1123 Budapest, **Alkotás utca 51/b** • *Telefon:* 06 1 **214 0455**

E-mail: stratego@stratego.hu • *Honlap:* www.stratego.hu

TOVÁBB ÉLNI EGYESÜLET

Fogyatékosokat segítő szervezet.

Vezető: dr. Bartholy Judit

Cím: 1125 Budapest, **Sárospatak út 30/d** • *Telefon:* 06 **20 398 9667**

E-mail: tovabbelni@gmail.com

EGYÉB NEVELÉST, OKTATÁST SEGÍTŐ SZOLGÁLTATÁSOK, LEHETŐSÉGEK

MERJÜNK SEGÍTSÉGET KÉRNI!

Bárki kerülhet olyan helyzetbe, amikor elveszíti az irányítást élete felett – legyen szó egzisztenciális, lelki, családi vagy gyermeknevelési problémáról. Ahhoz, hogy a gondok ne súlyosbodjanak, érdemes időben támogatást kérni. A megoldáshoz vezető út megtalálásában a XII. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ munkatársai segíthetnek.

Minden nagyobb településen van családsegítő szolgálat. Ezek fő feladata, hogy az illetékességi területükön élő, szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, krízishelyzetbe kerülő embereket, családokat segítsék abban, hogy megőrizzék életvezetési képességüket. Annak ellenére, hogy a Hegyvidék a jómódú kerületek közé tartozik, itt is élnek segítségre szoruló családok.

A XII. kerületi Családsegítő és Gyermekjóléti Központ, önkormányzati fenntartású intézményhálózatként, minden korosztálynak képes szakszerű segítséget nyújtani abban, hogy fokozza a tágabb szociális környezethez való alkalmazkodást. Legyen szó adósságkezelésről, jogi tanácsadásról, lakásproblémákról vagy családon belüli konfliktusokról. Az intézmény munkatársai azt javasolják, ha szembesülünk egy problémával, merjünk időben segítséget kérni – minél hamarabb kapunk szakszerű támogatást, annál könnyebben oldhatjuk meg a gondjainkat.

A hálózat három intézményt működtet: a gyermekjóléti központot, az Ifjúsági Közösségi Teret és a Fél-sziget Klubházat.

GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT

A családsegítő részeként működő intézmény azokat a helyzeteket igyekszik kezelni és megoldani, amelyeknél gyermekveszélyeztetés gyanúja áll fenn. A szakemberek legfőbb feladata a kiskorú személyek testi-lelki egészségének, családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megszüntetése. A gyermekjóléti központ segít abban, hogy a családon belüli krízis, ami a problémát eredményezte, megszűnjön. Egzisztenciális gondok esetén a család saját erőforrásainak hatékonyabb átszervezésével, lakhatási problémákban az önkormányzattal való egyeztetésben, intézményi ellátásokban – bejutás, élelmezés – is támogatást nyújthatnak.

IFJÚSÁGI KÖZÖSSÉGI TÉR

Az itt dolgozó szakemberek elsősorban olyan tizenhárom és tizennyolc év közötti kamaszokkal foglalkoznak, akik a kerületben élnek, vagy itt járnak iskolába, s keresik a kortárs kapcsolatokat. A kamaszok számára a biztonságos kereteket adó közösségi tér segítséget nyújt a szabadidő hasznos eltöltésében. Itt választ kapnak az őket foglalkoztató kérdésekre és segítséget problémáik megoldásához. Az évek óta sikeresen működő Ifjúsági Közösségi Tér előnye, hogy közvetlenül eléri a tinédzsereket, s így bizalmi kapcsolatot képes kialakítani velük. Mentorai különböző programokkal, beszélgetésekkel tarkítva végeznek olyan közösségi munkát, ami a kamaszoknak támaszt adhat, segíthet a tudatosabb gondolkodásban és a szocializálódásban.

FÉLSZIGET KLUBHÁZ

A pszichiátriai betegek nappali és közösségi ellátását végző intézmény külső kényszerektől mentes, kötetlenül igénybe vehető szolgáltatásokat, terápiákat és programokat kínál pszichiátriai problémában érintett, elmagányosodott, társaságra vagy tartalmas tevékenységre vágyó emberek számára. A Félisziget Klubház elsődleges célja, hogy a közösségi szolgáltatás által a betegek képesek legyenek visszailleszkedni a munkába, a lakóotthonukban maradni, és ne szoruljanak ismételt kórházi kezelésre.

PEDAGÓGIAI OKTATÁSI KÖZPONTOK |||||

VÁLTOZÁSOK A PEDAGÓGIAI-SZAKMAI SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁBAN

A 2014 decemberében elfogadott Nkt. módosítás jelentős mértékben átalakította a pedagógiai-szakmai szolgáltatások szervezeti és – részben – tartalmi kereteit.

Az állami köznevelési közfeladat-ellátás keretében a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat 2015. április 1-jétől az Oktatási Hivatal biztosítja. A továbbiakban az állami fenntartású nevelési-oktatási intézmények, pedagógiai szakszolgálati intézmények a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat az Oktatási Hivaltól veszik igénybe.

A Nkt. 19. §-ának (2) bekezdésében meghatározott pedagógiai-szakmai szolgáltatási feladatok a törvénymódosításban kiegészítésre kerültek a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók támogatásához kapcsolódó korai jelző- és pedagógiai támogató rendszer működtetésével.

Az oktatásirányítás célja, hogy a szakmai szolgáltatások egységes, egyforma minőségben valósuljanak meg az ország egész területén, legyenek elérhetőek minden köznevelési intézmény és pedagógus számára a jogszabályban előírt tartalmi területeken, valamint hogy a köznevelési intézmények az igényeiknek és szükségleteiknek megfelelő szakmai támogatást megkapják pedagógiai munkájukhoz.

Ennek érdekében megalakultak az Oktatási Hivatalban a Pedagógiai Oktatási Központok (továbbiakban: POK), amelyek biztosítják és koordinálják a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat, valamint gondoskodnak a szaktanácsadói hálózat, továbbá a pedagógusok munkájának külső, egységes kritériumok szerinti ellenőrzését szolgáló tanfelügyelői hálózat hatékony és teljes körű működtetéséről, és alkalmasak az európai uniós fejlesztések megvalósításának támogatására a területen. Országosan 15 POK kezdte meg működését, közülük heten két megyében, a többiek egy-egy megyében látják el a jogszabályban előírt feladatokat.

Az önkormányzati fenntartású nevelési-oktatási intézmény a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat a hivataltól veheti igénybe a költségvetésben erre a célra szolgáló keret erejéig.

Az egyházi, a magán nevelési-oktatási intézmény, pedagógiai szakszolgálati intézmény a hivatal által nyújtott pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat térítési díj ellenében veheti igénybe olyan pedagógiai intézettől, amelynek fenntartója a miniszterrel e célból köznevelési szerződést kötött.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatás szervezése és ellátása a következő kulcselemekre/alapelvekre épül: azonos értékrend, egységes irányítás, elérhető szolgáltatások, horizontális tudásmegosztás a köznevelési intézmények között.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatás ellátása során az Oktatási Hivatal kiemelten kezeli az intézményközi tanulás támogatását, az iskolák közötti egyenrangú kapcsolatokat erősítését, a működő pedagógiai műhelyek, mikromodellek feltérképezését és azok eredményeinek integrálását a tudásmegosztó hálózatba.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatások rendszerének működése illeszkedik a köznevelés rendszerének működéséhez, szinergikusan kapcsolódik a pedagógus életpálya és a tanfelügyelet rendszeréhez.

A pedagógiai-szakmai szolgáltatásokkal kapcsolatos feladatok ellátásáért felelős intézményegységek az Oktatási Hivatalban:

PEDAGÓGIAI-SZAKMAI SZOLGÁLTATÁSOK KOORDINÁCIÓS FŐOSZTÁLY

INTÉZMÉNYEGYSÉG NEVE	ELLÁTOTT MEGYE/MEGYÉK
Békéscsabai Pedagógiai Oktatási Központ	Békés
Budapesti Pedagógiai Oktatási Központ	Budapest, Pest megye 12 tankerülete
Nemzetiségi Pedagógiai Oktatási Központ	országos
Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ	Hajdú-Bihar
Egri Pedagógiai Oktatási Központ	Heves
Győri Pedagógiai Oktatási Központ	Győr-Moson-Sopron , Komárom-Esztergom
Kaposvári Pedagógiai Oktatási Központ	Somogy, Tolna
Miskolci Pedagógiai Oktatási Központ	Borsod-Abaúj-Zemplén
Nyíregyházi Pedagógiai Oktatási Központ	Szabolcs-Szatmár-Bereg
Pécsi Pedagógiai Oktatási Központ	Baranya
Salgótarjáni Pedagógiai Oktatási Központ	Nógrád
Szegedi Pedagógiai Oktatási Központ	Csongrád, Bács-Kiskun
Székesfehérvári Pedagógiai Oktatási Központ	Fejér, Veszprém
Szolnoki Pedagógiai Oktatási Központ	Jász-Nagykun-Szolnok, Pest megye 6 tankerülete (Cegléd, Dabas, Gyál, Monor, Nagykőrös, Nagykáta)
Zalaegerszegi Pedagógiai Oktatási Központ	Zala , Vas

JÁTSZÓHÁZAK, JÁTSZÓTEREK

JÁTSZÓHÁZ, MOM PARK

Cím: 1123 Budapest, **Alkotás utca 53.** • Telefon: 06 **30 750 8707**, 06 **30 750 8691**

E-mail: info@momjatszohaz.hu • Honlap: www.momjatszohaz.hu

MEGÚJULTAK A HEGYVIDÉKI JÁTSZÓTEREK

Az elmúlt esztendőben nagyszabású játszótér-rekonstrukciós programot indított el a Hegyvidéki Önkormányzat. Teljesen megújult és a város egyik legnépszerűbb játszótere lett a Margaréta park, valamint a Normafa rehabilitációja keretében átalakult a Libegő felső végállomásánál lévő erdei játszótér is. Felújítások történtek a Szent Család parkban, a Csörsz parkban, az Avar utca és a Győri út sarkán, a Hollósy Simon utcában, a Széchenyi-émlék úton, a Rege parkban, a Fodor utca és az Ágnes út sarkán, a Tállya utcában, a Pethényi úton, a Diana parkban és a Mindszenty József bíboros téren található játszótérek is. Több játszótérnél ivókutatót és illemhelyet alakítottak ki, valamint meglévő sportpályákat is korszerűsítettek. A Városmajor fejlesztése keretében a nagyobbak számára szabadtéri fitnessgépeket helyeztek ki, valamint egy Magyarországon újdonságnak számító parkour-pályát hoztak létre, ahol akrobatikus mozgásformákat lehet gyakorolni.

A jelentősebb átépítések során az önkormányzat kikérte a környéken élők véleményét, míg a Libegő felső végállomásánál található játszótér esetében – mivel ezt nem csak a kerületi családok használják – civil szervezetek bevonásával szélesebb körű egyeztetéssorozat zajlott. Hasonló egyeztetések folytak a 2015-ös év legnagyobb játszótér-felújítása, az Anna-réti játszótér átépítésével kapcsolatban is.

1.	Csörsz park	1123 Budapest, Csörsz utca 2.
2.	Margaréta park	1126 Budapest, Kiss János altábornagy utca 51.
3.	Hollósy Simon park	1126 Budapest, Hollósy Simon tér
4.	Rege park	1121 Budapest, Rege út 20.
5.	Szent Család park	1121 Budapest, Zugligeti út 48–50.
6.	Eötvös park	1121 Budapest, Szépkilátás út 2.
7.	Diana park	1125 Budapest, Diana utca 4.
8.	Fodor utca–Ágnes út sarka	hrs: 8792/7, a Fodor utca részeként
9.	Gaál József út–Határőr út sarka	1122 Budapest, Gaál József út 11.
10.	Pagony utca	1126 Budapest, Fodor utca 32–34.
11.	Fodor utca–Tállya utca sarka	hrs: 8671/4
12.	Pethényi út	1122 Budapest, Pethényi út 22.
13.	Kútvölgyi út	1125 Budapest, Kútvölgyi út 62.
14.	Széchenyi-emlék út–Ágnes út sarka	hrs: 9183
15.	Böszörményi út	1126 Budapest, Böszörményi út 2/c
16.	Rácz Aladár út–Arató utca sarka	hrs: 8830/110
17.	Irhás árok	1121 Budapest, Irhás árok 53. előtt
18.	Deres úti park	hrs: 8586, Deres út–Kempelen Farkas utca sarka
19.	Boldog Teréz anya tér	1124 Budapest, Boldog Teréz anya tér
20.	Mártonhegyi út	1121 Mártonhegyi út 54.
21.	Normafa, Anna-rét	hrs: 10503/29, Jánoshegyi út
22.	Libegő felső végállomása	hrs: 10497/6, Jánoshegyi út

||||||| TARTALMAS NYARALÁS A MÁTYÁS-TÁBORBAN

Igazi hegyvidéki természeti környezet, jó levegő és az önkormányzat jóvoltából tartalmas programok várják a vakációzókat a terület nyári napközis táborában. A körülmények és az ellátás kifogástalanok, a Mátyás-táborban sportpályák, játszószobák, számos közösségi helyiség, valamint szabadtéri medence biztosítják, hogy minden gyerek jól érezze magát a nyári szünetben.

A Hegyvidéki Gyerme- és Ifjúsági Tábor 2013-ban költözött a Mátyás király útra, ahol minden feltétel biztosított ahhoz, hogy a gyerekek jó hangulatban töltsék el vakációjuk egy részét. A zöld környezetben, erdő közelében elhelyezkedő Mátyás-tábor napközis rendszerben működik, ami azt jelenti, hogy a nyári szünet alatt hétköznaponként 8.00 órától 16.30-ig fogadják az általános iskolás korú táborozókat, ott alvásra nincs lehetőség.

A táborban napi háromszori étkezést lehet igénybe venni, az önkormányzati kezelt iskolába járó (külön menüt biztosítanak a táplálékallergiás gyerekeknek) és a kerületi lakhellyel rendelkező, de nem önkormányzati intézményben tanuló gyerekek után az alapdíjat kell megfizetni. Valamivel magasabb térítési díjat állapítanak meg a kerületi lakcímmel nem rendelkező diákoknak, akik az önkormányzathoz tartozó iskolába járnak. Ehhez hasonlóan változik a napközis tábor programjaihoz való hozzájárulás összege is, amit önkormányzati és pályázati támogatásokból egészítenek ki.

A szülők kényelmét szolgálja az ingyenes gyerekszállítás. A buszok reggel a Jókai iskolánál veszik fel a gyerekeket, akiket délután ugyanoda visznek vissza. A balesetmentes közlekedést a Hegyvidéki Rendészet munkatársai segítik.

Évente átlagosan ezer hegyvidéki általános iskolás választja a Mátyás-tábort. A többség egy-két hétre megy – gyakori, hogy a szünet elején és a vége felé is eltöltenek egy-egy hetet a táborban –, de vannak, akik szinte minden napjukat itt töltik. Senki nem unatkozik, a gyerekek kedvükre használhatják a játszóhelyeket, a sportpályákat és – felügyelet mellett – a nagy kültéri medencét.

A mozgás különösen fontos szerepet kap a tábori életben, a házibajnokságok, a foci és a kosárlabda nagy népszerűségnek örvendenek. Az aktív és tartalmas pihenést kézműves-foglalkozások és szabadidős

programok színesítik, szerdánként meghívott előadók gondoskodnak a táborozók szórakoztatásáról. Kedden és csütörtökön a gyerekek rendre elhagyják a tábort: állandó célpontnak számít a Piczinke Póniudvar, a Csillebérci Kalandpark, a gyermekvasút, a Pál-völgyi-barlang, és a Forma-1 időmérő edzésére is eljutottak már a táborlakók. Nem hiányozhatnak az egész napos kirándulások sem, az utóbbi években egyebek mellett a pilisszentiváni Jági tanösvény, a nőtincsi Seholsziget és a tabajdi mezítlábas park meglátogatása kapott helyet a programban. A kirándulásokért és a belépőjegyekért nem kell külön fizetni, és az utaztatás költségei sem terhelik a szülők pénztárcáját.

HEGYVIDÉKI GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI TÁBOR

Táborvezető: Mester Ilona • Cím: 1125 Budapest, **Mátyás király út 53.**

XII. KERÜLETI IFJÚSÁGI TÁBOR

Cím: 8622 **Szántód, Móricz Zsigmond utca 50-52.** • Telefon: 06 **84 348 902**

CSILLEBÉRCI SZABADIDŐ- ÉS SPORTKÖZPONT

Ügyvezető igazgató: Haraszi István

Cím: 1121 Budapest, **Konkoly-Thege Miklós út 21.** • Telefon: 06 1 **395 6527** • Fax: 06 1 **395 7327**

E-mail: info@csilleberciszabadido.hu • Honlap: www.csilleberciszabadido.hu

KÖNYVTÁR |||||

FŐVÁROSI SZABÓ ERVIN KÖNYVTÁR UGOCSA UTCAI KÖNYVTÁRA

Cím: 1126 Budapest, **Ugocsa utca 10.**

Telefon: 06 1 **225 1228, 411 5000/5522** (iroda), **411 5000/5586** (pult/tájékoztatás)

E-mail: fszek1201@fszek.hu

A VIRÁNYOSI KÖZÖSSÉGI HÁZ, A JÓKAI KLUB ÉS A LÍVIA-VILLA GYERMEKPROGRAMJAI

A Virányosi Községi Ház és telephelyei, a Jókai Klub és a Lívia-villa gyermekprogramjaikkal alkalmazkodnak a kerület és a közvetlen környezet művelődési igényeihez, elvárásaihoz. Az amatőr képzőművészet és a tánc- és mozgásművészet oktatásának jelentős hagyományai vannak az intézményekben. Az elmúlt évek során számos művészeti csoportnak, tanfolyamnak adtak otthont, és megannyi szabadidős és szórakoztató rendezvénynek voltak házigazdái.

KÖZPONTI RENDEZVÉNYEK

A Hegyvidéki Néptánc Találkozót, a kerületi iskolák néptánc csoportjainak reprezentatív gáláját az idén huszadik alkalommal rendezték meg. A nagy létszámra való tekintettel a rendezvény állandó színhelye a MOM Kulturális Központ. A Hegyvidéki Zenés Péntek Délutánok szabadtéri koncertjei és kézműves-foglalkozásai tavasszal és ősszel hat alkalommal szórakoztatják a kerületi családokat. Karácsony előtt az „Advent a Hegyvidéken” elnevezésű, kulturális programokkal színesített népművészeti, iparművészeti és kézműves vásárban hétfévenként gyermekműsorokat szerveznek, hétköznapokon pedig a kerületi iskolák és óvodák csoportjainak kínálnak fellépési lehetőséget a vásár színpadán. A rendezvénysorozat alkalmból rajzpályázatot hirdetnek a kerületi oktatási és nevelési intézményeknek. A beérkezett alkotások a vásár ideje alatt folyamatosan megtekinthetők.

VIRÁNYOSI KÖZÖSSÉGI HÁZ

A nyári szünetben heti rendszerességgel szervez az intézmény tartalmas és szórakoztató programokat a Hegyvidéki Gyermekek- és Ifjúsági Tábor napközisei számára.

Az óvodás, kisiskolás korosztálynak rendszeresen koncerteket, bábelőadásokat szerveznek. Ősszel a Nefelejcs Bábszínház és Gryllus Vilmos fellépése örvendeztette meg a legkisebbeket.

A Virányosi Községi Ház nagyszabású rendezvénye, a Méz és Lekvár Fesztivál októberben kirakodó vásárral, gyermekmúsorok kavalkádjával (Varró Dániel és az Eszterlánc mesezenekar, a MintaPinty együttes fellépése, „Játékos tudomány - Furfangos csodavilág” interaktív kiállítás és játszóház, Kalandjáték a Virányosi Kastélyban” – kincskereső játék 3-12 éves gyermekek részére) várta az érdeklődőket. A Fény Nemzetközi Éve alkalmából „Fényjelenségek a természetben” címmel grafikai és fotópályázatot hirdettek általános iskolásoknak.

Igazgató: Herczeg Eszter

Cím: 1125 Budapest, **Szarvas Gábor út 8/c** • *Telefon:* 06 1 **275 1394** • *Fax:* 06 1 **200 8713**

E-mail: viranyos@t-online.hu • *Honlap:* www.viranyos.hu

JÓKAI KLUB, LÍVIA-VILLA

A klubban tél végén helyet kap az Óvodakóstolgotató című rendezvény, amely lehetővé teszi, hogy a szülők megismerkedhessenek a kerület óvodáival, tájékoztatást kapjanak a hegyvidéki óvodák beiratkozási lehetőségeiről és az óvodába lépés feltételeiről. A költészet napja alkalmából alsó tagozatosok számára meghirdetett szavalóverseny régóta visszatérő, üde színfoltja a Lívia-villa programjainak. A nyári idény egyik fontos teendője az iskolások szabadidejének megszervezése. Számos nyári tábor is szerveznek az intézmények szakemberei, ilyen a nagy sikerű kézműves és zumba tábor, valamint a művészi torna tábor. A tavalyi évhez hasonlóan 2015-ben is meseíró pályázatot hirdettek a magyar népmese napja alkalmából az általános iskolák alsó és felső tagozatos tanulói számára. A legfiatalabb korosztály részére is szerveznek könyvbemutatót évről évre. Gévai Csilla Nagyon Zöld Könyve a legkisebbeknek is érthetővé teszi a környezetvédelem problémáját. Az „Utazó planetárium” elnevezésű program segítségével a kisebb-nagyobb gyerekek számára kézzelfoghatóvá válnak a csillagos égbolt rejtelmek. Novemberben történelmi vetélkedőt hirdetnek a kerületi iskoláknak, lehetőség szerint mindig egy éppen időszerű évforduló kapcsán, így az idén „A legnagyobb magyar, gróf Széchenyi István élete és kora” címmel a politikus halálának 155. évfordulójára emlékeztek.

Igazgató: Herczeg Eszter

Cím: 1121 Budapest, **Hollós út 5.** • *Telefon/Fax:* 06 1 **395 8284**

E-mail: jokaiklub@jokaiklub.hu • *Honlap:* www.jokaiklub.hu

A MOM Kulturális Központ a kultúra egészére nyitott, a kulturális tradíciókat fundamentumként értelmező, de az alkotó újdonságoknak helyet adó kulturális intézmény. A MOM Kulturális Központ Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft. alaptevékenysége a közművelődési feladatok ellátása. Minden korosztály számára magas színvonalú prózai, zenés, táncszínházi produkciókat, komoly- és könnyűzenei koncerteket, filmeket, ismeretterjesztő, művészettörténeti, mozgásos programokat, a legkülönbözőbb tematikájú klubokat, tanfolyamokat kínálja. Ezen belül is kiemelt figyelmet fordít a gyerekeknek szóló programok megszervezésére, melyek segítik a zenei, mozgásos, vizuális és kognitív fejlődésüket. Számos tanfolyamot kínál vállaltan magas színvonalon a legkülönbözőbb tematikákban, mely komplex művészeti értékeket közvetít gyerekeknek, családoknak. A rendezvényeket rendszeresen látogató családok részére interaktív gyerekprogramokat szervez az intézmény. Változatos műfajokban, korosztályi bontásban, esetenként bérletes konstrukcióban irodalmi, zenei programokat kínál a MOM (Amadinda, Nemzeti Táncszínház, bábszínház).

Az intézményben működnek a többi között az alábbi klubok, tanfolyamok: a Csillagszemű Táncgyűttes gyerekcsoportja, Fakalinka, Tücsök-zene, Babamasszázs klub, Labdás Tücsök-torna, Iciri-piciri táncház, Óvóka, Rock and magic, Grace balett, Ritmikus gimnasztika, OMISK művészi torna, Tündértánc gyerektánc-terápia, Kölyök hiphop. A klubok, tanfolyamok mellett rendszeresen szerveznek gyerekeknek szóló rendezvényeket. Évek óta, a Hegyvidéki Önkormányzattal közös szervezésben, a Hegyvidéki Napok és a Hegyvidéki Ősz fesztiválokra több napon át tartó gyerekprogramok várják a területben élőket: koncertek, kézműves-foglalkozások, kalandpark, arcfestés, légvár, óriásbáb-bemutató stb. Minden évben, szeptember utolsó hétfőjén ingyenes szabadtéri koncertet ad Halász Judit. A néptánc kedvelői kéthetente a Zurgó Dió moldvai csángó táncházban vehetnek részt.

A gyerekek zenei fejlesztése céljából babakoncert várja a leendő zenebarátokat hárfa- és klarinétművészek közreműködésével, akik a zeneirodalom népszerű dallamait sorakoztatják fel. A klasszikus zene az alapja ifj. Balázs János Liszt Ferenc- és Junior Prima díjas zongoraművész hangszerbemutató koncertjének is, ezen havonta egy alkalommal vehetnek részt a kisgyermekes családok. A GyerekMOM sorozat keretében hétfőnként vidám bábéledés várja a gyerekeket, akár csak a klasszikus meséket és bábokat felvonultató Domi bábszínházában. A Nemzeti Táncszínházzal közös szervezésben gyerekeknek szóló táncelőadásokat tekinthetnek meg az érdeklődő családok.

Igazgató: Hambuch Gerda

Cím: 1124 Budapest, **Csörsz utca 18.** • *Telefon:* 06 1 **319 9854**

E-mail: info@momkult.hu • *Honlap:* www.momkult.hu

HEGYVIDÉKI HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNY ÉS GALÉRIA

PROGRAMOK GYEREKEKNEK, DIÁKOKNAK

TÁRLATVEZETÉS ISKOLÁKNAK

2015. június 30-ig volt látható a „Legendás Hegyvidék – 500 év” című helytörténeti kiállítás. A Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény ennek keretében gyerekeknek szóló tárlatvezetéseket szervezett. Számos iskolai csoport kereste fel a gyűjteményt, s tudhatott meg többet a Hegyvidék legendás múltjáról.

MÚZEUMPEDAGÓGIA ÓVODÁSOKNAK

Külön múzeumpedagógiai foglalkozásokat tartanak az óvodás korcsoportnak is. Ennek során érdekes régi tárgyakkal, történetekkel ismerkedhetnek meg a gyerekek.

1848–49-ES VETÉLKEDŐ

A Hegyvidéki Önkormányzat az 1848–49-es forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából kerületi vetélkedőt hirdetett óvodás és általános iskolás diákok részére három korosztályban, a helytörténeti gyűjtemény szervezésében. Az óvodások rajzzal, az alsó tagozatosok fakanálbábuval, a felső tagozatosok esszével készültek. Számos színvonalas munka érkezett a pályázatra. A legügyesebb diákok jutalmul egész napos ausztriai kiránduláson vehettek részt.

TÖRTÉNELMI VETÉLKEDŐ

A gyűjtemény minden évben a feladatok összeállításával közreműködik történelmi vetélkedő lebonyolításában a Jókai Klubban. Téma volt már Szent István, Balassi Bálint, 2015-ben pedig Széchenyi István. A gyerekek az általános történelmi ismereteik mellett a helytörténeti tudásukat is bizonyíthatják, ez is fontos része a programnak.

TRIANON - MEGEMLÉKEZÉS

Június 4-én filmvetítéssel és előadással emlékeztek meg a trianoni békediktátumról a gyerekek, akik a témával kapcsolatban egy tesztet is kitölthettek. A legügyesebbek jutalma értékes könyvnyeremény volt.

MÚZEUMOK MAJÁLISA

Az idén is képviseltette magát a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjtemény a Magyar Nemzeti Múzeum kertjében rendezett Múzeumok Majálisán. A tablókön számos olyan érdekes kerületi épületet mutattak be, amelyik az eredetihez képest napjainkban teljesen más funkcióval rendelkezik. A tablókhoz kvíz is kapcsolódott, könyvnyereményekkel. A gyerekeket memóriajátékkal, hibakeresővel és lufival várták.

MÚZEUMOK ÉJSZAKÁJA

Június 20-án speciális nyitva tartással várták az érdeklődőket. Több mint százan látogattak el a Hegyvidéki Helytörténeti Gyűjteménybe ezen az éjszakán. A gyerekek számára különféle játékokat (memóriajáték, hibakereső) szerveztek. A legnagyobb érdeklődést a századfordulós fotózkodás kísérte.

BARANGOLÓ HEGYVIDÉK

Minden évben sok embert mozgat meg a Barangoló Hegyvidék, a XII. kerületi teljesítménytúra. A több száz résztvevő között sok gyerek is teljesíti a 14 helyszínből álló, városi és erdős részeket egyaránt tartalmazó távot.

BUSZOS VÁROSNÉZÉS

A Hegyvidéki Napok és a Hegyvidéki Ősz keretében is megrendezett buszos városnézés az egyik kedvenc programja a gyerekeknek, ezt bizonyítja az óriási túljelentkezés is. A nyitott tetejű retró Ikarus buszon való utazás közben a résztvevők érdekes történeteket hallhatnak a kerület nevezetességeiről.

HELYTÖRTÉNETI SÉTÁK

A gyűjtemény nemcsak felnőtteknek, de gyerekeknek is külön tematikus helytörténeti sétákat szervez. Ezek során a résztvevők megismerkedhetnek a kerület nevezetességeivel.

BETLEHEMÉPÍTÉS

Az önkormányzat minden évben támogatja azokat az iskolákat, kulturális intézményeket, családokat, amelyek betlehemet készítenek. A gyűjtemény juttatja el a támogatásokat a pályázókhöz, valamint saját betlehemet is kiállít a Beethoven utca sarkán.

HEGYVIDÉK GALÉRIA

A Hegyvidék Galéria az egyes kiállításokhoz külön tárlatvezetéssel készül gyerekcsoportok részére. Hagyománnyá vált a gyermeknap kiállítás megszervezése is.

Igazgató: Balázs Attila

Cím: 1126 Budapest, **Beethoven utca 1/b** • *Telefon:* 06 1 **457 0501** • *Fax:* 06 1 **457 0500**

E-mail: info@hegytortenet.hu • *Honlap:* www.hegytortenet.hu

GYERMEKEKET ÉS IFJÚSÁGOT (18 ÉVESEKIG) ELLÁTÓ EGÉSZSÉGÜGYI ALAPELLÁTÁSOK RENDJE

	KÖRZET	RENDELŐ CÍME	TELEFON	RENDELÉSI IDŐ (E: EGÉSZSÉGES TANÁCSADÁS)				PÉNTEK
				HÉTFO	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	
HÁZI GYERMEKORVOSI SZOLGÁLAT								
	1	1121 Budapest, Rácz Aladár út 5.	249-0140	8.00-10.00 E: 10.00-13.00	9.00-11.00	E: 13.00-15.00 16.00-18.00	8.00-10.00	12.00-14.00
	2	1121 Budapest, Normafa út 4.	275-4852	9.00-10.00 E: 10.00-12.00	9.00-12.00	E: 13.00-15.00 15.00-17.00	9.00-11.00	12.00-15.00
	3	1126 Budapest, Szihágyi Erzsébet fasor 18.	355-5691	13.30-16.00	E: 13.30 - 16.00 16.00-18.00	E: 10.00-12.00 12.00-14.00	10.00-12.00	14.00-16.00
	4		201-1260	10.00-12.00 E: 12.00-14.00	12.00-14.00	14.00-17.00	E: 14.00-16.00 16.00-18.00	8.00-10.00
	5		355-5691	E: 14.00-16.00 16.00-18.00	14.00-16.30	8.00-10.30	8.00-10.00	E: 14.00-16.00 16.00-18.00
	6		355-5691	8.00-10.00	8.00-10.00 E: 10.00-12.00	E: 15.30-18.00 18.00-20.00	14.00-16.00	10.00-12.30
	7	1126 Budapest, Böszörményi út 42.	356-3396	8.00-10.00	15.00-17.00 E: 17.00-19.00	8.00-10.30	E: 9.00-11.00 11.00-13.00	17.00-19.30
	8		355-3002	E: 15.30-17.30 17.30-19.30	10.30-13.00	15.00-17.00	17.00-19.30	8.00-10.00 E: 10.00-12.00
	9		355-3002	15.00-17.30	8.00-10.00 E: 10.00-12.00	17.00-19.30	E: 13.00-15.00 15.00-17.00	11.00-13.00
	10		356-3396	E: 9.00-11.00 11.00-13.00	17.00-19.30	10.30-13.00	8.00-10.00	E: 13.00-15.00 15.00-17.00
HÁZI GYERMEKORVOSI ÜGYELET								
		1125 BP, Diós árok 1-3. 24. épület	212-5979	Munkanapokon 20.00-8.00 óráig; ünnep- és munkaszüneti napokon 24 órás folyamatos				

	KÖRZET	RENDELŐ CÍME	TELEFON	TANÁCSADÁS (E: EGÉSZSÉGES TANÁCSADÁS, V: VÁRANDÓS, Ö: ÖNÁLLÓ)				PÉNTEK
				HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	
VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT								
Németh Zoltánné vezető védőnő		1126 Budapest, Böszörményi út 42.	355-3212 356-2446		E: 17.00-19.00		E: 9.00-11.00 Ö: 11.00-13.00	V: 8.00-10.00
Cséki Katalin					V: 8.00-10.00 E: 10.00-12.00 Ö: 12.00-14.00			
Endersné Petrovics Erika				E: 15.30-17.30		V: 8.00-10.00 Ö: 10.00-12.00		
Óry Zsófia				E: 9.00-11.00 Ö: 11.00-13.00			V: 15.00-17.00	
Zámó Zsuzsanna				Ö: 11.00-13.00 V: 13.00-15.00				E: 10.00-12.00
Ludányné Stefán Julianna					V: 13.00-15.00 Ö: 11.00-13.00		E: 13.00-15.00	
Bodroghegyi Eszter (H. Feil Zsuzsanna)						Ö: 11.00-13.00 V: 13.00-15.00		E: 13.00-15.00
Bajzáth Erzsébet		1121 Budapest, Rácz Aladár út 5.	249-2869	Ö: 10.00-13.00 E: 8.00-10.00		V: 15.00-17.00		
Szeredi Ágnes						E: 13.00-15.00	V: 9.00-11.00 Ö: 11.00-13.00	
Bukodiné B. Erzsébet		1121 Budapest, Normafa út 4.	395-1184	Ö: 8.00-10.00 E: 10.00-12.00 V: 12.00-14.00				
Fodorné Jávor Márta					V: 14.00-16.00 Ö: 8.00-10.00	E: 13.00-15.00		
Bodnár Ágnes		1126 Budapest, Sziilágyi E. fasor 18.	355-2601 355-2596				V: 12.00-14.00 E: 14.00-16.00	Ö: 10.00-12.00
Némethné Borlay Andrea					V: 12.00-14.00 E: 14.00-16.00		Ö: 10.00-12.00	
Mocsári Márta						V: 7.30-9.30 E: 10.00-12.00 Ö: 12.00-14.00		

Móga Sándorné					V: 8.00-10.00 E: 10.00-12.00	E:16.00-18.00		Ö: 8.00-10.00
Forróné Illés Judit				E: 14.00-16.00 Ö: 12.00-14.00			V: 8.30-10.30	
Tallian Szilvia						Ö: 14.00-16.00		V: 12.00-14.00 E: 14.00-16.00
Révész Mónika				V: 8.00-10.00 Ö: 10.00-12.00 E: 12.00-14.00				
ANYATEJELLTÁÁS								
Őri Zsófia	1126 Budapest, Böszörményi út 42.	356-2446	14.00-17.00		14.00-17.00		14.00-17.00	

	KÖRZET	RENDELŐ CÍME	TELEFON	RENDELÉS				
				HÉTFŐ	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK
CSALÁDVÉDELMI SZOLGÁLAT								
Domokos Erzsébet		1121 Budapest, Rácz Aladár út 5.	249-0040, 30/951-6749	10.00-16.00	8.00-14.00	8.00-16.00	11.00-17.00	8.00-16.00
GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI FOGÁSZATI SZOLGÁLAT								
dr. Tábori Nóra	1	1126 Budapest, Beethoven utca 8.	212-6637	8.00-14.00	8.00-14.00	14.00-20.00	8.00-14.00	14.00-20.00
dr. Müller Orsolya 2013. aug. 1-jétől helyettes: dr. Kovács Réka, dr. Simon Zsófia, dr. Róth József	2		212-6638 és 20/290-3913	14.00-20.00	8.00-14.00	14.00-20.00	8.00-14.00	változó
dr. Takács Zsuzsa	3		212-6638	8.00-14.00	14.00-20.00	8.00-14.00	14.00-20.00	változó
dr. Farkas Györgyi	4		202-3441	14.00-20.00	14.00-20.00	8.00-14.00	14.00-20.00	8.00-14.00

Bővebb információval **Gallai Dolores** egészségügyi referens áll rendelkezésre:
 Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidéki Polgármesteri Hivatal Népjóléti Iroda,
 1126 Budapest, Böszörményi út 23-25. • *Telefon/fax:* 06 1 224-5900/120, 06 1 224-5939 • *E-mail:* gallai.dolores@hegyvidek.hu

ISKOLA- ÉS OKTATÁSTÖRTÉNET

HÍRES HEGYVIDÉKI PEDAGÓGUSOK

Kerületünk minden korban közkedvelt volt a fővárosiak körében. Akik tehették, itt vásároltak maguknak villát, nyaralót már a XIX. században is, a kevésbé tehetősek pedig pihenni, kirándulni, szórakozni jártak erre a vidékre. A természet közelsége számos művészt, politikust, tudóst vonzott a Hegyvidékre, akik közül természetesen nem maradhattak ki az oktatáspolitikával, vagy a pedagógia tudományával foglalkozó kiemelkedő szaktekintélyek sem. Az ő munkásságuknak is köszönhető, hogy a Hegyvidéken magas szintű, sokoldalú oktatási intézmények működnek.

A XIX. század egyik legkiemelkedőbb oktatáspolitikusa, báró Eötvös József a Hegyvidéken talált magának otthont, a világtól elzárva, a Svábhegy oldalában felépített villájában.

Bár Budán látta meg a napvilágot 1813. szeptember 13-án, gyermek- és ifjúkorának nagy részét Ercsiben, anyai nagyapja birtokán töltötte. Amikor a gyermek Eötvös tizenkét éves lett, apja beíratta őt a budai „királyi gimnáziumba”. Onnan a pesti egyetem bölcsészeti (ma jogi) karára került.

Eötvös az 1839–40-es országgyűlésen már feltűnt szónoki tehetségével és államférfiúi felkészültségével. Ezekben az években igen aktív volt a politikai életben. 1841-ben apja tönkrement, a családi vagyon legnagyobb része elveszett. Eötvös is szerényebb körülmények között élt – a polgári értelmiségi életmódjához igazodva – élete végéig.

© Hegyvidéki Hejortörténeti Gyűjtemény archívuma

Eötvös József kortársa volt egy másik kiemelkedő, kerületünkben élő és tevékenykedő pedagógus, **Eperjessy István**, aki viszont sokkal inkább gyakorló szakember volt.

1863. május 17-én született Budán. Tanulmányait a budai és pesti királyi katolikus főgimnáziumban kezdte meg és a Budai Paedagogiumban fejezte be. 1883-ban Szabó Alajos rákospalotai reálgimnáziumában dolgozott mint tanító, 1884-től szegődött a főváros szolgálatába. 1889-ben feleségül vette Márkus Irma tanítónőt, aki mindvégig hű társa maradt.

Eperjessyt 1891-ben nevezték ki a zugligeti községi elemi iskolához vezető tanítónak. 1896-ban az ő közreműködésével hozták létre a közeli Labanc úti elemi iskolát, ennek feleségével együtt tanítója, ő maga az igazgatója lett.

1901-től a Labanc úti iskola önálló tanítótestületté vált, vezetője Eperjessy István maradt. Munkássága gyümölcsként számos tanulmánya jelent meg nyomtatásban. Fő témái a gyermekvédelem, a gyermeklélektan és a gazdasági ismétlő iskola voltak. A gazdasági iskolában folyó tanítás hatékonyságát intézmények, kiállítások látogatásával is igyekezett elősegíteni.

Megbízták az osztatlan népiskola általános és részletes tantervének kidolgozásával. Az Országos Közoktatási Tanács felkérésére Eperjessy István a mezei gazdaság és kertészet tanításának módszertani utasításait is megírta. 1912-ben bekövetkező haláláig aktív maradt, kutatásaival, tanácsaival folyamatosan segítette a zugligeti iskola működését.

Irodalmi működésének kezdete, kiváltképp a „Karthausi” című regénye nagy elismerést szerzett neki úgy az irodalomban, mint a közéletben. Ennek állított emléket a svábhegyi birtokán felépített kis nyaraló-épületének névadásával: Karthauzi-laknak hívta. Az épület ma is megtalálható a róla elnevezett Karthauzi úton.

1848 tavaszán az első felelős magyar kormányban vallás- és közoktatásügyi miniszterré választották. Lelkesen fogott hozzá az egyházi és iskolai ügyek szervezéséhez és reformjához. A minisztertanácsban az ellentétek kiegyenlítésén fáradozott, Széchenyivel és Deákkal együtt az uralkodóhoz lehetőleg közeledő irányt képviselte.

A Batthyány-kormány lemondása után Münchenben telepedett le, 1853-ban tért haza, s budai villájába vonult vissza. A villa a mai Eötvös út 10–14-es számú telken állt egykor, ahol napjainkban a Svábhegyi Szanatórium épületegyüttese található.

Andrássy Gyula kormányában 1867 februárjában átvette a vallás- és közoktatásügyi tárcát. Legjelentősebb alkotása a népiskolai törvény volt. Egyházpolitikájában a keresztény műveltséget az államok éltető erejének tekintette, szabadelvű volt. Törvényjavaslatot készített elő az egyetemi és középiskolai oktatásról is. 1871. február 2-án Pesten halt meg, nagy nemzeti részvét mellett Ercsiben temették el. Svábhegyen, a róla elnevezett parkban már 1890-ben felállították Stróbl Alajos Eötvösről készített szobrát.

Gyertyánffy István tanár, pedagógiai író, a Tanítóképző Intézet hajdani igazgatója a modern magyar tanítóképzés úttörője volt. 1834. december 25-én született az udvarhelyszéki Tibódon. 1869-ig a székelyudvarhelyi gimnázium tanáraként dolgozott, amikor is Eötvös József vallás- és közoktatási miniszter a svájci tanítóképzők tanulmányozására küldte ki. Hazaérkezése után Eötvös azonnal a székelykeresztúri tanítóképző igazgatásával bízta meg.

Tevékenysége elismeréseként 1873 novemberében Trefort Ágoston miniszter Budára hívta meg, az itteni tanítóképző igazgató-tanári feladatainak ellátására; az intézet Gyertyánffy keze alatt nagy lendületet vett. Igazgatása idején az intézmény polgári iskolai képzővel, gyakorló polgári iskolával és tanítóképző tanárképzővel bővült. Az elemi iskolai képző négyosztályúvá emelkedett.

Irányítása alatt költözött a mai XII. kerület területére a Budapesti Tanítóképző Főiskola elődje. A magyarországi tanítók árvaházi alapjánál György Aladárral és Kiss Áronnal együtt ő alkotta az első gyűjtőbizottságot. 1874 és 1894 között a Néptanítók Lapját szerkesztette. 1875-től, majd 1878-tól az Országos Közoktatási Tanács tagja volt. 1881-ben munkássága huszonötödik évfordulójának tiszteletére a király a Ferencz József-rend lovagkeresztjével tüntette ki, Gyertyánffy pedig tanítványai számára ezerforintos alapítványt hozott létre. 1930. augusztus 2-án hunyt el.

A XII. kerület iskoláiban a második világháborút követő évtizedekben is találunk példát olyan pedagógusok tevékenységére, akik országos elismertségre tettek szert. Győri Gáspár (1923–1983) nevét az iskolai könyvtárak hálózatának kiépítése, az iskolai könyvtárosok szakmai feladatainak meghatározása, a könyvtárosi szakma elfogadtatásának szándéka tette ismertté.

Könyvtár-pedagógusi munkája a Hegyvidéken bontakozott ki. A kerületben két iskolában dolgozott tanárként és könyvtárosként: meghatározó alakja volt mind a Kós Károly Általános Iskolának, mind a Táncsics Mihály Gimnáziumnak. Magyar nyelvet, irodalmat és történelmet tanított, s nevéhez fűződik az iskolai könyvtár alapítása.

A Táncsics Mihály Gimnáziumban valósította meg azokat az elképzeléseit, amiket számos európai országból érkező szakértő elismerőleg említett és értékelt. Nézete, miszerint az iskolai könyvtár és a könyvtár-pedagógiai munka szerves, integrált része az oktatás-nevelés folyamatának, ma is időtálló és aktuális.

Könyvtárosi munkája mellett ő alapította a kerület helytörténeti gyűjteményét. A diákokat is bevonva jelentős helytörténeti munkát végzett. A könyvtárostánárok részére alapított Győri Gáspár-emlékdíjat 2003-ban adták át először.

A series of horizontal dotted lines for writing notes.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A Budapest XII. kerület Hegyvidéki Önkormányzat kiadványa • Kiadó: **Hegyvidék Lapkiadó** • Felelős vezető: **dr. Schillinger Erzsébet** • Szerkesztő: **Gilicze Zoltán** • Az írásokat készítette: **Antal Ildikó, Balajthy Anna, Boussebaa Mimi, Fenyvesi Valéria, Kertész Dániel, Knapp Ádám** • Olvasószerkesztő: **Stoff Csaba** • Fotók: **Sárközy György** • Grafikai munkák: **Articsók Stúdió** • Nyomdai munka: **Santos Könyvkiadó és Nyomdaipari Kft.** • Felelős vezető: **Szántó György** • Budapest, Hegyvidék, 2015 • Kézirat lezárva: 2015. december 9.

T WORLD
BCh
USIC EMPIRE

